Dzisiaj 14 stron

Wydanie wieczorne

Cena 20 groszy

KURIER POZNAŃSKI

wychodzi 2 × dziennie

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego dr Marian Chełmikowski
Za wszelkie inne działy odpowiada Zdzisław Antoniewicz, wszyscy w Poznaniu.

Wydawnictwo: Drukarnia Polska Spółka Akcyjna
w Poznaniu, św. Marcin 70.

Nr. 167 Wydanie P Poznań, środa dnia 14 kwietnia 1937 Rok 32

Poznań, 13 kwietnia.

Jaki będzie epilog afery żyrardowskiej?

Dużo rozgłosu politycznego nabrała przed trzema laty afera żyrardowska. Przypominamy pokrótce jej genezę i przebieg.

Na tle gospodarki w zakładach żyrardowskich właścicieli większości akcyj, francuskich Żydów Boussaców i polskich ich „strohmanów" doszło do konfliktu między tą większością i polską mniejszością. Sprawa oparła się o warszawski sąd handlowy, równocześnie jednak zjawili się pośrednicy, którzy usiłowali doprowadzić do zgody i wycofania sprawy ze sądu.

I tak doszło do tzw. umowy biskupickiej. Nazwa ta pochodzi od majątku b. sen. Dobieckiego, gdzie spotkali się przedstawiciele obu stron i ułożyli warunki porozumienia. Definitywna zgoda miała być osiągnięta na drodze sądu polubownego. Wymieniano już nawet superarbitrów w osobach ks. Janusza Radziwiłła albo b. ministra spraw zagranicznych p. Augusta Zaleskiego.

Tu padła bomba pod postacią artykułu p. Ignacego Matuszewskiego, który w „Gazecie Polskiej" bardzo ostro potępił tę „parszywą umowę" (tytuł artykułu). Było to jakby hasło do wielkiego ataku, który w szybkim czasie wydał daleko idące skutki.

Wytoczono sprawę karną francuskim dyrektorom „Żyrardowa" Vermeerschowi i Caenowi oraz prezesowi zarządu hr. Henrykowi Potockiemu, przewodniczącemu rady wojewódzkiej B. B. W. R. na woj. warszawskie. Wszystkich trzech aresztowano.

Jeden z pełnomocników akcjonariuszów polskich sen. Dobiecki został wykluczony z klubu B. B. W. R. i wyjechał za granicę. Lepiej, aniżeli p. Dobieckiemu, powiodło się dwóm innym senatorom z B. B. W. R. Targowskiemu i Sobolewskiemu, którzy wchodzili w skład zarządu zakładów żyrardowskich, ale mimo to sąd klubowy nie znalazł w nich winy.

Tragicznym epizodem sprawy żyrardowskiej była śmierć śp. Aleksandra Lednickiego, którego atakowano w prasie jako jednego z autorów umowy biskupickiej. W związku z tymi atakami doszło między synem zmarłego adwokata i jednym z naczelnych publicystów obozu rządowego do sprawy honorowej, zakończonej pojedynkiem.

Stopniowo afera żyrardowska traciła ostre kontury i nawet poszła w zapomnienie. Aresztowanych dyrektorów i prezesa zwolniono za kaucją, inni aktorzy tej afery znikli z areny życia politycznego, przyszły ważniejsze wydarzenia polityczne. Zresztą publicystycznie sprawa była wyczerpana, — opinia publiczna czekała na rozprawy sądowe, cywilną i karną.

Nim doszło do tych rozpraw, meritum sprawy żyrardowskiej załatwione zostało na innej drodze. W okresie finalizowania ostatecznej pożyczki naszej we Francji i w niewątpliwym związku z tą pożyczką nastąpił wykup przez rząd akcyj żyrardowskich, znajdujących się w ręku Boussaców. W ten sposób skarb państwa stał się faktycznym właścicielem „Żyrardowa", a nasz etatyzm wzbogacił się o jedno jeszcze przedsiębiorstwo. Takie zakończenie żyrardowskiej jest dowodem, że sprawa ta miała znaczenie polityczne nie tylko wewnętrzne.

Proces cywilny, wytoczony większości akcjonariuszów przez mniejszość, stał się oczywiście bezprzedmiotowy. Ale co będzie ze sprawą karną? Jeżeli poprzednie zarządy „Żyrardowa" naraziły na straty to przedsiębiorstwo lub niektórych z jego współwłaścicieli, jeżeli dopuściły się przekroczeń kodeksu karnego, — to zlikwidowanie zatargu handlowo-finansowego niekoniecznie kładzie kres odpowiedzialności karnej, a więc moralnej.

Sprawa żyrardowska była w ręku znanego z procesu brzeskiego sędziego Demanta. O umorzeniu tej sprawy nic nie słychać, ale nie słychać też i o terminie rozprawy.

Natomiast mówi się w warszawskim świecie politycznym o sądzie obywatelskim, zwołanym przez przyjaciół Aleksandra Lednickiego celem rehabilitacji jego pamięci. Byłoby to pośrednim rozgrzeszeniem także innych autorów umowy biskupickiej i samej tej umowy. Co na to jej przeciwnicy?

I co mają myśleć i mówić szerokie sfery społeczeństwa, że najpierw wytacza się najcięższe zarzuty natury moralnej, a następnie, gdy załatwiona została strona handlowo-finansowa, o całej sprawie tych ciężkich zarzutów moralnych nic nie słychać publicznie, jak gdyby rzecz była się ulotniła w powietrzu, czy rozeszła po kościach?

Stosunek Anglii do rządu w Burgos

Znamienna uchwała gabinetu w sprawie blokady Bilbao - W. Brytania nie może uznać, ani odmawiać praw strony wojującej gen. Franco — Oświadczenie rządu baskijskiego

Londyn. (ATE). Na posiedzeniu Izby Gmin Baldwin złożył oczekiwane oświadczenie w sprawach, związanych z blokadą Bilbao przez flotę gen. Franco. Premier odpowiadał na interpelację przywódcy liberałów opozycyjnych sir Archibalda Sinclaira.

Baldwin stwierdził, że Bilbao znajduje się w bezpośrednim sąsiedztwie strefy działań wojennych, stąd też żegluga w tym porcie może napotkać na poważne niebezpieczeństwo. Dlatego rząd powziął następującą uchwałę:

Anglia nie może uznać, ani też odmawiać praw strony wojującej gen. Franco, lecz z drugiej strony nie może również tolerować naruszenia swobody swej żeglugi. Władze angielskie wydadzą instrukcje statkom handlowym unikania portu w Bilbao.

Londyn. (Tel. wł.). Poniedziałkowe oświadczenie premiera w Izbie Gmin w sprawie żeglugi angielskiej na wodach Bilbao znalazło szeroki oddźwięk w dzisiejszej prasie porannej.

„Times" stwierdza, że Anglia nie uznaje wprawdzie blokady Bilbao, musi uznać jednak fakty dokonane. Wody Bilbao naszpikowane są minami przez obie strony, niebezpieczeństwo ataków lotniczych jest bardzo wielkie i dlatego nie można narażać statków angielskich. Jest rzeczą zrozumiałą, że ograniczenie żeglugi brytyjskiej nie zostanie przyjęte z entuzjazmem przez miasto, które jest oblężone, a któremu statki miały dostarczyć żywności. Polityka angielska ma jednak większe cele przed sobą, mianowicie zagadnienie nieinterwencji, w kierunku której trzeba pracować tak długo, póki jest nadzieja, że uda się cel ten osiągnąć.

„Daily Telegraph" stwierdza, że uchwała gabinetu wynika nie z prawnego, a raczej z praktycznego punktu widzenia. Gdyby statki angielskie, których zadaniem jest nie dopuszczenie do dowozu do Hiszpanii amunicji i ochotników, miały zająć się jeszcze odprowadzaniem parowców handlowych do portów hiszpańskich i usuwaniem min, wówczas nastąpiłoby wielkie zamieszanie.

Socjalistyczny „Daily Herald" określa oświadczenie Baldwina jako niewystarczające. Oznacza ono, że flota angielska chronić będzie tylko wówczas handlowe statki angielskie, gdy to nie pociągnie za sobą nieprzyjemnych skutków dla gen. Franco.

Jeszcze ostrzej przemawia liberalny „News Chronicle", w którym Vernon Bartlett zarzuca rządowi brak odwagi twierdząc, że pozycja Anglii znów znacznie się obniżyła.

Londyn (PAT) Wyjaśnienia złożone w Izbie Gmin przez premiera Baldwina na temat położenia statków angielskich wywołanego blokadą Bilbao przez powstańców nie zadowoliły opozycji. Poseł Attlee złożył nagły wniosek, w którym proponuje parlamentowi wyrażenie ubolewania, że rząd nie potrafił zapewnić statkom brytyjskim dostatecznej ochrony. Debata nad tym wnioskiem odbędzie się dziś. Położenie rządu komplikuje nieco oświadczenie podane dziś do prasy angielskiej przez ambasadę hiszpańską w Londynie, która z polecenia rządu baskijskiego stwierdza co następuje:

„Autonomiczny rząd baskijski uważa za konieczne stwierdzić, że bezpieczeństwo statków handlowych zarówno hiszpańskich, jak i innych w obrębie wód terytorialnych dokoła Bilbao, zapewnione jest przez okręty floty rządowej oraz przez przybrzeżne baterie w Bilbao. Jest to niewątpliwe, bowiem, jak dotychczas, żaden z powstańczych okrętów wojennych nie odważył się zbliżyć do brzegów na odległość mniejszą niż 11 mil".

O ile oświadczenie jest zgodne z prawdą, to położenie w Bilbao przedstawia się nieco inaczej niż wynikałoby z wyjaśnień Baldwina, które opierały się częściowo na fakcie, że blokada powstańcza odbywa się wewnątrz pasa trzymilowego.

Podstępny manewr Sowietów

Ryga. (ATE). Z Moskwy donoszą: Prasa sowiecka rozpoczęła niezwykle znamienną akcję przeciw elementom trockistowskim w „czerwonej" Hiszpanii. Dzienniki piszą o zbrodniczej akcji trockistów, która podkopuje ducha walczącej armii i demoralizuje jednolitość frontu, opowiadającego się za rządem walenckim.

Kampania dzienników sowieckich, oraz artykuły pełne niedomówień chcą wykazać, że ZSRR i Komintern w razie wzmocnienia pozycji trockistów odmówią dalszego poparcia rządowi madryckiemu. Gwałtowne te alarmy prasy sowieckiej uważają w kołach obserwatorów zagranicznych jedynie za nowy manewr Politbiura, którego celem jest zmylenie czujności władz kontrolujących granicę Hiszpanii i zyskanie atutów w grze dyplomatycznej w łonie Komitetu Nieinterwencji.

Skądinąd wiadomo, że przed 10 dniami z bazy północnej w Nowoaleksandrowsku wypłynęły pod obcą banderą dwa statki z ochotnikami, z portów zaś czarnomorskich sygnalizują ładowanie materiałów zbrojeniowych na statki.

Układ handlowy francusko-niemiecki?

Paryż (PAT). Marcel Hutin pisze na łamach „Echo de Paris", iż dr Schacht zamierza jakoby przybyć 4 lub 6 maja do Paryża, aby przewodniczyć na otwarciu pawilonu niemieckiego na wystawie międzynarodowej.

Hutin dodaje, iż dr Schacht, który ma udać się do Londynu i Brukseli, żywo interesuje się rokowaniami francusko-niemieckimi w sprawie nowego układu handlowego. Rokowania te, wszczęte w Berlinie, prowadzone są obecnie w Paryżu pomiędzy rzeczoznawcami obu krajów w warunkach, które pozwalają przewidywać zawarcie układu w końcu tego miesiąca.

Dr Schacht, zaznacza dalej dziennik, miał sposobność omówienia z kanclerzem swych projektów i odbędzie z nim jeszcze przed wyjazdem do Paryża nową rozmowę. Podpisanie lub parafowanie nowego traktatu handlowego francusko-niemieckiego nastąpić ma również między 4 i 6 maja.

W jutrzejszym wydaniu głównym:

Przedziwne metamorfozy infanta hiszpańskiego

przez dra Józefa Morawskiego
profesora Uniw. Poznańskiego

Najkrwawsze walki wojny domowej

Niezwykle zacięta, trwająca od trzech dni, bitwa pod Madrytem zdziesiątkowała szeregi „czerwonych", nie przynosząc im żadnych sukcesów

Madryt. (ATE). „United Press" donosi:

Po trzech dniach walki w Madrycie wojska gen. Miaji nie zdołały osiągnąć swych głównych celów, a mianowicie: zdobycia szczytów Garabita i Aguila oraz dzielnicy uniwersyteckiej. Powstańcy stawiają niezwykle zacięty opór.

W mieście przez całą noc słychać było odgłosy gwałtownej kanonady. — Ludność cywilna nie opuszczała w poniedziałek swych mieszkań, ukrywając się w piwnicach. Również na odcinku północno-zachodnim rozpoczęły się walki na nowo, a mianowicie pod El Escorial i Las Navas. Źródła powstańcze twierdzą, że niesłychanie gwałtowne ataki wojsk rządowych zostały wszędzie odparte i że narodowcy utrzymali swe pozycje pod Robledo.

Na froncie aragońskim po kilkutygodniowej przerwie działania wojenne zostały wznowione. Wojska rządowe atakowały powstańców pod Huesca. Na froncie południowym milicja rządowa przeszła do natarcia na północ od Motril.

Perpignan. (ATE). Walki w zachodniej dzielnicy Madrytu, które toczą się od trzech dni są najbardziej zacięte od początku wojny hiszpańskiej.

Najkrwawsza bitwa toczyła się w Casa del Campo o posiadanie szczytu Garabita. Ze źródeł nacjonalistycznych donoszą, że powstańcy zdołali odeprzeć ataki wojsk rządowych i przeszkodzić okrążeniu góry.

Taktyka oddziałów rządowych polega na zaatakowaniu szosy kastylskiej, leżącej na zachód od góry i odcięciu obrońców szczytu od ich bazy operacyjnej. Zdaje się, że milicja rządowa i oddziały brygady międzynarodowej zdołały dotychczas jedynie okrążyć oddział powstańców w Cerro del Aguila. Marokańczycy otoczeni w dzielnicy uniwersyteckiej dokonali wypadu i usiłowali utorować sobie drogę w kierunku północno - zachodnim, lecz pod silnym ogniem artylerii byli zmuszeni do powrotu na swe dawne pozycje.

Salamanka. (PAT). Wczorajszy komunikat głównej kwatery powstańczej, wydany o godz. 22, donosi:

Armia północna: Nieprzyjaciel usiłował przedostać się do naszych pozycyj przez strumień w pobliżu drogi do Huesca. Przeprowadzony kontratak zmusił oddziały rządowe do odwrotu. Na polu bitwy zostało 60 zabitych, 3 karabiny maszynowe i kilkaset ręcznych.

Front Madrytu: Niepowodzenia brygad rządowych trwają w dalszym ciągu. Około godz. 13 nieprzyjaciel zaatakował po intensywnym przygotowaniu artyleryjskim miejscowość Cerro del Aguila na przestrzeni między Cuesta de las Perdices i Molinero. Atak poprzedzany przez czołgi rosyjskie zakończył się niepowodzeniem. 7 czołgów zostało unieruchomionych. Oddziały międzynarodowe zaczęły się w panice cofać, zostały jednak przyjęte ogniem karabinowym przez wojska rządowe, pragnące przeszkodzić panice.

Ponowny atak, który rozpoczął się o godz. 20 przy użyciu nowych sił, wynoszących 4 tys. ludzi, został również odparty. Zdobyliśmy 2 czołgi. Nieprzyjaciel pozostawił na polu bitwy przeszło 300 zabitych.

Według zeznań jeńców, straty wojsk rządowych w ostatnich dniach są olbrzymie. Brygada „Dimitroff" została zupełnie rozbita. Brygada „Thaelman" składa się zaledwie z 2 batalionów, a brygadę włościańską stanowi tylko 200 ludzi.

Armia południowa: Z powodu złych warunków atmosferycznych panował na wszystkich odcinkach względny spokój.

Sewilla. (PAT). Gen. Queipo de Llano oświadczył, że w czasie walk stoczonych w ostatnich dniach wojska rządowe straciły 12 tysięcy ludzi, z czego 5 tys. zabitych i nie posunęły się ani na krok naprzód.

Sukcesy prez. Roosevelta

Waszyngton. (ATE). Najwyższy Trybunał Związkowy na wczorajszym posiedzeniu uznał wydaną przez prez. Roosevelta ustawę o warunkach pracy i płacy — „National-Labour Relations-Act", znaną pod nazwą „Wagner Act", za zgodną z konstytucją.

Ten wyrok byłby jeszcze przed kilku miesiącami prawdziwą sensacją, ponieważ w pierwszym czteroleciu sprawowania władzy przez prez. Roosevelta trybunał uznawał wszystkie ważniejsze ustawy, wchodzące w zakres tzw. „New Dealu", za sprzeczne z konstytucją, a tym samym nieważne. Pierwsze oznaki zmiany stanowiska pojawiły się po zorganizowanej przez prez. Roosevelta kampanii za reorganizacją Najwyższego Sądu. Jak wiadomo, kampania ta przybrała bardzo ostre formy.

W dniu 29 marca Najwyższy Trybunał Związkowy powziął pozytywną decyzję w sprawie Railway Labour Act o warunkach płacy w kolejnictwie, Washington State-Law o minimum płac dla kobiet i o moratorium dla farmerów (Frazier Lemke Act). Należy podkreślić, że podobne zarządzenia, które obecnie zostały przyjęte, były w 1935 r. i w pierwszej połowie 1936 r. odrzucone przez tę samą instancję sądową jako sprzeczne z konstytucją.

Uwięzienie Forda?

Waszyngton. (PAT). Jak podaje Ag. Reutera, Henryk Ford stał się obecnie podmiotem prawa Wagnera, przewidującego karę więzienia dla pracodawców, odmawiających zbiorowych rokowań ze swymi pracownikami.

Nie jest wykluczone, że w myśl tego prawa Ford zostanie uwięziony za złożone ostatnio oświadczenia przeciwsyndykalne.

Kto wygrał 50 tys. zł?

Warszawa. (Tel. wł.) W ciągnieniu Loterii Państwowej większe wygrane padły na następujące numery:

50.000 zł — 150083.
15.000 zł — 152387, 174672.
10.000 zł — 47135, 166084.
5.000 zł — 44518.
2.000 zł — 34759, 70559, 81178, 113769, 161198.
1.000 zł — 74483, 75449, 77059, 190197, 191796. (Przypominamy, że pełną tabelę dzisiejszego ciągnienia podamy już w jutrzejszym wydaniu porannym — red.).

Zawieszenie niemieckiej organizacji

Nowy Tomyśl. (Tel. wł.) W Kąkolewie, w pow. nowotomyskim władze zawiesiły działalność oddziału „Verein Deutscher Bauern", za wykroczenia poza ramy statutu.

Zakaz zjazdu ludowców

Kielce. (PAT). Urząd wojewódzki w Kielcach zakazał w dn. 18 kwietnia rb. w Racławicach w pow. miechowskim urządzenia publicznego zgromadzenia i zjazdu Stronnictwa Ludowego z okolicznych powiatów.

Na decyzję urzędu wojewódzkiego wpłynęła okoliczność, że zjazd ten, mający być jakoby wyłącznie obchodem rocznicy bitwy pod Racławicami, w rzeczywistości miał na celu, wbrew zgłoszonemu programowi, zorganizowanie manifestacji politycznej i podniecenie umysłów zebranych, co w konsekwencji zagrozić by mogło bezpieczeństwu i porządkowi publicznemu.

O odmownej decyzji urząd wojewódzki powiadomił zarząd wojewódzki Stronnictwa Ludowego w Kielcach.

Paragraf aryjski

Warszawa. (Tel. wł.). W poniedziałek odbyły się obrady ogólnopolskiego zjazdu delegatów Stow. Inżynierów Techników Polskich.

89 głosami przeciwko 11 przy 1 wstrzymującym przyjęto poprawkę do statutu, postanawiającą, że Żydzi i osoby pochodzenia żydowskiego nie mogą być przyjęci w poczet członków Stowarzyszenia. (w)

Demonstracje bezrobotnych

Sosnowiec (Tel. wł.) Tłum bezrobotnych zebrał się w poniedziałek przed budynkiem biura Funduszu Pracy i wybił tam kilka szyb. Demonstrantów usunęła policja używając gazów łzawiących.

Demonstranci udali się pod ratusz, gdzie wysłali delegację do prez. Kaczkowskiego, który oświadczył, że jeszcze w kwietniu około 600 bezrobotnych znajdzie pracę przy robotach na terenie miasta, a około 450 robotników będzie użytych przy obwałowaniu Wisły.

Gromadzących się przed ratuszem policja rozpędziła, 6 osób aresztowano, kilkanaście poturbowano.

Dr Schacht w Brukseli

Berlin (Tel. wł.) We wtorek o godz. 9 rano wylądował na lotnisku w Brukseli specjalny samolot, którym przyleciał prezes banku Rzeszy dr Schacht.

Wiadomości

Niemieckie towarzystwa zwolenników palenia zwłok rozwinęły w ostatnich czasach ożywioną działalność propagandową na rzecz krematoriów. Propaganda ta wywołuje pewien niepokój wśród kół katolickich.

*

„Politische Korrespondenz" donosi z Wiednia o utworzeniu kadr ćwiczebnych „milicji frontowej", która będzie odbywać ćwiczenia i manewry wspólnie z wojskiem austriackim.

*

Na Węgrzech w mowie wygłoszonej na zgromadzeniu partyjnym w Papa przewódca partii drobnych rolników Eckhardt ostro zaatakował rząd, domagając się energicznego zwalczania propagandy narodowo-socjalistycznej oraz jak najszybszego przeprowadzenia reformy wyborczej.

*

Mussolini oświadczył w rozmowie z przebywającą obecnie w Rzymie delegacją węgierskich weteranów wojny światowej, iż jesienią rb. przyjedzie do Budapesztu. Potwierdził również, że w najbliższym czasie przybędzie tam włoska para królewska.

*

Podróż brytyjskiego parlamentarnego podsekretarza stanu dla spraw zagranicznych lorda Plymouth do Finlandii będzie rewizytą marsz. Mannerheima, który bawił swego czasu w Londynie. W drodze powrotnej lord Plymouth odwiedzi Tallin, Rygę i Kowno.

*

Do Helsinek przybył statkiem z Tallina łotewski min. spraw zagr. Munters, powitany na wybrzeżu przez min. Holstiego. Pobyt łotewskiego ministra trwać będzie 3 do 4 dni.

*

Francuski lotnik Roger Pellon ustanowił nowy rekord międzynarodowy w locie na 100 km w kategorii aparatów o pojemności 6½ litra, lecąc z przeciętną szybkością 263 km na godzinę, a na 1 000 km z szybkością 260 km.

POZNAŃSKA GIEŁDA PIENIĘŻNA

Poznań, 13. 4. 1937 r.

Tendencja dzisiejszego zebrania giełdowego była utrzymana.

Z pożyczek państwowych płacono za 5% poż. konwers. — większe odcinki — 56,— przy braku materiału, natomiast ofiarowano 4% premj. dol. po 44,50.

Z papierów lokacyjnych P. Z. K. płacono za 4½% złotowe listy zast. 50,—, natomiast 4% listy zast. konwert. ofiarowano po 43,50.

W końcu poszukiwano 4½% obligacje m. Poznania — wszystkie roczniki — po 43,— bez oddawców.

Z akcyj bankowych płacono za Bank Polski 101,—.

Cedula Urzędowa Giełdy Pieniężnej w Poznaniu.

Kurs w procentach nominału wzgl. w złotych za sztukę.

Papiery procentowe

5% państw. poż. konwers. większe odc. 56,— P.
4% poż. premmj. dol., seria III 44,50 O.
4½% złotowe listy zastaw. serii L. Pozn. Ziem. Kred. 50,— P.
4% listy zast. konwert. ostempl. P. Z. K. 43,50 O.

Akcj. bankowe i przemysłowe

Bank Polski 101,— P.

Tendencja utrzymana.

Urzędowa ceduła Giełdy Zbożowej i Towarowej

Poznań, 13. 4. 1937 r.

STANDARTY: 1) żyto 700 g/l., 2) pszenica 742 g/l., 3) owies 420 g/l.

Ceny orientacyjne:

Żyto (Usposobienie wyczekujące)	24,50— 24,75
Pszenica (Usposob. wyczekujące)	30,25— 30,50
Jęczmień browarowy	27,25— 28,25
Usposobienie stałe.	
Jęczmień 630—640 g/l.	23,00— 23,25
Jęczmień 667—676 g/l.	24,25— 24,50
Jęczmień 700—715 g/l.	25,75— 26,50
Usposobienie stałe.	
Owies	22,00— 22,25
Usposobienie spokojne.	
Mąka:	
żytnia wyciąg. 0-30% wł. w.	36,50— 37,00
żytnia gat. I 0-50% wł. w.	36,00— 36,50
żytnia gat. I 0-65% wł. w.	34,50— 35,00
żytnia gat. II 50-65% wł. w.	27,00— 27,50
Usposobienie wyczekujące.	
pszenna gat. I wyc. 0-20% wł. w.	49,00— 50,00
pszenna gat. IA 0-45% wł. w.	48,00— 48,50
pszenna gat. IB 0-55% wł. w.	46,50— 47,00
pszenna gat. IC 0-60% wł. w.	46,00— 46,50
pszenna gat. ID 0-65% wł. w.	45,00— 45,50
pszenna gat. IIA 20-55% wł. w.	43,50— 44,00
pszenna gat. IIB 20-65% wł. w.	42,75— 43,25
pszenna gat. IID 45-65% wł. w.	39,75— 40,75
pszenna gat. IIF 55-65% wł. w.	35,75— 36,75
Usposobienie wyczekujące.	
Otręby żytnie stand.	15,50— 16,00
Otręby pszenne grube stand.	16,25— 16,75
Otręby pszenne średnie stand.	15,50— 16,00
Otręby jęczmienne	16,00— 17,00
Rzepak zimowy	57,00— 58,00
Siemię lniane	55,00— 58,00
Gorczyca	30,00— 32,00
Wyka latowa	22,00— 24,00
Peluszka	23,00— 25,00
Groch Wiktoria	21,50— 25,00
Groch Folgera	22,00— 24,00
Łubin niebieski	13,75— 14,75
Łubin żółty	15,00— 16,00
Seradela	26,00— 28,00
Mak niebieski	72,00— 76,00
Koniczyna czerwona surowa	100,00—110,00
Koniczyna czerw. 95—97% czyst.	120,00—130,00
Koniczyna biała	85,00—125,00
Koniczyna szwedzka	150,00—180,00
Koniczyna żółta odłuszczona	65,00— 75,00
Przelot	65,00— 75,00
Rajgras angielski	60,00 — 70,00
Makuch lniany w taflach	25,25— 25,50
Makuch rzepak. w taflach	18,50— 18,75
Makuch słon. w taflach 42—43%	24,50— 25,50
Śrut Soja	25,00— 26,00
Słoma pszenna luzem	2,10— 2,35
„ pszenna prasowana	2,60— 2,85
„ żytnia luzem	2,30— 2,55
„ żytnia prasowana	3,05— 3,30
„ owsiana luzem	2,50— 2,75
„ owsiana prasowana	3,00— 3,25
„ jęczmienna luzem	2,20— 2,45
„ jęczmienna prasowana	2,70— 2,95
Siano zwykłe luzem	4,95— 5,45
„ zwykłe prasowane	5,60— 6,10
„ nadnoteckie luzem	7,05— 7,55
„ nadnoteckie prasowane	6,05— 6,55

Ogólne usposobienie wyczekujące.

Ogólny obrót: 1030,4 tonn, w tem żyta 216 tonn, pszenicy 182 tonn, jęczmienia 45 tonn, owsa 52 tonn.

Uwaga! Owies jednolity nadający się do siewu ponad notowanie.

TARGOWISKO MIEJSKIE

Poznań, 13. 4. 1937 r.

Urzędowe Sprawozdanie Targowe Komisji Notowania Cen.

Spędzono: wołów 48, buhajów 185, krów 310, świń 1860, cieląt 715, owiec 84, razem 3202 zwierząt.

Ceny loco Targowica Poznań łącznie z kosztami handlowemi.

Płacono za 100 kg żywej wagi:

BYDŁO:

Woły:	
Pełnomięsiste wytuczone nieoprzęgowe	66— 70
Mięsiste tuczone młodsze do lat 3	54— 60
Mięsiste tuczone starsze	50— 52
Miernie odżywione	40— 48
Buhaje:	
Wytuczone pełnomięsiste	62— 68
Tuczone mięsiste	54— 60
Nietuczone dobrze odżywione starsze	50— 54
Miernie odżywione	40— 48
Krowy:	
Wytuczone pełnomięsiste	62— 66
Tuczone mięsiste	52— 58
Nietuczone dobrze odżywione	40— 50
Miernie odżywione	24— 30
Jałowice:	
Wytuczone pełnomięsiste	66— 70
Tuczone mięsiste	54— 60
Nietuczone dobrze odżywione	50— 52
Miernie odżywione	40— 48
Młodzież:	
Dobrze odżywione	40— 48
Miernie odżywione	38— 40
Cielęta:	
Najprzedniejsze cielęta wytuczone	80— 90
Tuczone cielęta	70— 78
Dobrze odżywione	62— 68
Miernie odżywione	50— 60
OWCE:	
Wytuczone pełnomięsiste jagnięta i młodsze skopy	64— 70
Tuczone starsze skopy i maciorki	56— 60
ŚWINIE (TUCZNIKI):	
Pełnomięsiste od 120 do 150 kg żywej wagi:	102—104
Pełnomięsiste od 100 do 120 kg żywej wagi:	94— 98
Pełnomięsiste od 90 do 100 kg żywej wagi:	90— 92
Mięsiste świnie ponad 90 kg żywej wagi	86— 88
Maciory późne kastraty	80— 96

Przebieg targu normalny.

Jeszcze o Degrelle'u

Miarą zagranicznego zainteresowania niedzielnymi wyborami w Belgii są sążniste telegramy, omówienia i dodatki nadzwyczajne, z którymi wystąpiły wielkie dzienniki londyńskie i paryskie. Dla tych państw, wobec kluczowej pozycji Belgii na skraju dwóch światów i światopoglądów — zachodniej demokracji i narodowo-socjalistycznego totalizmu — niedzielne wybory nabierają znamion symbolu.

Jeśli przywódca „reksistów" Degrelle nazywany był często z przekąsem, zwłaszcza w prasie frontów lewicowych, twórcą „faszyzmu" belgijskiego, to określenie to nie oddaje w pełni istoty rzeczy i jest nieścisłe. Prawda, że Degrelle aż nadto często atakował przerosty życia parlamentarnego przeciwstawiając tymże rządy silnej ręki, jakie istnieją za Renem i nad Tybrem. Jego sympatie dla odrodzenia narodowego w Rzeszy Niemieckiej traktowane były w profrancuskich kołach Belgii z podejrzeniem, a nawet nie brakło posądzeń ruchu „reksistów" o podziemne stosunki z hitleryzmem.

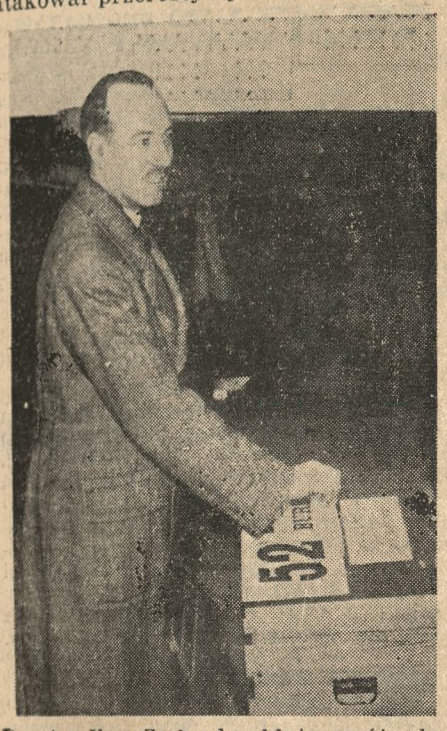

Premier Van Zeeland oddaje swój głos podczas niedzielnych wyborów.

Wodą na młyn tych podejrzeń był fakt, że Degrelle wspierał nacjonalistów flamandzkich. Zważywszy, że właśnie z flamandzkiej strony płynęły wskazania dla polityki zagranicznej Belgii w kierunku uwolnienia jej od zbytniego kontaktu z Francją i Anglią, był Degrelle w oczach wielu Belgów motorem licznych posunięć, które cieszyć mogły polityków w — Berlinie.

Prawda leży zapewne w pośrodku. Degrelle, wychowany w zachodnich pojęciach uświadomienia obywatelskiego, nie zamierzał wprowadzać „totalizmu", tylko zreformować ustrój Belgii. Jeśli opierał się w znacznej mierze na sympatiach flamandzkich, to czynił to zarówno z rozważań taktycznych odczuwając po stronie Flamandów materiał wyborców niezadowolonych, a zatem tak, jak i on, szukających nowych dróg wyjścia —, po wtóre jednak i z przesłanek ideologicznych sympatyzując z młodym ruchem nacjonalistów flamandzkich jako jedną z gałęzi powszechnego w Europie odrodzenia narodowego.

Ale idee Degrelle'a nie zyskały w Brukseli większości. Podziałały też na pewno wskazania polityczne z Paryża i Londynu — król Leopold dopiero co powrócił z wizyty swej nad Tamizą — gdzie proflamandzkie eksperymenty przyjmowane są z chłodem. Wiadomo zaś, jak instynkt polityczny Belgów każe im oglądać się na Zachód.

W Berlinie musiała porażka ruchu „reksistów" wywołać niezadowolenie. Ale, rzecz znamienna, zamiast szukać istotnej przyczyny ujemnego dla Degrelle'a wyniku wyborów, tj. oddziaływań polityki zagranicznej na kwestie ustrojowe Belgii, wprowadza się na scenę wypadków brukselskich nieoczekiwanie inną siłę i jej to — Kościołowi Katolickiemu — przypisuje opinia niemiecka klęskę „reksistów".

„Kardynał wygrał wybory" — rozlega się na łamach prasy berlińskiej, która czyni aluzję do faktu, że kardynał-prymas Belgii w przeddzień wyborów potępił ruch Degrelle'a. Dziennniki niemieckie nie szczędzą cierpkich słów księciu Kościoła rzucając znane z dawniejszych wystąpień oskarżenia przeciw „politycznemu katolicyzmowi".

Prawda leży zapewne i tu w pośrodku. W zachowawczych siłach systemu demokratyczno-parlamentarnego widzą w hierarchii Kościoła w społeczeństwach zachodnich czynnik równowagi politycznej i spokoju. Zaś jeśli idee odrodzenia narodowego w ruchu „reksistów" budzą w sferach kościelnych obawy, to przypisać to chyba należy głównie tej okoliczności, iż zbyt nęcącym wzorem stał się dla „reksistów" narodowy socjalizm Trzeciej Rzeszy.

A przeciwieństwa Kościoła i Rzeszy wkraczają w fazę coraz ostrzejszej walki. Mogło się więc było przytrafić, że koszty tej walki zapłacił tym razem Degrelle.

Uniewinniający wyrok w procesie o petardy

Zdemaskowanie fałszywych zeznań żydowskich

(Od własnego korespondenta „Kuriera Poznańskiego")

Wilno, 12 kwietnia.

Zakończył się trwający dwa dni w wileńskim Sądzie Okręgowym proces o wybuchy petardowe.

Na ławie oskarżonych zasiadł b. członek Młodzieży Wszechpolskiej, ostatnio jeden z członków zarządu „Pracy Polskiej", Wacław Kijak, lat 29, pochodzący z Sosnowca. Akt oskarżenia zarzucał Kijakowi dwa przestępstwa, a mianowicie: spowodowanie wybuchu bomby w sklepie „Universal" przy ul. Wielkiej w Wilnie, co miało miejsce w dniu 4 stycznia ub. roku, oraz sporządzenie przyrządu wybuchowego i usiłowanie podrzucenia go pod jeden z zakładów przemysłowych żydowskich w dzielnicy Zwierzynieckiej w dniu 15 września 1936 r.

Kijak został aresztowany w początkach października 1936 r. i od tego czasu, tj. w przeciągu pół roku, przebywał w więzieniu na Łukiszkach.

Proces Kijaka wzbudził duże zainteresowanie, gdyż spodziewano się, iż rzuci on nieco światła na sprawę ostatnich wybuchów, których sprawcy faktycznie do dnia dzisiejszego nie zostali ujawnieni. Nic też dziwnego, że przez oba dni procesu sala Sądu Okręgowego była szczelnie wypełniona, tym bardziej, że wbrew dotychczasowym zwyczajom dostępu na salę nie ograniczano do rozdania kart wstępu jedynie osobom znanym, no i zastępom wywiadowców urzędu śledczego.

Przy stoliku prasowym ścisk, na sali sporo adwokatów, głównie Żydów.

W komplecie sądzącym zasiedli sędziowie: Bułhak (przewodniczący), Szulc i Plich. Oskarżenie popierał wiceprokurator Opoczyński, bronili oskarżonego: adw. Mieczysław Przyjemski z Warszawy i apl. adw. Piotr Kownacki z Wilna.

Jeśli chodzi o rewelacje z dziedziny organizowania zamachów bombowych, to tu publiczność spotkało kompletne rozczarowanie. Przewód sądowy nie wykazał, by pomiędzy oskarżonym Kijakiem, a tymi, co powodowywali wybuchy bombowe, istniał jakikolwiek związek. Kijak był zresztą zajęty przed aresztowaniem i w okresie rzekomego podkładania bomb organizowaniem przedsiębiorstwa handlowego. Jednakże amatorzy sensacyj nie mogli narzekać na ich brak w procesie Kijaka.

Sensacyjny był dobór świadków oskarżenia: dwóch funkcjonariuszów policji, „dziewczynka lekkich obyczajów" z Sosnowca i 4 Żydówki. „Damy" te zmyślały, ile mogły, „dziewczynka" z Sosnowca miała spotykać się z Kijakiem wówczas, kiedy Kijak w żaden sposób nie mógł być w tym mieście, zaś Żydówki z „całą stanowczością" rozpoznały w Kijaku osobnika, który w dniu 4 stycznia 1936 r. pozostawił bombę w sklepie „Universal", aczkolwiek w dalszym ciągu przewodu sądowego zostało dokumentalnie stwierdzone, że Kijak w dniu tym również był poza Wilnem.

Zresztą te same Żydówki zeznały, iż rozpoznały Kijaka dwukrotnie, a mianowicie podczas procesu Goniewicza i i., na sali Sądu Okręgowego. Miały one wówczas wskazać Kijaka naczelnikowi wydziału bezpieczeństwa woj. wileńskiego, p. Birkenmayerowi. Dlaczego p. Birkenmayer nie zarządził wówczas zatrzymania Kijaka, nie wiadomo.

Ale tu właśnie nastąpiła druga sensacja. W czasie przerwy mianowicie zwrócił się do obrony urzędujący woźny sądowy, p. Rukszto i oświadczył, że podczas procesu Goniewicza również i jemu jedna z Żydówek, Raja Micheles, wskazywała na rzekomego sprawcę wybuchu petardy w „Universalu", ale wskazany osobnik w niczym nie przypominał oskarżonego Kijaka.

Na wniosek obrony p. Rukszto zbadano i skonfrontowano z Żydówką, która jednak zaprzeczała temu, by z woźnym w ogóle rozmawiała. Została wszakże przygwożdżona zeznaniem innego świadka, który całkowicie potwierdził zeznania p. Rukszty.

Chwila ta była przełomowym momentem w procesie. Kłamstwa świadków Żydówek zostały całkowicie wyjaśnione, a gdy następnie, w drugim dniu procesu, nadeszły informacje z Warszawy o meldunku w hotelu „Cristal", stwierdzającym ostatecznie „alibi" Kijaka, kwestia bomby w „Universalu" całkowicie odpadła.

Obrona więc poszła następnie po linii wykazania kłamliwości zeznań ostatniego filaru tych, co w sprawie Kijaka tak gromadzili dowody. Przede wszystkim podkreśliła obrona ciekawy moment w zeznaniach „dziewczynki z Sosnowca". O ile w zeznaniach, składanych u sędziego śledczego, nie rzuciła ona zbyt szczegółowo oskarżeń pod adresem Kijaka, to w czasie badania policyjnego, przeprowadzonego przez p. Wieczyńskiego, jej oświadczenia w sposób zaiste zadziwiający „klapowały" (wyrażenie prokuratora) z tym, co pozostawało w związku z bombą, znalezioną na Zwierzyńcu. Obrona w słowach ostrych, napiętnowała system dochodzenia policyjnego, stwierdzając, że policja w sprawie Kijaka nie wykazała należytego obiektywizmu wyłapując jedynie to, co mogłoby potwierdzić wnioski p. Wieczyńskiego i odrzucając dowody, przemawiające na korzyść Kijaka.

W zakończeniu obrona wskazała, iż proces ten nie tylko jest krzywdą Kijaka, który 6 miesięcy niewinnie przebywał w więzieniu, ale krzywdą całego społeczeństwa ,z którego grona z dziwną lekkością wyrywa się zdrową i pożyteczną jednostkę niszcząc ją materialnie, bo moralnie Kijak, chwała Bogu, zniszczyć się nie dał.

Sąd, po krótkiej naradzie, ogłosił wyrok uniewinniający Kijaka, przy czym w swych motywach, w znacznym stopniu podzielił wywody obrony, dyskwalifikujące zeznania świadków oskarżenia, jako bezwzględnie fałszywe.

Wyrok ten powitano w Wilnie z uczuciem radości i ulgi, gdyż należy się spodziewać, iż proces Kijaka skłoni organa policyjne do bardziej ostrożnego traktowania zeznań rozmaitych „dam", no i „naocznych świadków" spośród mniejszości narodowej.

Z. K.

FAKTY i OCENY

Nastroje wśród młodzieży akademickiej

Na łamach wileńskiego „Słowa" ukazał się artykuł obrazujący nastroje wśród warszawskiej młodzieży akademickiej po ostatnich zarządzeniach ministra Świętosławskiego. Autor wysłuchał m. in. rozmów w stołówce akademickiej. Krążą tam narzekania na rok stracony i plotki.

Najciekawsza jest z kaloryferem:

„Na Radzie Ministrów — pisze „Słowo" — min. Świętosławski miał poprzeć swój wniosek o zamknięciu stowarzyszeń akademickich następującym przykładem. Podobno petarda z ul. Koszykowej, która niecałkowicie wybuchła, była zrobiona z odłamanej rury od kaloryferu; okazało się, że właśnie takiego samego kawałka brakowało przy jednym z kaloryferów na Politechnice. Min. Świętosławski miał uderzyć ręką w stół i powiedzieć: „Nie można pozwolić, by młodzież posługiwała się urządzeniami państwowymi do niszczenia sklepów żydowskich". Ten argument miał przeważyć szalę zwycięstwa na stronę min. Świętosławskiego.

„Oczywiście to jest plotka — dodaje autor — ale nie świadczy ona o tem, by po rządach twardej ręki z ostatnich tygodni wzrósł autorytet ministerialny wśród rzesz studenckich."

Prócz plotek wśród studentów krążą również piosenki. Spopularyzowała się szczególnie jedna z nich:

„Och, żeby nadszedł na ławkach ten czas,
by goj koła Żyda mógł tkwić,
by tak święta ławek doczekać się raz,
by raz święto-ławskim mógł być."

Ta „wesoła strona" poważnej sprawy nie zaciemnia jednak jej istoty w opinii studentów. Zwracają oni m. in. uwagę na uboczne skutki polityki władz oświatowych wobec nich.

„Jeżeli — sądzą — znienawidzone przez akademików Tow. Przyjaciół Akademika przejmie na siebie prowadzenie „Bratniaka", to spotka się z bojkotem, nikt już honorowo nie będzie chciał pracować, 30 tysięcy rocznie będzie kosztowało utrzymanie płatnego personelu, a prócz tego studenci obawiają się, że wrogowie polityczni wogóle świadczeń nie otrzymają."

Nad tymi ubocznymi, choć ważnymi w doli ubogiej przeważnie młodzieży akademickiej względami góruje sprawa zasadnicza: — polskość wyższych uczelni.

Podwójna miara

Prasa „sanacyjna", która miała tyle słów potępienia dla młodzieży narodowej, gdy młodzież ta blokowała uczelnie walcząc o ich polskość, obecnie zajmuje wobec bojówki „strzelecko"-„sanacyjnej", blokującej Dom Akademickiej w Krakowie, zgoła odmienne stanowisko.

„Gazeta Polska", która ostatnio wystąpiła z apelem do młodzieży narodowej potępiając zamieszki na wyższych uczelniach, mimo to znajduje słowa uznania dla „sanacyjnych" ugrupowań studenckich w Krakowie. Zaznaczyć przy tym należy, że przyczyną blokady w Krakowie nie jest walka o jakieś głębsze, ideowe postulaty, ale protest przeciw zwycięstwu narodowców w wyborach do „Bratniej Pomocy" Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Brak kontroli

Sąd w Łucku skazał za nadużycia b. wiceprezydenta tego miasta, S. Wasilewskiego, którego proces odsłonił stosunki panujące w województwie wołyńskim. Stosunki te w ostatnich czasach zwracają baczną uwagę opinii.

Jak donosi „Warszawski Dziennik Narodowy" nadużyciom Wasilewskiego sprzyjał brak kontroli.

„Wasilewski — pisze „Warsz. Dziennik Warsz." — został polecony b. prezydentowi miasta przez samego p. wojewodę Józefskiego. „Daję panu z województwa starego i dobrego urzędnika, może pan na nim całkowicie polegać". Tymi słowy rekomendował Wasilewskiego p. wojewoda Józefski, jak zeznał na rozprawie b. prezydent miasta p. Wężyk."

Ciekawe są motywy wyroku skazującego Wasilewskiego. W motywach tych sąd stwierdza, że na łagodny wymiar kary

„wpłynął jeden moment, a m. zachowanie się jego władz nadzorczych, w pierwszym rzędzie ówczesnych bezpośrednich przełożonych b. prezydentów miasta, w głównej zaś mierze Urzędu Wojewódzkiego, który nie wyzyskał w całej pełni swych uprawnień co do koniecznej kontroli nad działalnością oskarżonego, — miał bowiem obowiązek wejrzenia w tę działalność."

Matt-Creme
JEDYNY O TEJ NAZWIE
№ 4711
Gwarantowana jakość
Tg 20 536

STRONNICTWO NARODOWE

KOŁO JEŻYCE

Zebranie plenarne we wtorek 13 bm. w sali Ogrodu Zoologicznego o godzinie 20.

KOŁO STAROŁĘKA

Zebranie plenarne oraz kurs kandydatów w środę 14 bm. o godz. 20 w sali „Polonia".

KOŁO STARE-MIASTO

Kurs kandydatów w czwartek 15 bm. o godz. 20 w salce Domu Katolickiego na Śródce.

Międzynarodowy Kongres Katolicki w Poznaniu

Ustalenie poszczególnych komisyj przygotowawczych

Na wczorajszym zebraniu wstępnym w salce Księgarni św. Wojciecha, o którego odbyciu się donosiliśmy już po krótce we wydaniu porannym, wyłoniono spośród zebranych szereg komisyj, które zajmą się przygotowaniami do mającego się odbyć w dniach 25—29 czerwca w Poznaniu Międzynarodowego Kongresu ku czci Chrystusa Króla. Ponieważ ramy Kongresu Międzynarodowego i łączącego sie z nim dorocznego Zjazdu Katolickiego obu naszych archidiecezyj są bardzo szeroko zakreślone, przygotowania zatem będą wymagały wysiłków niemałych i przyciągnięcia do tej pracy znacznej liczby osób.

Na zebraniu wczorajszym zostały ustalone na razie następujące komisje:

1) Komisja Programowo-Organizacyjna; przewodniczący ks. prał. dr Bross. W skład komisji tej wchodzą przede wszystkim biura Naczelnego Instytutu oraz Archidiecezjalnego Akcji Katolickiej. 2) Komisja Propagandowa, przewodn. dr Wojtkowski; do współpracy będzie tu przyciągnięta prasa. 3) Komisja Finansowa z przewodniczącym p. adw. Dziembowskim. 4) Komisja Kwaterunkowo-Informacyjna z przewodn. p. dyr. Szumańskim. 5) Komisja Porządkowo-Sanitarna z przewodn. p. drem Brossem. 6) Komisja Przyjęć z przewodn. p. wicepr. Rugem. 7) Komisja Nabożeństw pod przewodn. ks. prałata Taczaka. 8) Komisja Dekoracji Miasta, przewodn. p. dyr. Marciniec. 9) Komisja Komunikacyjna pod przewodn. p. dyr. Krzyżanowskiego. 10) Komisja Wycieczkowo-Turystyczna z przewodniczącym prof. drem Gantkowskim. 11) Komisja Artystyczno-Kulturalna pod przewodnictwem p. szamb. Nowowiejskiego.

Komisje te będą obecnie obradowały osobno ustalając program swej pracy. Działalnością Komisji Artystyczno-Kulturalnej, jak nas informują, interesuje się specjalnie J. Em. ks. kard. Prymas. Przewidziane są tutaj już: Wieczór Chóru Katedralnego w auli uniwersyteckiej pod dyrekcją ks. prał. Gieburowskiego oraz Oratorium Feliksa Nowowiejskiego „Quo Vadis".

Jak nas informują z Naczelnego Instytutu Akcji Katolickiej w Polsce, obecnie już napływają liczne zgłoszenia do udziału w kongresie z zagranicy, nadsyłane przez istniejące w poszczególnych państwach centrale.

Śp. Bron. Chacharowski

Z grona stałych współpracowników redakcji „Wielkopolanina" ubył śp. Bronisław Chacharowski, redaktor działu hodowlano-ogrodniczego. Umarł w niedzielę 11 kwietnia, przeżywszy lat 61. Pogrzeb odbędzie się w środę o godzinie 16 z kostnicy nowego cmentarza na Wildzie w parafii Księży Zmartwychwstańców w Poznaniu.

Śp. Bronisław Chacharowski urodził się 4 września 1875 r. w Lubostroniu w pow. szubińskim. Po studiach w Niemczech, Francji i Holandii pracował przez lat 20 na terenie Miłosławia, jako kierownik ogrodów w dobrach magnata Kościelskiego, a równocześnie jako wieloletni sekretarz Towarzystwa przemysłowego, członek „Sokoła", „Śpiewu" itd.

Z nastaniem niepodległości śp. Chacharowski wstąpił do Wielkopolskiej Izby Rolniczej i był tu przez lat 10 inspektorem ogrodniczym, kierownikiem wydziału drobnego inwentarza, inspektorem eksportu jaj i członkiem Centralnego Komitetu do spraw hodowli drobiu w Warszawie.

Dorobek publicystyczny i literacki śp. Zmarłego jest olbrzymi. Pisywał w poznańskim „Ziemianinie", w toruńskiej „Gazecie ogrodniczej", w warszawskim „Ogrodniku", w „Poradniku gospodarskim", w „Działce i Ogródku", a od lat siedmiu całe doświadczenie swego życia oddawał czytelnikom „Wielkopolanina".

Stoimy nad trumną człowieka wielkich zasług. Śmierć jego budzi żywy oddźwięk zwłaszcza w sercach włościaństwa polskiego, którego był wypróbowanym przyjacielem i wieloletnim doradcą serdecznym, opiekunem i nauczycielem. Cześć Jego pamięci!

Śp. Jan Brzeskot

W ubiegły piątek zmarł znany także szerokim kołom wielkopolskiego narodowego świata pracy działacz śląski, śp. Jan Brzeskot. Urodzony w r. 1873 w Wielkopolsce, Zmarły już od wczesnej młodości rozpoczął działalność społeczno-narodową na wychodztwie. Prześladowany i karany przez władze pruskie, przeniósł się do b. Kongresówki, działając w narodowych organizacjach zawodowych, lecz i stamtąd wysiedliły go władze rosyjskie, transportujące go w r. 1908 w kajdanach do Katowic. Na Śląsku objął redakcję „Polaka", a w czasie plebiscytu stał na czele Polskiego Kom. Plebiscytowego m. Katowic.

Śp. Jan Brzeskot do r. 1923 był przez lat 10 radnym miasta Katowic, a przez 25 lat był prezesem założonego przez siebie „Sokoła" katowickiego. W ostatnich latach był prezesem Okręgu II Sokoła śląskiego i członkiem Przewodnictwa Dzielnicy Śląskiej. Biorąc najczynniejszy udział w ruchu zawodowym Zjedn. Zaw. Polskiego był od r. 1924 prezesem Zw. Pracowników Umysłowych ZZP, a z tego stanowiska ustąpił z końcem marca rb. jako emeryt.

Cześć pamięci zasłużonego działacza społeczno-narodowego!

Ze Stronnictwa Narodowego

Sekcja dla spraw miejskich

Zarząd Grodzki Stronnictwa Narodowego na stoł. m. Poznań komunikuje niniejszym, że przy referacie samorządowym Zarządu Grodzkiego utworzona została sekcja dla spraw miejskich stoł. m. Poznania. Kierownikiem sekcji został referent samorządowy Zarządu Grodzkiego.

Zadaniem sekcji jest przede wszystkim informowanie członków Stronnictwa Narodowego, oraz obywatelstwa m. Poznania o aktualnych zagadnieniach i sprawach gospodarki samorządowej m. Poznania, opracowywanie w ramach postulatów Stronnictwa Narodowego zagadnień, dotyczących spraw miejskich, podejmowanie uchwał i rezolucyj, dotyczących spraw miejskich na podstawie opinii i żądań przedstawicieli obywatelstwa m. Poznania, wygłaszanie referatów o sprawach miejskich, oraz ogłaszanie komunikatów w prasie o sprawach miejskich st. m. Poznania.

Sekcja dla spraw miejskich przy referacie samorządowym Zarządu Grodzkiego S. N. pracować będzie przy współudziale przedstawicieli obywatelstwa m. Poznania ze wszystkich sfer zainteresowanych sprawami miejskimi. Korespondencję kierować należy do Zarządu Grodzkiego S. N. — sekcja dla spraw miejskich stoł. m. Poznania — Poznań, ul. św. Marcin 65.

Wojewódzka Rada Kultury i Sztuki

Wczoraj zebrało się w gmachu Województwa, na zaproszenie wojewody Maruszewskiego, grono osób ze świata naukowego i artystycznego — aby zastanowić się nad utworzeniem przy Województwie Rady dla Spraw Kultury i Sztuki.

W zagajeniu zaznaczył wojewoda Maruszewski, że cel tej instytucji będzie dwojaki: przyczynianie się do pozyskiwania funduszów na popieranie kultury i sztuki oraz rola czynnika doradczego, który będzie albo sam inicjował różne akcje, mające na celu popieranie sztuki i kultury, albo będzie wydawał opinię o takichże zamierzeniach Województwa, przyczyniając się doradą do ich urzeczywistnienia.

Po przeprowadzonej dyskusji referent wojewódzki spraw kultury i sztuki dr Dalbor przedstawił tymczasowy regulamin Rady, która została utworzona przez uchwałę zebranych, że zgadzają się być jej członkami. Wybrano wydział wykonawczy i komisję finansową, które przygotowują materiał na następne posiedzenie, na którym nastąpi ostateczne ukonstytuowanie się Rady i przyjęty będzie program prac.

Zebranie Stron. Nar. w Ostrowie

Ostrów. Zebranie Stron. Narodowego, które odbyło się 9 bm. w sali hotelu „Polonia", zagaił nowy kierownik koła p. Kaźmierczak. Referat polityczny wygłosił wiceprezes Zarządu Głównego S. N. b. poseł p. K. Wierczak dając ciekawe oświetlenie obecnego położenia Polski i poddając analizie dzisiejszy stan stosunków politycznych w świecie. W dyskusji przemawiali pp. Leśniczak, Paweł Cepa i in. W wolnych głosach prezes powiatowy S. N. dr Mamak wskazał, w związku ze zmianą granic województw i przyłączeniem Ziemi Kaliskiej do wojew. Poznańskiego, na kwestię żydowską i nawoływał do czujności, aby żydostwo nie przelało się do nas. Na zakończenie zebrania odśpiewano „Hymn Młodych". Udział członków w zebraniu był liczny. (os)

Konferencja w Montreux

Genewa (PAT) W Montreux rozpoczęła swe obrady konferencja zwołana z inicjatywy rządu egipskiego, celem zniesienia przywilejów tzw. kapitulacyjnych, jakie niektóre państwa posiadają w Egipcie. Reprezentowane są następujące państwa: Belgia, W. Brytania, Dania, Francja, Grecja, Hiszpania, Holandia, Norwegia, Portugalia, St. Zjedn., Szwecja, Włochy oraz dominia angielskie.

Obrady zagaił prez. Motta. Następnie przemówił premier egipski Nahas Pasza i oświadczył, że żąda zupełnego zniesienia kapitulacyj, które są obecnie anachronizmem a zamiast ochrony cudzoziemców przed nadużyciami, uniemożliwiają rządowi sprawiedliwe rozłożenie podatków. Kapitulacje dotyczące wymiaru sprawiedliwości są również nieuzasdnione. Istnienie trybunałów konsularnych i mieszanych traci sens, ponieważ zreformowane sądy egipskie działają już od 50 lat i całkowicie odpowiadają współczesnym wymaganiom. Rząd godzi się, aby trybunały mieszane istniały jeszcze czas jakiś, zanim zostaną zastąpione przez sądy egipskie. Mówca przedkłada projekt organizacji sądownictwa, obejmujący 45 artykułów.

Następnie na wniosek delegata Francji, obrano Nahas Paszę prezesem konferencji przez aklamację. Utworzono dwie komisje: ogólną, która miałaby się zająć projektem, złożonym przez delegację egipską, oraz regulaminową, która ma opracować nowe zasady organizacji sądownictwa. Delegata Grecji Politisa obrano przewodniczącym pierwszej, a p. M. Hanssona (Norwegia) — przewodniczącym drugiej.

Zasłużony odpoczynek Baldwina

Londyn. (ATE). W związku z pożegnalnym przemówieniem premiera w jego okręgu wyborczym w Worcester, w kołach miarodajnych podkreślają, że Baldwin ustąpi 27 maja. Tego samego dnia król powierzy misję utworzenia gabinetu kanclerzowi skarbu Neville Chamberlainowi. Próby nakłonienia Baldwina aby przyjął stanowisko lorda prezesa Rady Tajnej, lub też lorda strażnika pieczęci prywatnej, nie powiodły się.

„Daily Telegraph" zaznacza, że Baldwin zawsze podporządkowywał swe sprawy osobiste interesom państwa i narodu. Dziennik zwraca uwagę na słowa premiera, że Anglia musi się trzymać z dala od dotkryp faszystowskich i komunistycznych.

„Morning Post" stwierdza, że pacyfizm i sentymentalizm jest conajmniej takim samym wrogiem Anglii, jak faszyzm i komunizm.

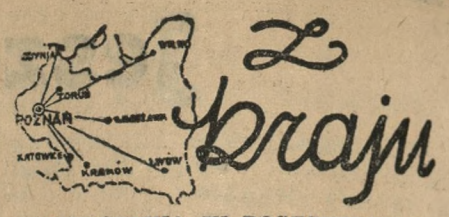

MAŁŻEŃSTWA W POSZCZEGÓLNYCH WOJEWÓDZTWACH

Jak wykazują ostatnie obliczenia, z ogólnej liczby 284.425 małżeństw, zawartych w Polsce w roku ubiegłym, największa liczba małżeństw przypada na teren województwa lwowskiego, mianowicie 27.072. Na drugim miejscu pod względem liczby zawartych małżeństw znajduje się województwo kieleckie z liczbą 26.442, dalej kolejno łódzkie 23.836, warszawskie 22.975, lubelskie 21.069, krakowskie 20.124, wołyńskie 19.291, poznańskie 18.611, tarnopolskie 14.172, stanisławowskie 13.815, białostockie 13.636, śląskie 11.848, wileńskie 11.612, m. st. Warszawa 11.023, pomorskie 9.955, nowogródzkie 9.515, oraz województwo poleskie 9.429 małżeństw.

POWSZECHNY ZJAZD DELEGATÓW ZRZESZEŃ EMERYTÓW PAŃSTW.

W dniu 18 kwietnia odbędzie się w Warszawie w sali Zw. Handlowców, ul. Sienna 16 powszechny zjazd delegatów zrzeszeń emerytów państwowych, celem dania wyrazu solidarności we wspólnym dążeniu wszystkich emerytów do uchylenia dekretów z r. 1935. Początek zjazdu o godz. 10. Prezydium stałej delegacji wzywa wszystkie zrzeszenia emerytów do wysłania swych przedstawicieli na zjazd do Warszawy.

POLSKA PLACÓWKA PRZEMYSŁU I HANDLU DEWOCYJNEGO

W stolicy powstała polska oraz chrześcijańska placówka przemysłu i handlu dewocyjnego pod nazwą „Devotia", której poświęcenia dokonał jej inicjator ks. prał. Trzeciak. Przedsiębiorstwo to powstało na zasadach współdzielczych, a jego zadaniem będzie wyrwanie handlu dewocjonaliami w Polsce z rąk niekatolickich. Towarzystwo na wstępie swej działalności zdobyło zapewnienie współpracy ze strony Collegium Organistów, Chórzystów, która może być w tym wypadku bardzo owocna.

NIE MA PRYSZCZYCY W POLSCE

Ministerstwo rolnictwa wyjaśnia, że wiadomość o zarazie pryszczycy w województwie krakowskim i kieleckim jest nieprawdziwa. Natomiast wobec istnienia pryszczycy w Niemczech i niebezpieczeństwa przeniesienia tej zarazy do Polski, wojewodowie śląski, kielecki i poznański wydali odpowiednie zarządzenia ochronne.

O WYGLĄD ZEWNĘTRZNY M. ŁODZI

Tow. Przyjaciół Łodzi zainicjowało starania w kierunku nadania miastu estetyczniejszego wyglądu przez odpowiednie urządzenie jego placów publicznych i ulic. Chodzi o założenie trawników, klombów z kwiatami i obsadzenie drzewami ulic, które się do tego nadają. Do akcji tej mają być wciągnięte także szkoły, a do ogółu ludności została wydana odezwa, żeby przyozdabiała kwiatami okna i balkony.

KONSEKRACJA NOWEGO BISKUPA SUFRAGANA ŚLĄSKIEGO

W niedzielę 25 bm. odbędzie się w Katowicach konsekracja nowomianowanego biskupa sufragana diecezji ks. Juliana Bieńka. Sakry biskupiej udzieli biskup ordynariusz J. E. ks. dr Stanisław Adamski, współkonsekratorami będą ks. biskup dr Teodor Kubina i ks. biskup Józef Gawlina.

UROCZYSTOŚCI ORMIAŃSKO - KATOLICKIE W STANISŁAWOWIE

W niedzielę 30 maja odbędzie się uroczysta koronacja obrazu Najśw. Marii Panny, słynącej cudami w kościele ormiańsko katolickim w Stanisławowie. Ostatnie trzy dni przed uroczystością 27, 28 i 29 maja stanowić będą solenne Triduum, które wypełnią w świątyni ormiańskiej uroczyste nabożeństwa pontyfikalne w trzech obrządkach katolickich.

W dniu koronacji obraz Najśw. Panny wyniesiony zostanie w procesji na obszerny plac miasta Stanisławowa. Na placu zostanie odczytany dekret koronacyjny, po tym odbędzie się poświęcenie złotych koron i zaprzysiężenie proboszcza ormiańskiej świątyni, iż będzie ich pilnie strzegł i przechowywał. Po czym zostanie odprawiona pontyfikalna msza św. z kazaniem, a po niej nastąpi koronacja cudownego obrazu.

Zapowiedziany jest wielki zjazd pielgrzymek z całej Polski. Koronatorem będzie J. E. ks. arcybiskup ormiańsko - katolicki dr Józef Teodorowicz. (KAP)

WYJAZD POLSKICH ROBOTNIKÓW NA ŁOTWĘ

Na Łotwę przybywają od szeregu dni grupy robotników polskich, zakontraktowanych do sezonowych prac rolnych. Ogółem w roku bieżącym przybędzie na Łotwę około 20.000 robotników polskich, rekrutujących się przeważnie z Wileńszczyzny i z Małopolski. Grupy przyjeżdżające z Polski liczą przeciętnie po 1 000 osób. Na stacji w Rydze transporty robotników są rozdzielane i wysyłane w odpowiednich kierunkach w dalszą drogę.

Polscy robotnicy sezonowi na Łotwie, poza całkowitym utrzymaniem i mieszkaniem, zapewniony mają zarobek miesięczny w wysokości 24 zł, robotnice zaś 20 zł.

Szkodliwa książka

Przyrównywanie komunizmu do religii, często nadużywane w teoretycznych dyskusjach, jest w swoim założeniu fałszywe. W pojęciu religii mieści się pierwiastek nadprzyrodzony; jest ona drogą człowieka do Boga. Natomiast komunizm jest oparty na czynnikach czysto ziemskich, nawet stanowczo wyłącza Boga, jako ruch integralnie materialistyczny, zajmujący się wyłącznie ziemskim losem ludzkości.

Nie można i nie wolno go zatem przyrównywać do jakiejkolwiek religii, a tym bardziej do religii katolickiej, której podstawą, zasadą, dogmatem jest — Prawda Objawiona. Gdy dla komunizmu życie doczesne jest wszystkim, jest ono dla katolicyzmu tylko etapem, przygotowaniem do życia wiecznego. Stawianie przeto katolicyzmu i komunizmu na jednej płaszczyźnie religijnego porównania pozbawione jest wszelkiego sensu.

Uwagi te nasuwają nam się z powodu książki p. t. „Katolicyzm i komunizm jako dwie religie społeczne". Autor jej, kryjący się pod pseudonimem Z. Dębno, wychodzi z założenia, że komunizm, ze stanowiska wprawdzie socjologicznego, posiada wiele podobieństwa do światopoglądu religijnego, i to katolickiego.

„Bolszewizm — pisze — jest pojawiającą się na horyzoncie dziejów nową religią, której dogmaty różnią się zasadniczo od katolickich, ale która jako społeczność zaczyna żyć w formach jak najbardziej do katolicyzmu podobnych."

Zapomnijmy na chwilę o błędności twierdzenia, że bolszewizm jest religią i przyjmijmy możliwość pozytywnego porównania go z katolicyzmem.

Czy wobec tego prawdą jest, że społeczność sowiecka zaczyna żyć w formach zbliżonych do katolicyzmu? Podstawą światopoglądu katolickiego jest troska o człowieka w znaczeniu doczesnym i wiecznym — w systemie sowieckim człowiek ustępuje zespołowi. Komórką społeczną, którą katolicyzm otacza najczulszą opieką, jest rodzina, — w Sowietach pozbawiona znaczenia, mimo ostatnich prób nawrotu ku zasadom życia rodzinnego.

Przykłady takie możnaby mnożyć w nieskończoność sięgnąwszy do nasuwających się z kolei dziedzin życia, jak wychowanie, etyka, polityka, kultura itp. Formy zatem bytu sowieckiego nie tylko nie są zbliżone do katolicyzmu, ale stanowią jego zaprzeczenie.

Kiedy zaś główne analogie są fałszywe — fałszywymi bywają i dalsze. To się też właśnie przydarza autorowi pracy, porównującej katolicyzm z komunizmem. Pisze on więc o wyłącznościach katolicyzmu i komunizmu, znowu stawiając je na jednej płaszczyźnie i nie rozróżniając wyraźnie, że przy całej swej wyłączności katolicyzm kieruje się nakazem miłości bliźniego i wolnej woli, a komunizm zasadą nienawiści i przymusu.

Na tym samym poziomie dalej autor stawia męczenników chrześcijaństwa i... „bohaterów" rewolucji rosyjskiej. Wreszcie w budzący zdumienie sposób zestawia sakrament pokuty z kajaniem się nieprawomyślnych bolszewików. Czytamy więc o katolicyźmie:

„Jednostka w katolicyźmie wchodzi w skład obozu wojującego przez mistyczny obrzęd chrztu, później musi w modlitwie składać wyznania wiary, kajać się przed kapłanem za popełnione grzechy i odbywać za nie pokutę."

O komuniźmie zaś autor powiada, co następuje:

„Odstępcy od oficjalnej doktryny kają się w Sowietach publicznie, wyznając swoją wierność do testamentu Lenina, a w razie oporu spada na nich ekskomunika i wygnanie."

Wiemy, że kajanie się odstępców od „testamentu Lenina" często nie ratuje ich od śmierci. Ale jak można porównywać samooskarżenia takiego Radka itp. z misterium spowiedzi? Co w spowiedzi jest wzniosłe, tam jest niskie.

Tego rodzaju przykładów można by z omawianej książki przytoczyć bardzo wiele. Niestety, nie kończy się ona tylko na porównaniach, ale zawiera również idealizowanie komunizmu.

Autor stwierdza mianowicie, że komunizm głosi nienawiść zła, ale spodziewa się zwycięstwa dobra. A potem wywodzi:

„W miarę rozwoju budownictwa komunistycznego... miłość będzie musiała wziąć górę nad nienawiścią. Już teraz ona istnieje w postaci umiłowania robotnika...

Nastrój zaś prawdziwej idylli stwarzają słowa, którymi autor kończy III rozdział swej książki:

„Z komunistycznych stacyj radiowych płyną na cały świat słowa prawdy dla wierzącego proletariatu, głosząc mu zwycięstwo i sprawiedliwość społeczną. „Ora et labora", módl się i pracuj, głosi stolica Piotrowa. Trochę inaczej brzmi to hasło w świecie komunizmu: wierz i pracuj dla zwycięstwa ukochanej przez nas idei świata pracy."

A teraz pytanie, czy książka przyznaje rację jednej z dwóch, porównywanych w niej „religij". Otóż — nie. Autor staje jakby na stanowisku neutralnym:

„Naprzeciwko siebie — pisze — stoją dwie wiary, dwie religie, obie mówiące, że są w zgodzie z rozumem."

A więc autor stawia problemat, na który jak gdyby nie było odpowiedzi... Nam tymczasem wiadomo, że komunizm odrzuca pojęcie Boga, wiarę w nieśmiertelność duszy, wspólność narodową i rodzinną. Komunizm odbiera człowiekowi cele idealne, pozostawiając jedynie materialne. Komunizm niszczy prawa osobowości ludzkiej, podporządkowując ją komunie.

Komunizm jest zatem antytezą chrystianizmu. W ciągłym wahaniu się ludzkości między Bogiem a zaprzeczeniem Boga, między duchem a materią jest komunizm najdalszym odchyleniem ku materii, gdy natomiast katolicyzm jest najwyższym wykwitem idealizmu.

Autorem omówionej tu, szkodliwej książki, kryjącym się pod pseudonimem Z. Dębno, jest podobno, jak się dowiadujemy, profesor katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego p. W. Krzyżanowski. Czy to możliwe? Czy można w to uwierzyć?

Rzecz wymaga stanowczo wyjaśnienia, by cień szkodliwej książki nie padał na wszechnicę katolicką.

ANGLIA NA ZAKRĘCIE

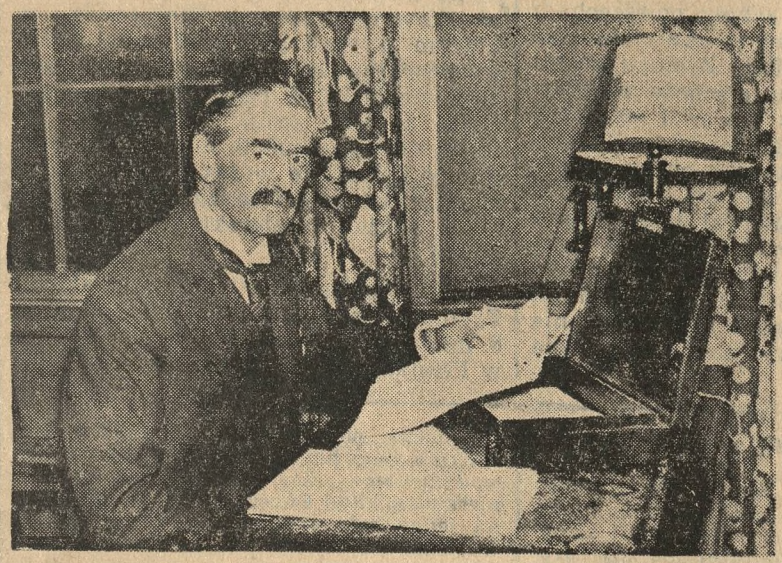

Dotychczasowy kanclerz skarbu W. Brytanii Neville Chamberlain wymieniany jest jako następca Baldwina na stanowisku premiera.

Sprawa „Kuriera Porannego"

W związku z przemianami, jakie zaszły w warszawskim „sanacyjnym" „Kurierze Porannym", socjalistyczny „Robotnik" zamieszcza pismo, otrzymane od b. długoletniego wydawcy „Kuriera Porannego", F. L. Fryzego, w którym m. i. czytamy:

„Kurier Poranny" został opanowany przez grupę osób, które operując fikcją „nacisku z góry" i pod pozorami legalności od z górą 4 lat niszczą mój warsztat pracy kosztem moim i moich wierzycieli, urządzając niesłychane w dziejach dziennikarstwa sztuczki w różnych płaszczyznach, ze zmianą o 180 stopni kierunku ideowego pisma o 60-letniej tradycji.

„Czy mógłbym przed tym zabezpieczyć czytelników? — Niewątpliwie tak, gdyby zadziałały te środki prawne, po które zwracam się od kilku lat w szeregu skarg, złożonych odpowiednim władzom.

„Apelowałem do syndyków jeszcze w r. 1932 o utrzymanie pisma na odpowiednim poziomie i bez zmieniania jego kierunku — co wszak stanowi najistotniejszą wartość każdego pisma.

„Protestowałem przeciw braniu... „subwencyj", wymuszaniu ogłoszeń i innym podobnym zabiegom dzierżawców.

„Domagałem się utrzymania pisma na poziomie niezawisłego demokratycznego organu podczas sprawowania zarządu wydawnictwa przez syndyków.

„Ponieważ to nie pomagało, wnosiłem skargi do sądu.

„Obecnie w okresie zapowiadanej z najwyższych trybun państwowych przez pana premiera Sławoj-Składkowskiego i przez pana ministra Grabowskiego bezwzględnej walki z wszelkiego rodzaju nadużyciami i publiczną deprawacją, mam prawo spokojnie oczekiwać, iż wreszcie zostaną stworzone warunki dla:

„objektywnego zbadania całej tej pełnej tajemnic sprawy, wyjaśnienia tym, których omamiono, jaki jest istotny stan rzeczy, i pociągnięcia do surowej odpowiedzialności wszystkich współdziałających w wykorzystaniu prawa dla wyzucia mnie z mojej placówki".

Cytujemy powyższe pismo dla celów informacyjnych, jako charakterystyczny przejaw stosunków, panujących w kołach „sanacyjnych".

(183) oznacza ODOL bardziej jeszcze udoskonalony; jego działanie antyseptyczne zostało w wysokim stopniu spotęgowane. Badania bakteriologiczne i kliniczne wykazały przewagę ODOLU pod względem własności bakteriobójczych.

Tg 20 534

Przy cierpieniach hemoroidalnych i powiększeniu wątroby, specjalnie u osób, które się nadmiernie odżywiają, prowadząc siedzący tryb życia i często cierpią na zaparcie stolca, należy pić codziennie szklankę nieco ogrzanej naturalnej wody gorzkiej **Franciszka-Józefa.** Zalecana przez lekarzy.

Tg 20 529

Licea pedagogiczne

Ministerstwo W. R. i O. P. projektuje w roku 1937-38 uruchomienie liceów pedagogicznych w okręgu szkolnym poznańskim w następujących miejscowościach: Grudziądz — I. ped. męskie, Lubawa — I. ped. męskie, Wejherowo — I. ped. męskie, Bydgoszcz — I. ped. męskie, Inowrocław — I. ped. żeńskie, Krotoszyn — I. ped. męskie, Leszno — I. ped. żeńskie, Rogoźno — I. ped. męskie, Wągrówiec — I. ped, męskie.

Zakładami kształcenia nauczycieli szkół powszechnych są, obok liceów pedagogicznych, pedagogia, w których kurs trwa dwa lata.

W r. szk. 1937-38 mają być, według projektu Ministra W. R. i O. P. uruchomione państwowe pedagogia w następujących miejscowościach: Poznań, Kielce, Lwów, Toruń, Katowice, Łódź i Wilno. Łącznie z istniejącymi obecnie w Warszawie, Krakowie, Lublinie i Krzemieńcu będziemy mieli ogółem 11 pedagogiów.

Plotki stołeczne

12 kwietnia.

Nagrodę za najlepszą sztukę rodzimą, wystawioną w teatrach stołecznych, przyznano Jarosławowi Iwaszkiewiczowi za „Lato w Nohant". Jest to nagroda prywatna z fundacji ś. p. Reynela, a wynosi bodajże 2,000 zł. Sztuka Iwaszkiewicza ma duże powodzenie, idzie przy kompletach już czwarty miesiąc.

*

Zostawmy Iwaszkiewicza na uboczu. Iluż miał przeciwników? Trzech! Doprawdy to skandal! Cztery sztuki polskie wystawiły teatry stołeczne w ciągu sezonu. Tak przykre, że aż poniżające...

Czyżbyśmy nie posiadali twórców? Czyżby wyschła twórczość sceniczna polska? Cztery sztuki? I to ani Teatr Narodowy ani Teatr Polski nie wystawiły ani jednej sztuki rodzimej...

Czyż w takiej sytuacji autor polski nie usuwa się od twórczości? Czyż można w takich warunkach domagać się od nich twórczości? Z czegoż ma on żyć? Czym ma zarobić na chleb codzienny? Nagroda prywatna im. Reynela jest jedyną nagrodą dla twórczości dramatycznej — obok państwowej, która obejmuje wogóle całą literaturę. A czemuż służy TKKT — Towarzystwo Krzewienia Kultury Teatralnej? Czy tak się krzewi kulturę teatralną, że się hamuje własną rodzimą twórczość?

*

Może nikt nie pisze? Gdzie tam? Wacław Grubiński złożył przed rokiem na ręce dyrekcji TKKT swój ostatni dramat historyczny. I on gdzieś leży. Stanisław Miłaszewski ogłosił właśnie korespondencję z Kadenem w sprawie wystawienia „Buntu Absalona", zapowiedzianego przed rokiem przez dyrekcję TKKT. Wynika z niej, że jeszcze dnia 28 października 1935 roku Miłaszewski zawarł z dyrekcją TKKT umowę w sprawie wystawienia „Buntu Absalona", że już w „Teatrze", organie tej instytucji, zapowiedziano jego wystawienie i — od roku rzecz nie postąpiła ani na krok naprzód, jeśli się nie cofnęła.

To ma być Towarzystwo Krzewienia Kultury Teatralnej? W takich warunkach ma się twórczość sceniczna polska rozwijać? Jędrzejewiczowskie metody osobistego traktowania zagadnień przerzucono do jędrzejewiczowskiego TKKT.

Czyż doprawdy nie ma żadnych sposobów na zwolnienie kultury polskiej od ogarnięcia jej w pacht przez Kadena? Przecież ostatecznie może mają coś do powiedzenia i ci, co dają pieniądze? Czy ministerstwo oświaty to wszystko spokojnie toleruje?...

*

Kierownictwo „sektoru" wiejskiego zorganizowano tymczasowo. Trudno, by nazwiska ogłoszone porwały: znamy je od dawna — i z BB i z obecnego Sejmu. Nie ma ani jednego nazwiska, które by mogło stać się dla mas chłopskich sztandarem. A właśnie wieś utożsamia prądy z osobami.

Kierownik „sektoru" miejskiego, p. St. Starzyński pojawia się to tu, to tam. A i tu nie słychać o nowych osobistościach i o nowych zdobyczach. Idą ci panowie starym, utartym szlakiem.

Natomiast na ratuszu warszawskim zaczynają sarkać na nieobecność prezydenta komisarycznego, który od czasu objęcia „sektoru" urzęduje właściwie przy ul. Matejki i często bawi w rozjazdach. Czy może ma jakie wyższe aspiracje? Czy może istotnie miałyby się sprawdzić pogłoski o ewentualnych zmianach na ratuszu stołecznym?

*

Na temat panujących stosunków w domu przy ul. Matejki 3, gdzie mieści się generalny sekretariat, kursują rozmaite ploteczki i wersje. Zbyteczna je powtarzać, wystarczy tylko zaznaczyć, że powtarza się to samo, co bywało dawniej, kiedy w tym lokalu urzędował sekretariat BBWR.

Jedna z pogłosek odnosi się do „sektoru" robotniczego. Otóż trudności na tym odcinku nie tylko nie słabną, lecz się wzmagają. Dzisiaj panuje pogląd, że należy zaniechać organizowania samodzielnego tego odcinka i pozostawić jego los czasowi i na razie prace nad robotnikami wcielać do „sektoru" miejskiego.

Podobnie wygląda z młodzieżą.

WARSZAWIANIN.

WIADOMOŚCI POTOCZNE

Środa | Czwartek
KALENDARZ RZYMSKO-KATOLICKI
Justiana, Waleriana | Anastazji
KALENDARZ SŁOWIAŃSKI
Myślimira | Wacława bł.

Słońca: wschód 4,59, zachód 18,47
Długość dnia 13 godzin 48 minut
Księżyca: wschód 6,34, zachód 23,34
Faza: 3 dzień po nowiu.

Kwiecień
14
Środa

Ważne numery telefonów:
Pogotowie rat.: 66-66 i 55-55
Straż ogniowa: 19-57, 30-50
Policja: 42.21
Posłańcy: 15-60 i 28-36
Postoje taksówek: Grunwaldzka 77-72; Rynek Jeż. 77-08; Klinika przy Polnej 74-02; Marsz. Focha (nar. Niegolewskich) 77-82; Plac Świętokrz. 49-80; Zielona (nar. Strzeleckiej) 50-35; Rynek Wildecki 66-35; W. Garbary (nar. Wielkiej) 57-87.
Poczt. biuro zleceń: 49-28. Zegarynka 07. Centr. międzym. 00. Inform. tel.: 09. Biuro napr. 08.

Woda w Warcie poziom: + 1,73 m. temper.: + 10,4

NOCNY DYŻUR APTEK

Śródmieście: Apt. św. Marcina, Fr. Ratajczaka 12; — Apt. pod Białym Orłem, St. Rynek 41; — Apt. św. Piotra, pl. Świętokrzyski; — Apt. na Śródce, Rynek Śródecki 1. — **Jeżyce:** Apt. pod Gwiazdą, ul. Kraszewskiego 12; — **Łazarz:** Apt. im. Matejki, ul. Matejki 1; Apt. Plucińskiego, ul. Marsz. Focha 72; — **Wilda:** Apt. pod Koroną, ul. Górna Wilda 61; — **Dębiec:** Apt. przy ul. Dębieckiej 6, — **Sołacz:** Apt. przy ul. Mazowieckiej 12; — **Główna:** Apt. przy Krzyżu, ul. Główna 53; — **Starołęka:** Apt. miejscowa.

KRONIKA MIASTA POZNANIA

W Poznaniu przed 10 laty

Dnia 13 kwietnia 1927 r.

1 kg masła kosztował na targu 7,20 do 8 złotych. — Przed V Izbą karną Sądu Okręgowego doszło podczas rozprawy przeciw pewnej szajce złodziejskiej do niebywałych awantur i bijatyki pomiędzy oskarżonymi; czterech policjantów i kilku woźnych zdołało zaprowadzić porządek. — Rozpoczęły się szkolne wakacje wielkanocne, które trwały 14 dni.

REKOLEKCJE

— * **Staraniem Koło Księży Prefektów w Poznaniu** odbyły się w dniach od 8 do 10 kwietnia rb. rekolekcje dla nauczycieli szkół średnich naszego miasta. Nauki wygłaszał ks. prałat Żychliński, profesor Seminarium Duchownego, nabożeństwa odprawiał ks. prof. Maćkowiak, prefekt Miejskiego Gimnazjum Kupieckiego. Siostry Sacré Coeur zaofiarowały łaskawie swą kaplicę przy pl. Nowomiejskim. W rekolekcjach uczestniczyło około 40 profesorów naszych gimnazjów. — W dowód wdzięczności za pierwsze, umyślnie dla nauczycieli szkół średnich zorganizowane rekolekcje złożono ofiarę zł 5 na Fundusz Budowy Pomnika Najśw. Serca Jezusowego. (x.)

OSOBISTE

— * **25 lat pracy zawodowej.** W okresie walki o polszczenie handlu w Wielkopolsce trzeba było z ogromnym nakładem sił zdobywać placówkę po placówce z rąk żydowskich.

Kiedy przed 25 laty (w dniu 1 kwietnia 1912 r.) rozpoczynał samodzielną pracę gospodarczą p. Jan Czerwiński, właściciel najstarszej dziś w Polsce polsko - chrześcijańskiej fabryki odzieży męskiej i chłopięcej, istniało w Poznaniu jedno jedyne przedsiębiorstwo polskie tego typu, a mianowicie zasłużonego pioniera handlu K. Kużaja. Żydowskich fabryk tego rodzaju było kilkanaście.

P. Czerwiński postanowił przede wszystkim odciąć poznańskim żydowskim fabrykom odzieży rynek prowincjonalny. Miał pod tym względem o tyle drogę wytkniętą, że znał dobrze Wielkopolskę ze swej długoletniej pracy na stanowisku pierwszego podróżującego firmy K. Kużaj (od 1904 r.) jak również, jako rodowity Pomorzanin, Pomorze.

Praca nad opanowaniem rynku prowincjonalnego daje dobre wyniki. Lokale fabryki przy ulicy Szewskiej, mieszczące się w kamienicy Wł. Seydy, już po półtora roku okazały się za szczupłe. W 1914 r. przenosi p. Czerwiński swe przedsiębiorstwo do obszernych lokali przy Starym Rynku 85. Dzięki energii żony p. Czerwińskiego nie ulega zahamowaniu rozwój przedsiębiorstwa nawet wówczas, gdy sam właściciel zostaje wcielony do armii niemieckiej.

Po ustaleniu się stosunków p. Czerwiński wkłada całą swą energię w poczynania, zmierzające do opanowania również rynku województw centralnych, Małopolski, Śląska Górnego i Cieszyńskiego, w zrozumieniu konieczności utrwalania polskiego stanu posiadania na tych ziemiach. Akcja ta udaje się na całej linii. Tymi samymi pobudkami kierował się p. Czerwiński pomagając usamodzielnić się w ostatnim czasie około dziesięciu kupcom z branży konfekcyjnej na obszarze miast Polski środkowej.

Życzyć należy p. Czerwińskiemu, aby w następnych latach zdołał nietylko utrzymać pozycje zdobyte przez 25 lat samodzielnej pracy gospodarczej, ale aby zdrową i na rzetelnych podstawach opartą placówkę jeszcze bardziej umocnił dla dobra, siły i niezależności polskiego gospodarstwa narodowego.

NEKROLOGI

— * **W rocznicę śmierci śp. dr. Jana Grochmalickiego,** profesora Uniwersytetu Poznańskiego, odbędzie się dnia 15 bm. o godz. 9 rano w kościele św. Marcina żałobna msza św. (o.)

RÓŻNE

— * **Ogłoszenia o zaciągu ochotniczym do służby wojskowej.** Przypominamy, że ogłoszenia o zaciągu ochotniczym do służby wojskowej roczników 1917, 1918 i 1919 zostały już rozplakatowane na słupach ogłoszeniowych. Termin wnoszenia podań upływa z dniem 1 maja, a dla posiadających warunki do skróconej służby wojskowej z dniem 1 lipca 1937 r. Bliższe informacje otrzymać mogą zainteresowani w Wydziale Wojskowym Zarządu Miejskiego, plac Sapieżyński 9 od godz. 10—12.

— * **Egzamin dla osób, które nie ukończyły szkoły lub kursu kucia koni.** Egzamin dla osób, które nie ukończyły szkoły lub kursu kucia koni, odbędzie się w Poznaniu w sobotę, dnia 17 bm. o godz. 9 rano przed państwową komisją egzaminacyjną. Lokalem, gdzie odbędzie się egzamin, jest kuźnia p. L. Pacholskiego w Poznaniu przy ul. Dąbrowskiego 32. Dopuszczeni do egzaminów kandydaci, na podstawie złożonych podań, zostaną zawezwani osobnym pismem.

KRONIKA POLICYJNA

— * **Złodziej w roli klienta.** Do firmy „Foto-Greger" w Poznaniu przybył w tych dniach pewien osobnik, zamierzający rzekomo nabyć aparat fotograficzny. Uwagę jego zwrócił aparat taśmowy typu „Leica". Rzekomy klient interesował się tym aparatem bardzo, oglądał, próbował przy świetle dziennym itp. W pewnej chwili klient wyzyskał chwilową nieuwagę zajętego obsługą klienteli ekspedienta i zbiegł, zabrawszy aparat wartości około 800 złotych.

KRONIKA SĄDOWA

— * **Oszuści dolarowi przed sądem.** — Dnia 15 kwietnia br. przed Sądem Apelacyjnym w Poznaniu odbędzie się rozprawa przeciwko oszustom dolarowym z Cieślikiem i Krakowieckim na czele. (k.)

— * **Uniewinniony.** Sąd Apelacyjny w Poznaniu zatwierdził wyrok uniewinniający p. Stanisława Jęczmionkę ze Stęszewka od zarzutu pozbawienia wolności 6-letniego Mieczysława Walkowiaka. (k.)

— * **4 lata więzienia za pobicie.** Sąd Apelacyjny w Poznaniu rozpatrywał sprawę Władysława Metza, który w dniu 12 lipca 1936 r. w Chojnicach zadał szereg ran nożem w głowę i plecy Bernardowi Talaśce. Wskutek odniesionych ran Talaśka w kilka dni po zajściu zmarł. Sąd Okręgowy skazał Metza na 4 lata więzienia, Sąd Apelacyjny w Poznaniu wyrok ten zatwierdził. (k.)

— * **Przekroczył obronę konieczną.** W czasie bójki Franciszek Piórkowski z Ostromecka, pow. Chełmno, strzelił w kierunku swego przyjaciela Władysława Zawadzińskiego, którego trafił w klatkę piersiową. Sąd Okręgowy skazał go za to na jeden rok więzienia, Sąd Apelacyjny w Poznaniu wyrok ten zatwierdził. (k.)

Żydowski fryzjer z Barcelony dezerterem z armii polskiej

26 grudnia ub. r. na stacji granicznej w Zbąszyniu w nocy przytrzymano w pociągu paryskim pasażera, legitymującego się paszportem na nazwisko Icka Obwarzanka. Paszport ten, wystawiony przez konsulat polski w Paryżu, nosił na sobie ślady podrobienia. Właściciela paszportu przytrzymano w areszcie.

W czasie dochodzeń wyszły na jaw rewelacyjne okoliczności.

Okazało się, że przytrzymany pasażer nazywa się Icek Zysman i jest dezerterem z armii polskiej. Zysman pochodzi z Warszawy. Po skończeniu trzech oddziałów szkoły powszechnej począł praktykować w zawodzie fryzjerskim. W r. 1920 Zysman został wcielony do pułku piechoty w Warszawie. Kiedy pułk ten miał wyruszyć na front przeciwko wojskom bolszewickim, Zysman zbiegł z pułku i przez Częstochowę udał się do Niemiec i tam w Berlinie pracował dalej w swoim zawodzie. Z Berlina Zysman wyjechał do Buenos Aires w Argentynie, gdzie przebywał do roku 1933. Stamtąd wyjechał do Hiszpanii i w Barcelonie otworzył zakład fryzjerski na własne nazwisko.

Po wybuchu wojny domowej w Hiszpanii Zysman po awanturniczych przygodach zbiegł do Paryża. Tutaj rodzina z Polski zawiadomiła go, że w kraju śledztwo przeciwko niemu o dezercję zostało umorzone. W tym stanie rzeczy Zysman zdecydował się wracać do kraju. W jednej z paryskich kawiarń poznał on swego współwyznawcę, który za cenę 100 franków dostarczył mu podrobionego paszportu. Z paszportem tym Zysman został zatrzymany w Zbąszyniu.

Kiedy Zysmana osadzono w areszcie, wówczas złożył on podanie do wojskowych władz w Warszawie, w którym wyraził gotowość odsłużenia swej powinności za cenę wypuszczenia go z więzienia. W czasie dochodzeń zeznał, że pułk swój, wyruszający na front, dlatego opuścił, gdyż był jeszcze młody i „bał się wojny". Zysman posiada rodzinę w Warszawie, która posiada zakład fryzjerski przy ul. Targowej 59.

Sąd Okręgowy w Zbąszyniu skazał Zysmana za fałszerstwo paszportu na 8 miesięcy więzienia, Sąd Apelacyjny w Poznaniu wyrok ten zatwierdził. (k)

Z Tow. Popierania Budowy Szkół Powszechnych

W niedzielę odbyło się ogólne zebranie delegatów komitetów obwodowych Towarzystwa Popierania Budowy Szkół Powszechnych. Na zebranie to przybyli delegaci z Wielkopolski i Pomorza.

Obrady zagaił wiceprezes zarządu okręgowego nacz. M. Zawidzki, po czym przewodniczącym zebrania wybrano radcę Mencla z Bydgoszczy. Obszerne sprawozdanie z działalności komitetu okręgowego złożył nacz. Zawidzki, który przedstawił też zebranym preliminarz budżetowy i program prac na r. 1937. W roku sprawozdawczym liczba kół wzrosła o 145 i liczy obecnie 1.561, z czego w wojew. poznańskim jest 908, pomorskim 653. Na budowę szkół wydano pożyczek w ogólnej sumie 121 tys. zł, udzielono zaś zasiłków bezzwrotnych na kwotę 21 tys. zł. Pomoce naukowe dla szkół wyniosły 24.817,50 zł. W roku ubiegłym wykończono 7 budynków szkolnych, rozpoczęto zaś budowę 10. Ogólny dochód wynosi zł 399.385,53, saldo wykazuje kwotę 133.385,40 zł. W bieżącym roku komitet okręgowy przeznacza na budowę szkół w wojew. poznańskim 176 tys. zł jako pożyczki i 24.800 zł tytułem zasiłków, w pomorskim zaś tytułem pożyczek sumę 194.400 zł, zasiłków w kwocie 18 tys. złotych.

Po tym sprawozdaniu, przyjętym przez zebranych bez dyskusji, udzielono ustępującemu zarządowi absolutorium, po czym wybrano władze komitetu okręgowego na rok bieżący. Prezesem został ponownie rektor U. P., dr Peretiatkowicz, wiceprezesem (również ponownie) naczelnik M. Zawidzki. Z kolei przystąpiono do odczytania szeregu wniosków poszczególnych komitetów obwodowych na walne zgromadzenie w Warszawie. Z wniosków tych na szczególną uwagę zasługuje wniosek kół toruńskiego i chodzieskiego o wprowadzenie specjalnego podatku szkolnego na rzecz budowy szkół powszechnych, obowiązującego wszystkich obywateli.

Na zakończenie obrad przemówił krótko nacz. dr Durek, który w imieniu kuratora dr. Jakóbca wyraził Towarzystwu szczere uznanie za wybitny udział w akcji, która umożliwia pracę w dziedzinie oświaty. (sk.)

Umowa zbiorowa w Pe-Pe-Ge

Grudziądz. — Po długim zwlekaniu nareszcie Żyd Mełup, dzierżawca Pe-Pe-Ge, podpisał umowę zbiorową z robotnikami.

Wobec tego chyba obecnie nic nie stoi na przeszkodzie, by Pe-Pe-Ge ruszyło pełną parą, do czego dzierżawca zobowiązał się przy zawieraniu umowy dzierżawnej. Jest przeto nadzieja, że nareszcie bezrobocie zacznie się zmniejszać w naszym mieście.

Rymanów-Zdrój

urocze podkarpackie zdrojowisko.

Szczawy słono-alkaliczne, jod.-brom. i borowina. Najtańszy pierwszy sezon od 15-go maja do 20-go czerwca. Ng 40 565

Kronika towarzyska

Wielkie zbiegowisko

powstało na ul. Fr. Ratajczaka na wieść o ukryciu się w sali Domu Rzemieślniczego dwóch złodziei. Ogólne zdenerwowanie, nawoływania i okrzyki licznie zgromadzonej publiczności były zupełnie zrozumiałe wobec dziwnych i niewytłomaczonych o tej porze szmerów i odgłosów, dochodzących ze sali. Dopiero po pewnym czasie, gdy już naprężenie doszło do zenitu, wyjaśniło się, że w sali znajdują się coprawda 2 złodzieje, którzy przygotowują się jednak do występu pełnego niefrasobliwego humoru w arcyzabawnej krotochwili muzycznej „Robert i Bertrand". Przedstawienie odbędzie się w najbliższą niedzielę, a dochód przeznacza się na ubogich i bezrobotnych parafii farnej.

zg 12 350/1

— * **Sekcja Misyjna przy I Sodalicji Pań Miejskich** urządza we worek, dnia 13 bm., o godz. 5 herbatkę towarzyską w Hotelu „Continental", na którą uprzejmie zaprasza Zarząd.

zr 12 347/8

Ponowne aresztowanie żydowskiego lichwiarza

Wśród żydowskich lichwiarzy, udzielających pożyczek, znany był Żyd Feingold, kombinator ubezpieczeniowy na tle asekuracyj, zawieranych w Towarzystwie „Europa". Feingold był już raz aresztowany w związku ze sprawą Towarzystwa Ubezpieczeń „Europa".

W ub. sobotę aresztowano go ponownie, gdyż ujawniono nowe nadużycia. Mianowicie Feingold pożyczył pewnemu urzędnikowi pod zastaw 1.600 złotych pożyczki, 250 złotych. Gdy interesowany zamierzał pożyczkę spłacić, okazało się, że zastawionych papierów nie było. Wobec podejrzenia, że Feingold dokonał więcej podobnych nadużyć, osadzono go w areszcie.

W poznańskim więzieniu sądowym siedzi obecnie dwóch znanych lichwiarzy żydowskich, a mianowicie Lajzer Fogelnest, przeciw któremu od dłuższego czasu toczą się dochodzenia, i zwolniony niedawno z aresztu śledczego za nadużycia Feingold. (kl)

Najstarsza mieszkanka Rogoźna

Rogoźno. (rf). Najstarszą obywatelką naszego miasta jest niewątpliwie p. Elżbieta Nowak, zamieszkała przy ul. W. Poznańskiej u swych wnuków pp. J. Priebów, przybyłych do Rogoźna przed rokiem z Wągrówca.

P. Nowakowa ukończy w bieżącym roku 104 rok życia i cieszy się dotąd niezłym zdrowiem. W życiu przechodziła różne koleje i, jak sama opowiada, przeżyła dwa razy epidemię cholery i jeden raz czarną ospę. Podczas epidemii straciła rodziców, skutkiem czego rychło wyszła za mąż za p. Walentego Nowaka, rzemieślnika i właściciela kamienicy w Wągrówcu. W małżeństwie było czworo dzieci, później wnuki i prawnuki, z którymi sędziwa prababcia dotąd się bawi. Mąż staruszki zmarł w 1899 r.

104-letnia p. Elżbieta Nowak (x) z córkami i prawnuczkiem.

W 1936 r. staruszka wyprowadziła się z córką i wnukami z Wągrówca, w którym przeżyła przeszło 102 lata do Rogoźna.

Z WIELKOPOLSKI

— * **BUDZYN.** W ub. wtorek odbył się tu jarmark kramny. Z wystawiających swój towar handlarzy, najliczniej reprezentowani byli — ogrodnicy. Za objaw pocieszający uważać należy zupełny brak Żydów.

— Założono tu stałą stację benzynową, która zastąpi miejsce dotychczasowej próbnej. (bd)

— * **BUK.** W ub. niedzielę odbyło się przy b. licznym udziale członków i sympatyków zebranie Tow. Przemysłowców. Referat ks. dra Trzeciaka o wpływie Żydów na rozwój komunizmu wygłosił prezes p. Kochanowski. W ożywionej dyskusji przemawiali pp. Banaszak, Książkiewicz, Kubiak, Szajek, Wojtczak i inni. Szeroko omawiano też zanik uczciwości i poczucia obywatelskiego wśród obywatelstwa i przyjęto szereg doniosłych wniosków, które w najbliższej przyszłości mają być zrealizowane. (bm)

— * **CZEMPIŃ.** Pierwsze zebranie nowowybranej Rady Miejskiej odbyło się tutaj 8 bm. Po zaprzysiężeniu wszystkich radnych przez burm. Holewińskiego przystąpiono do wyboru poszczególnych komisyj. Do komisji rewizyjnej wybrany został jako przewodniczący p. Owczarek, jako zastępca p. Dybizbański. Do dalszych komisyj wybrano absolutną większością głosów członków, proponowanych przez „Klub Współpracy". Po wyborach załatwiono poprawki do budżetu na r. 1937-38. W wolnych wnioskach radny dr Polczyński, jako przewodniczący „Klubu Współpracy", złożył oświadczenie, że członkowie Klubu przyrzekają okazać się godnymi tego zaufania, jakim obdarzyli ich wyborcy dając im na 12 radnych 9 mandatów, nad to podkreślił nieetyczne postępowanie, jakie przeciwna strona stosowała w walce przedwyborczej. Klub przez swego przewodniczącego złożył oświadczenie, iż bezwzględnie będzie walczył z warcholstwem, jakie się jeszcze chce panoszyć w mieście, oraz poprosił, aby na następnym zebraniu Rady Miejskiej p. burmistrz udzielił wyjaśnień, do którego to radnego odnosiła się wzmianka w ulotkach, że jest on wobec miasta zadłużony ponad tysiąc złotych, jak została załatwiona sprawa bestialskiego wycięcia drzewek miejskich, oraz jak dalece zgodna jest z prawdą krążąca po mieście pogłoska, że w czasie urzędowania komisarycznego burmistrza wójta Cendlaka zaginął w magistracie pewien dokument, co wobec stwierdzenia w ostatnim czasie defraudacyi w biurze wójtostwa staje się tym bardziej niepokojące. Burm. Holewiński zapowiedział wyjaśnienie tych spraw na następnym zebraniu.

— T. G. „Sokół" urządza w dniu 3 maja strzelanie z wiatrówki o cenne nagrody w ogrodzie Bractwa Kurkowego. Poza tym odbędą się rozgrywki w siatkówkę.

— Ostry pies „Bernardyn" rzeźnika Mockiewicza wypadł z podwórza i poszarpał bawiące się na ulicy 3-letnie dziecko pp. Wysockich. — Matka dziecka zaniosła je do lekarza dr Polczyńskiego, który udzielił pierwszej pomocy. Właściciela psa spotka niewątpliwie zasłużona kara. (cl)

— * **GĘBICE.** Zebranie Stronnictwa Narodowego w Orchowie odbędzie się w niedzielę, 18 bm. o godz. 16 w sali p. Przybylskiej.

— Śmiałego włamania dokonano do śpichrza p. Szulgita w Goryszewie. Złodzieje wyłamali drzwi i skradli 5 ctr. jęczmienia. Policja ujawniła włamywaczy w osobach Stanisława Śmiłowskiego z Goryszewa i Henryka Joszcza z Kwieciszewa.

— * **GNIEZNO.** Odbyło się walne zgromadzenie Banku Pożyczkowego Spółdzielczego w Gnieźnie. Zagaił je i prowadził prezes Rady Nadzorczej p. dyr. Scholtz. Działalność Banku przedstawił szczegółowo p. dyr. Smętkowski. — Obroty wynosiły 28 616 318,22 zł. Kapitały obrotowe wynosiły pokaźną sumę 2 833 014,16 zł, a wkłady terminowe i bezterminowe wzrosły w porównaniu z rokiem poprzednim o 65 000 zł. Ogólna suma udzielonych wzgl. sprolongowanych pożyczek w 1936 r. wynosi 2 452 487,66 zł, z czego przypada na pożyczki wekslowe 1 438 421,60 zł, na pożyczki hipoteczne 191 666,20 zł, na pożyczki różne 22 704,46 zł i na pożyczki rolnicze skonwert. 799 695,40 zł. W sumie powyższej mieszczą się nowe kredyty udzielone w 1936 r., bądź we formie dyskonta weksli, w wysokości 491 162 zł; jest to suma nieco mniejsza, niż w ub. roku, tłumaczy się jednak ostrożniejszą polityką kredytową. Bilans z dn. 31. 12. 1936 r. wyraża się kwotą 2 774 990,83 zł, a z pozycjami pozabilansowymi kwotę 4 277 852,55 zł. Rachunek zysków i strat wynosi 95 429,25 zł; czysty zysk do dyspozycji walnego zgromadzenia 25 087,31 zł; zysk ten byłby większy, gdyby Skarb Państwa nie zalegał za ub. rok z pomocą odsetkową od układów konwersyjnych w kwocie 15 511,65 zł. Bilans przyjęto i udzielono jednogłośnie Zarządowi i Radzie Nadzorczej, pokwitowania. Z kolei podziału zysków dokonano w ten sposób, że udzielono 5 proc. dywidendy — z czego przypada na dywidendę mającą być dopisaną do udziału 14 918,60 zł, a na dywidendę do wypłaty 6 911, 55 zł. Resztę w wysokości 3 527,16 zł uchwalono przekazać na fundusz pretensyj wątpliwych. Jako członkowie Rady — weszli ponownie pp.: T. Andersz, Wł. Górski i Splanskowski. Następnie zatwierdzono zareferwany przez członka Zarządu p. Skibskiego projekt budżetu na 1937 r. obracający się w kwocie 212 000 zł. Na zakończenie p. dr Całkosiński wygłosił bardzo ciekawy referat na temat ruchu spółdzielczego w Wielkopolsce.

— Na ławie Sądu Grodzkiego zasiedli Stanisław Rudziński, Jakób Reszelski, Stanisława Reszelska z Grabow oraz były pułkownik Feliks Piekucki były komendant miasta Poznania oskarżeni o usiłowane oszustwo asekuracyjne

Szajka notorycznych złodziei przed sądem

W dniu dzisiejszym Sąd Okręgowy w Poznaniu w osobie sędziego dr Stachowskiego, przystąpił do rozpatrywania sprawy przeciwko szajce notorycznych złodziei, którzy dokonali w dniu 3 stycznia br. nadzwyczaj śmiałego włamania do lokalu „Landwirschaftliche Zentralgenossenschaft" przy Alei marsz. Piłsudskiego 12.

Na ławie oskarżonych zasiedli: Józef Owczarczak, lat 27, 9-krotnie karany za kradzieże, Marian Piotrowicz, lat 23, karany 6-krotnie, Kazimierz Boruszczak, lat 24, karany 5-krotnie, Władysław Zieliński, lat 26, karany 5-krotnie za kradzieże i paserstwo, Marian Ceglarek, lat 23, 2-krotnie karany za paserstwo i Maria Zielińska, lat 23.

Akt oskarżenia zarzuca dokonanie włamania pierwszym trzem oskarżonym. Dokonali go oni w ten sposób, że od listopada ub. r. zakradali się w dni świąteczne do piwnicy, sąsiadującej z lokalem wspomnianego przedsiębiorstwa i systematycznie wiercili dziurę w murze. Dokonawszy niepostrzeżenie tego przygotowania do kradzieży, przedostali się przez wybity otwór do lokalu „Zentralgenossenschaftu" i tam skradli materiały ubraniowe, jedwabie i bieliznę na ogólną sumę około 4 tysięcy złotych. Skradziony łup złodzieje wywiezli taksówką na pole pod Golęcin i tam ukryli go w opuszczonym i zamurowanym schronie wojskowym. 8 stycznia wspólnicy dokonali podziału łupu, którego większą część pozostawili nadal w opuszczonym schronie, resztę zaś zabrali ze sobą, celem spieniężenia go paserom. Pewną część skradzionych przedmiotów ukryli następnie u Mariana Motelskiego przy ul. Poznańskiej 28 m. 30.

Na skutek wszczętych dochodzeń za sprawcami śmiałej kradzieży policja ujęła w dniu 15 stycznia oskarżonych Owczarczaka i Piotrowicza, przy których znaleziono część towaru. Obaj jednak nie przyznali się do winy. Na skutek dalszych dochodzeń ujęto Kazimierza Boruszaka, który w śledztwie przyznał się do popełnienia kradzieży i wydał pierwszych dwóch swych wspólników, podając, że inicjatorem wyprawy był Owczarczak.

Władysławowi Zielińskiemu akt oskarżenia zarzuca, że w styczniu br. nabył od Boruszaka za 170 zł część skradzionych towarów, a oskarżonym Marianowi Ceglarkowi i Marii Zielińskiej to, że w mieszkaniach swych ukryli część skradzionych materiałów.

Rozprawa trwa.

Pg 25 765-62,185

na szkodę Tow. Ubezpieczeń Wzajemnych w Poznaniu. Dnia 26 czerwca 1936 r. spalił się w Grabach dom mieszkalny, w którym zamieszkiwały rodziny Rudzińskich i Reszelskich. Nieruchomości i ruchomości ubezpieczone były we wyż podanym Tow. Po pożarze zawezwano rzecznika prywatnego p. Piekuckiego z Poznania, który sporządził z pogorzelcami opis spalonych przedmiotów, przy czym według aktu oskarżenia Piekucki namówił Rudzińskiego i Reszelskich aby podali więcej niż posiadali wzgl. niż się spaliło, co też tak zrobiono. Gdy stwierdzono, że pogorzelcy podali fałszywie spis spalonego mienia wytoczono im śledztwo. Po zamknięciu przewodu sądowego sąd skazał Rudzińskiego na 4 miesiące aresztu, Reszelskich po 2 miesiące aresztu, zaś osk. Piekuckiego z powodu braku dostatecznych dowodów winy uniewinniono. (br)

— * **GOSTYŃ.** Wielkie zebranie misyjne P. D. R. W. odbyło się w ub. niedzielę w sali parafialnej, na którym ciekawy wykład o pracy misyjnej w Japonii i o życiu Japończyków wygłosił o. Franciszkanin K. Czupryk, b. misjonarz w Japonii. Sala była wypełniona po brzegi. (gp)

— * **KŁECKO.** Kurs kandydacki w Str. Nar. cieszy się liczną frekwencją zainteresowanych. Wykłady o podłożu ideowo-organizacyjnym wygłaszają częściowo członkowie zarządu miejscowego koła, częściowo uproszeni prelegenci zarządu obwodowego z Gniezna.

— * **KROTOSZYN.** Na zebraniu organizacyjnym Zarządu Powiatowego Polsk. Zw. Strzelectwa Sportowego wybrano zarząd, który tworzą pp.: mjr Lewiński — prezes, nacz. Siwiński — wiceprezes, ppor. Leszczyński — sekretarz, Czajkowski — skarbnik, leśniczy Kryszkiewicz — kapitan sportowy. Do działu propagandy weszli pp.: kom. Grusę, Naskręcka i Rogowski. Ponadto weszli do zarządu pp.: Połomski, Grabski, kpt. Łań, oraz kom. Kapuściński.

— Odczyt p. Kazimierza Nowaka pt. „Dwa razy na przełaj przez Afrykę", który odbył się staraniem L. M. i K. cieszył się wielkim powodzeniem.

— Walne zebranie „Krotoszyńskiego Klubu Szachistów" odbędzie się 13 bm. o godz. 20 w lokalu klubowym. Rynek 1 (u p. Kończaka).

— Rolnikowi Wysockiemu Michałowi z Różacina skradziono w niewyjaśniony sposób około 200 — 300 kg owsa. (sh)

— * **KSIĄŻ.** Walne zgromadzenie Banku Ludowego w Książu odbyło się pod przewodnictwem prezesa Rady Nadzorczej, p. dra Krybusa, który zdał sprawozdanie z grudniowej rewizji. Działalność banku w okresie sprawozdawczym była prawidłowa zwrócono jedynie uwagę na nadmierny wzrost kosztów handlowych a zwłaszcza wynagrodzeń członków zarządu. Sprawozdanie z działalności banku przedstawił członek zarządu dyr. Jan Cyplik. Bilans zamknięto zyskiem 375 złotych. Dywidendy nie wypłacono. Zebrani udzielili Zarządowi i Radzie Nadzorczej pokwitowania.

— W leśniczówce państwowej Miranowo pod Kunowem wybuchł w nocy z niewiadomych przyczyn pożar, który w mgnieniu oka objął zabudowania gospodarcze. Spaliła się szopa, wozy oraz różne narzędzia rolnicze na szkodę leśniczego p. Franciszka Bartkowiaka. Zachodzi podejrzenie, że ogień wzniecił nieznany włóczęga, za którym policja urządziła pościg. (su)

— * **LESZNO** W Lesznie osiedlił się b. sędzia Sądu Grodzkiego w Zbąszyniu p. Włodz. Dzięciołowski i otworzył kancelarię adwokacką przy Rynku.

— Akcja Katolicka w Lesznie organizuje pielgrzymkę do grobu św. Wojciecha na dzień 23 bm. do Gniezna. Przy uczestnictwie conajmniej 60 osób wyniesie cena biletu 6,40 zł, przy 200 osobach 5.10 zł.

— W niedzielę odbyło się spotkanie na boisku Sokoła pomiędzy starą gwardią piłkarską tzw. Old Boys Sokoła i młodą sekcją tenisową Sokoła. Wynik 4:3 na korzyść tenisistów.

— Członkowie tut Tow. Chrześc. Kupców Samodz. pp. J. Biliński, J. Rybacki, F. Buliński, J. Świtomski Teof. Zgaiński otrzymali dyplomy z okazji 25-letniej samodzielnej pracy kupieckiej.

— Walne zebranie Tow. Miłośników Zwierzyńca w Lesznie odbyło się przy bardzo licznym udziale członków. Przewodniczył p. dr Świderski, założyciel Zwierzyńca. Dochód w roku 1936 wynosił 3 328 zł. P. radca Żakowski wniósł w im. komisji rew. wniosek o pokwitowanie, które jednomyślnie uchwalono. Zarząd tworzą pp. prezes dr Świderski, zast. dr Polewski, sekr. Flieger, skarb. Misiaczyk, kier. aprowizacji Pawlicki, kie. Zwierzyńca Peisert St. (ls)

— * **NAKŁO.** W ub. piątek skradziono p. Hasztowi rower.

— Na walnym zebraniu Klubu Kajakowego „Wodnik" wybrano zarząd, który tworzą pp.: prezes — adw. Tuchołka, zast. i naczelnik przystani — H. Krawczak sekretarz — Banaś, skarbnik — Ossowski, ławnicy — Szymczak i Sielski. Kom. rew. tworzą pp.: mgr Kruzycki, Krawczak St. i Kozłowski. Uchwalono otwarcie sezonu letniego na dzień 25 kwietnia br. Po wyczerpaniu porządku obrad, prezes solwował zebranie.

— Na walnym zebraniu Zw. Inwalidów Woj. w obecności p. burm. Trybulla i delegata Wydz. Wykonawczego Zw. Inw. Woj. w Warszawie p. red. Bigońskiego wybrano nowy zarząd. Tworzą go pp.: prezes — Bury, zast. — Kubiński, sekr. — Adamczewski, zast. — Grochowski, skarbn. — Ruciński, zast. — Wegner. Członkowie zarządu pp.: burm. Trybull, Wardziński i Seydak. Po wyborze wygłosił aktualny referat p. red. Bigoński o położeniu i bolączkach inwalidów.

— Kat. Stow. Młodz. Żeńskiej urządza w przyszłą niedzielę, dn. 18 bm. o godz. 20, w sali strzelnicy przedstawienie pt. „Peron IV a". (ne)

— * **OSTRÓW.** Sprawa budowy nowego kościoła w Ostrowie wchodzi już na realne tory. Województwo zgodziło się bowiem na oddanie przez Zarząd Miejski drogą zamiany terenu starej strzelnicy pod kościół. Obecnie przygotowuje się projekt nowego kościoła. Roboty około budowy kościoła rozpoczęte zostaną niebawem. Nowy kościół ma być poświęcony wielkiemu cudotwórcy i patronowi we wszystkich potrzebach św. Antoniemu. W dzień św. Antoniego 13 czerwca projektuje się urządzenie wielkiego festynu ludowego, by tą drogą zdobyć trochę pieniędzy na rzecz nowej świątyni.

— Kolonie letnie w Pucku urządza P. C. K. dla członków Kół Młodzieży i to dla dziewcząt w lipcu, dla chłopców w sierpniu. Zgłoszenia przyjmuje do 20 bm. i bliższych informacyj udziela przewodnicząca Komisji Oddz. Kół Młodzieży p. budown. Kornaszewska w Ostrowie, ul. Kościuszki 2 lub biuro P. C. K. ul. Kościelna 11.

— Znany tu kupiec p. Wacław Orłowski (narodowiec) otworzył w Kaliszu oddział swego ostrowskiego składu biwatów. Nowej placówce polskiej i chrześcijańskiej „Szczęść Boże".

— Do Luksemburga wyjechał dziś transport robotników z powiatów ostrowskiego i kępińskiego. (os)

— * **PUSZCZYKOWO.** W niedzielę odbyła się w Puszczykowie uroczystość otwarcia sezonu Polskiego Touring-Klubu, delegatury w Poznaniu. Na uroczystość tę przybyło 56 samochodów, prowadzonych przez p. Edwarda Sterczewskiego. Po wysłuchaniu mszy św., odprawionej przez ks. proboszcza Henryka Kopego, i poświęceniu ustawionych przed kościołem samochodów, udano się do Ludwikowa, gdzie w lokalach klubowych odbyło się tradycyjne wspólne śniadanie. (jp)

— * **ROGOŹNO.** „Zwyciężyłem kryzys" świetna komedię współczesną — pod powyższym tytułem, wystawił w niedzielę Rogoziński Klub Kajakowców.

— Dnia 2 maja urządza zastęp żeglarski przy I Drużynie Harcerskiej im. Kościuszki poświęcenie kajaków oraz otwarcie przystani (przy ogrodzie p. Perka, ul. W. Poznańska).

— W końcu kwietnia urządza Szkoła Powsz. w Rogoźnie przedstawienie baśni w 4 aktach pt. „Za siedmioma górami".

— Szkolna organizacja Czerwonego Krzyża, urządziła w sobotę święcone dla najbiedniejszych dzieci. (rf)

— * **SWARZĘDZ.** Na odbytym zebraniu TCL. student p. Andrzejewski z Poznania wygłosił interesujący wykład o masonerii. Tegoroczny obchód 3-cio majowy w całości organizuje TCL.

— W Kobylnicy aresztowano pod zarzutem manipulacji z pudełkami wyrobów państw. monopolu tytoniowego niej. Jana Solarka, rzeźnika, który do pudełek „Rarytasów" kładł kartki papieru, a następnie przy kupnie zamieniał je na pudełka, zawierające papierosy dobre. Przy rewizji znaleziono u Solarka pudełko od śląskich „Rarytasów" napełnione papierem i etykietki państw. monopolu tytoniowego z orzełkiem, służące do zalepiania fikcyjnych pudełek. (sw)

— * **SZUBIN.** Odbyło się tu roczne walne zebranie Koła Zw. Inwalidów Woj. R. P. w Szubinie. Przewodniczył zebraniu delegat Zarządu okr. w Poznaniu p. W. Koluśniewski. Walne zgromadzenie uchwaliło absolutorium zarządowi za prace w roku gospodarczym 1936-37. W wyniku wyborów uzupełniających weszli do zarządu pp. Waligórski, Stefański, Żmuda, Maciński, Wenta i Madecki. Do komisji rewizyjnej weszli pp.: Zapłata, Pełczyński i Grzegorek. Sąd koleżeński tworzą pp.: Polasjik, Rosenau, Pietrzykowski i Gładykowski. (n)

— * **ZBĄSZYŃ.** Ostatnio zostało odegrane nie amatorskie pod tyt.: „Św. Germanna" Sztukę wystawiono b. starannie.

— Naczelnik Urzędu Skarbowego z Wolsztyna będzie przyjmować płatników celem udzielenia im informacyj w sprawach podatkowych dn. 27 kwietnia w Zarządzie Gminnym w Kopanicy. (zb)

— * **ŻNIN.** W zabudowaniach rol. p. Nowickiego Ignacego w Wiewiórczynie, wybuchł pożar. Pastwą pożaru padła stodoła, stajnia, oraz chlewy. Również na szkodę rol. p. Słupeckiego Józefa w Annowie spalił się stóg z słomą.

— Chór Kościelny w Gąsawie wystawił sztukę teatralną pt. „Swaty". Amatorzy z swych ról wywiązali się bardzo dobrze.

— W kościele paraf. w Gąsawie został pobłogosławiony związek małżeński pomiędzy p. Skowrońską Janiną z Marcinkowa a p. Koneckim Józefem z Januszkowa.

— Pod zarzutem kradzieży, paserstwa i utrzymywania złodziei, aresztowana została Katarzyna Karbowiakowa, która na widok policji ukryła się na dachu.

— Młodzież tut. gimnazjum urządziła wspaniałą akademię ku czci Kasprowicza.

— W niedzielę odbyła się odprawa kierownictw KSM m. okręgu Pałuckiego. Ref. wygłosił p. Goszczyński z Poznania.

— Sekretariat S. N. mieszczący się przy ul. Pocztowej jest otwarty w każdy wtorek i piątek od godz. 12. (żd)

Z POMORZA

— * **TORUŃ.** W gimnazjum im. Kopernika rozpoczął się 40-godzinny kurs teoretyczny dla kandydatów na pilotów i nawigatorów lotniczych, zorganizowany przez Aero-Klub Pomorski. Na kurs zgłosiło się 30 kandydatów. Kierownikiem kursu jest por. obs. Chrzanowski.

— Otatnio stworzono oddział toruński Pom. Tow. Muzycznego na którego czele stanął dyr. Antczak. Towarzystwo ma na celu krzewienie kultury muzycznej.

— Na wielkim zebraniu Kół Opieki Rodzicielskiej szkół powszechnych na Bydgoskim Przedmieściu poruszono sprawę braku gmachów szkolnych.

— Pod przewodnictwem harcmistrza Ciepliska odbyła się w Toruniu dwudniowa wiosenna odprawa drużynowych i wodzów zuchowych, w której uczestniczyło 70 harcerzy z całego Pomorza.

— Zespół amatorski Teatru Żołnierskiego wystawił komedię Fredry „Damy i huzary".

— W auli dyrekcji kolejowej pod przewodnictwem komandora Kłossowskiego odbył się walny zjazd obwodu kolejowego LMK. O wspaniałym rozwoju obwodu pomorskiego świadczy stan członków, wynoszący ok. 18 tysięcy i sprawozdanie kasowe, zamykające się cyfrą przeszło 50 tysięcy złotych. Na zakończenie obrad prob. Kublin wygłosił odczyt pt. „Jakie tereny kolonialne odpowiadają naszym potrzebom emigracyjnym i surowcowym". (z)

Zatwierdzony wyrok na bojówkarzy

Sąd Apelacyjny na skutek odwołania, założonego przez prok. Sądu Okręgowego w Grudziądzu, rozpatrywał ostatnio sprawę przeciw. sprawcom napadu na zebranie protestacyjne rodziców katolików przeciw bezbożniczym wystąpieniom części nauczycieli członków Z. N. P. Zebranie to — jak wiadomo — miało odbyć się w lokalu „Tivoli" w dniu 27 listopada ub. roku.

Po rozpatrzeniu sprawy Sąd Apelacyjny ogłosił wyrok, mocą którego osk. Bernardowi Grabowskiemu podwyższył karę do 6 miesięcy bezwzględnego więzienia i na taką samą karę skazał osk. Franciszka Hinza. Oskarżonym: Leonowi Kankowskiemu, który otrzymał w Sądzie Okręgowym 6 miesięcy więzienia bez zawieszenia oraz Janowi Machalskiemu, skazanemu na 6 miesięcy więzienia z zawieszeniem kary, Sąd Apelacyjny powyższe kary zatwierdził.

Dodać należy, że oskarżeni Hinz i Kankowski są członkami P. P. S., a Machalski i Grabowski należą do ZZZ. Przypominamy, że moralnym sprawcą powyższych zajść był, według ustaleń sądu, kierownik szkoły p. Karolewski, który nadal stanowisko swe zajmuje i ponadto jest „sanacyjnym" ławnikiem miejskim. (mz)

KSIĘGI STANU CYWILNEGO

Zapowiedzi

Dnia 12 bm. wywieszono następujące zapowiedzi (osoby, przy których nie jest podana miejscowość, mieszkają w Poznaniu):

Owdow. siodlarz Leon Wieczorek i pracown. Balbina Przybyszówna; ślusarz Bronisław Pietrzak i Lidia Torchała; ślusarz-kowal Wacław Błaszczak i nakładaczka Stanisława Nietrzepka; rob. Stanisław Jankowski i eksped. Genia Nowacka; rob. Feliks Guziński i gospod. Jadwiga Kowalke; rob. Marian Narożny i rob. Franciszka Nawrocka.

Zgony.

Dnia 12 kwietnia 1937 r. zapisano następujące zgony: Rozalia Borkowska z domu Koślakowiczówna, 47 lat; Paulina Polańska z domu Mametówna, 54 lat; Bronisław Chachorowski, emerytowany inspektor Wielkop. Izby Rolniczej, 61 lat; Kazimiera Prokopówna, uczennica szkolna, 9 lat; Teresa Anna Hentschel, 8 mies. 16 dni; Zofia Sommer, bufetowa, 22 lat; Franciszka Dziute z domu Stefańska, wdowa, 61 lat; Maria Cenkierówna, bez zawodu, 20 lat; Florian Grobelny, bez zawodu, 23 lat; Dr med. Bolesław Kawiński, lekarz, 77 lat; Konstanty Bartosiewicz, rencista kolejowy, 35 lat; Teresa

STAN POGODY W POZNANIU

13 kwietnia 1937

Temperatura 7 godz. + 6,6

Ciśnienie
7 godz. 751,6 mm. umiarkow.

Zachmurzenie
7 godz. umiarkowane

Wiatr
7 godz. kierunek połud.-wsch., szybk. 7 m/sek.

Opad
w ciągu poprzedniej doby (od godz. 7 rano dnia wczorajszego do godz. 7 rano dnia dzisiejszego) 0,1 mm., rodzaj opadu: deszcz.

Temperatura w dniu 12 kwietnia br. była:
najwyższa + 13,9 o godz. 15
najniższa + 6,0 o godz. 3

Prognoza pogody na dzień jutrzejszy:
Nadal pochmurno przy temperaturze bez większych zmian.

DZIAŁ KULTURY I SZTUKI

ŻYCIE KULTURALNE

W TYM TYGODNIU „KSIĄŻĘ NIEZŁOMNY"

W teatrze Polskim kończą się przygotowania do wieczoru, który przyniesie jedno z wielkich świateł literatury polskiej. Formalnie bowiem „Książę Niezłomny" jest doskonałym przez Słowackiego przekładem tragedii Caiderona de la Barca, lecz poetycka genialność tego tłumaczenia czy naśladowania stawia je między arcydziełami twórczości polskiej. Nawet taki czarodziej wierszy, jakim był Słowacki, nieczęsto osiągał tyle magii, co w „Księciu Niezłomnym". Jest to jakby fontanna świetlna barw i blasków.

Zespół teatru Polskiego pracuje nad „Księciem" już od dłuższego czasu pod kierukiem p. Bronisława Dąbrowskiego, który — jak słychać — obmyślił zupełnie nową inscenizację, taką, jakiej domagają się szczupłe ramy sceniczne naszego budynku przy ul. 27 Grudnia. Dotychczas bywał „Książę" grywany w Polsce albo na wielkich scenach, gdzie miejsca nie brakuje, albo na wolnym powietrzu, gdzie można było rozwinąć jego właściwości widowiskowe. U nas ciasno wielkiemu repertuarowi. Nasz teatrzyk mógł wystarczać od biedy za dawnych lat, gdy Poznań był małym miastem i gdy pod uciskiem zaborcy wielka sztuka narodowa musiała mieszkać kątem. Niestety, nic się nie zmieniło w tym upośledzeniu poetyckiego słowa i obrazu, w stosunku do którego jest ciasnota teatru Polskiego zawstydzającą, jeżeli się zważy, iż różne miłostki kadetów i hopki gołych odnóży rozporządzają obszerną sceną teatru Wielkiego.

Skoro jednak tak jest, jak jest, nie pozostaje nic innego, jak natężać wyobraźnię inscenizatorską, aby znaleźć na wielką sztukę artystyczny wyraz. Parę razy udało się ostatnio wybrnąć z tej łamigłówki, dzięki wyobraźni teatralnej p. Dąbrowskiego i pomysłowości „przestrzennej" p. Z. Szpingiera. „Książę Niezłomny" będzie nowym eksperymentem na tej drodze i niezawodnie nowym przykładem, że w najtrudniejszych warunkach da się osiągnąć wynik artystyczny. I pod tym kątem, premiera „Księcia" będzie jednym z ważnych wieczorów obecnego sezonu.

MUZYKA

Opera w Katowicach. Piszą nam z Katowic (ad): Teatr nasz — jak w ubiegłym sezonie — nie prowadzi opery we własnym zarządzie, lecz wszedł w umowę z artystami operowymi w Warszawie. Do Katowic przyjeżdżają od czasu do czasu Wystawiono Verdiego „Trubadura" z występem artystów królewskiej opery w Bukareszcie Dinu Bodescu (tenor), Serbana Tasiana (baryton). Poza tym śpiewają pp.: Franciszka Platówna, Erma Szabrańska i Bol. Polański. Dyrygował p. Bończa-Tomaszewski.

Artystyczna wizyta z Rumunii. Ze Lwowa piszą nam (lk): Na występy w tutejszym teatrze Wielkim ma przybyć z Bukaresztu wybitny kapelmistrz Egidio Massini wraz z żoną, sopranistką. Oboje mają po tem udać się do Warszawy. Dyr. Massini jest we Lwowie znany, gdyż za dyrekcji Zaleskiego i Czapelskiego był naczelnym kapelmistrzem opery i zyskał sobie ogromne uznanie. Massini dyryguje operą w Bukareszcie, gdzie został nadto mianowany przez rząd generalnym inspektorem orkiestr wojskowych, w randze i charakterze pułkownika.

Odczyt muzyczny konsula. W Katowicach wygłosił konsul angielski p. L. G. Holiday odczyt o współczesnej muzyce angielskiej, ilustrowany płytami sprowadzonymi ad hoc z Londynu.

Nowe dzieło Perosiego zostało wykonane w San Remo. Jest to oratorium „Il sogno intepretato". Na premierę przybyli muzycy z całych Włoch.

—

Austriak laureatem Trzeciej Rzeszy. Józef Reiter otrzymał w Berlinie doroczną nagrodę państwową imienia Beethovena. Urodzony w r. 1862 żył i tworzył Reiter w Austrii aż do roku 1934, w którym przesiedlił się do Niemiec. Poprzednio już dostał w rb. medal imienia Goethego.

Filharmonia węgierska objeżdża Niemcy z dziewięciu koncertami w większych miastach w ciągu dziesięciu dni. Dyryguje Dohnanyi.

NAUKA

Polska odznaczyła uczonego francuskiego prof. Pierre Jouguet, dyrektora francuskiego instytutu archeologii wschodniej w Kairze, komandorią orderu Polonia Restituta. Wręczenie odbyło się w poselstwie polskim w Kairze.

Upadek gospodarczy Prus Wschodnich. Prace historyków i ekonomistów niemieckich zajmujących się Prusami Wschodnimi, podkreślają przy każdej nadarzonej sposobności tezę, iż dzielnica ta upadła gospodarczo na skutek odzyskania przez Rzeczpospolitą ziemi pomorskiej po traktacie wersalskim. Instytut Bałtycki w Toruniu powołany do badania istotnego stanu rzeczy i naszych praw do ziem nadbałtyckich tudzież prostowania tendencyjnego przedstawienia ze strony nauki niemieckiej, postanowił zająć się tą sprawą. W ostatnich dniach ukazała się nakładem Instytutu Bałtyckiego broszura ((88 stron) napisana przez Jana Antoniego Wildera pt. „Upadek gospodarczy Prus Wschodnich". Autor zajął się w niej przedstawieniem stosunków gospodarczych na terenie Prus Wschodnich od pierwszego rozbioru do lat ostatnich i właśnie posługując się pracami uczonych niemieckich wykazał, że Prusy Wschodnie, ich rozwój czy upadek gospodarczy, nie są zupełnie uzależnione od Rzeszy Niemieckiej i połączenia z nią, ale od stosunków z zapleczem jakie stanowi i stanowiło zawsze państwo polskie. Ze względu na te wnioski praca ma dla nas duże znaczenie. (J. St.)

RUCH REGJONALNY

Wesele kujawskie pod Inowrocławiem. W Więcławicach pod Inowrocławiem zorganizowano regionalne widowisko pt. „Wesele na Kujawach", w którym występowali wyłącznie robotnicy i robotnice z Więcławic, a to w muzealnej wartości strojach, wypożyczonych z Szymborza, a liczące blisko 100 lat. (lm)

LITERATURA

Czwartek Literacki, 15 bm. w Pałacu Działyńskich wypełni odczyt p. Franka Savery, konsula angielskiego w Warszawie pt. „Wrażenia z podróży po Grecji", wygłoszony w języku polskim.

SLAWISTYKA

Pisma Benesza. Wydawnictwo „Orbis" w Pradze wydało pod ogólnym tytułem „Gedanke und Tat" wybór pism prezydenta Republiki Czechosłowackiej, dra Edwarda Benesza. Na całość czterotomowego dzieła składają się: praca dra J. Papouszka pt. „Dr Edvard Benes. Sein Leben" oraz trzy tomy pism dra Benesza pt. „Die Politik als Wissenschaft und Kunst", „Vom Bau und Leben des Staates" i „Zusammenarbeit der Nationen".

KRAJOZNAWSTWO

„Wiosna we Lwowie" potrwa przez dwa tygodnie, od 16 do 30 maja rb. Pod tą nazwą organizuje się mianowicie wielka impreza turystyczna, która ma przyciągnąć do Lwowa tysiące ciekawych. Jest to tym prawdopodobniejsze, że na te dwa tygodnie przypada pięć dni świątecznych.

TEATR

Lwowscy kandydaci na dyrektora teatru. Piszą nam ze Lwowa (lk): Obok kandydatur, o których już pisałem, trzeba wymienić przedewszystkiem Adama Grzegorzałę Siedleckiego, który był przed laty dyrektorem teatru miejskiego w Krakowie, dalej aktora i pisarza dramatycznego Tadeusza Niewiarowicza, oraz Karola Adwentowicza, w swoim czasie aktora lwowskich scen. Mówi się o Adamie Didurze, jako o kierowniku przedstawień operowych.

Co grają w Wilnie? Teatr na Pohulance gra Vaszaryego „Małżeństwo" z dyr. Szpakiewiczem. Przygotowuje „Mazepę".

Filia, która nie jest filią. Donoszą nam z Warszawy (tw): Po kresach wschodnich jeździ sobie teatr amatorski niejakiego p. W. Junin-Szypulskiego, który tytułuje się: „Teatrem Kameralnym, filią warszawskiego Teatru Kameralnego w Warszawie". Karol Adwentowicz, dyrektor prawdziwego Teatru Kameralnego w Warszawie, wniósł skargę sądową o nadużywanie jego firmy.

Jaki teatr? Z Katowic donoszą nam: Dużym powodzniem cieszą się tutaj wieczory dyskusyjne o teatrze, organizowane przez Towarzystwo Przyjaciół Teatru Polskiego. Trzeci z rzędu przyniósł odczyt dr Tadeusza Kudlińskiego z Krakowa na temat: „Teatr mas, czy teatr powszechny?" Wieczory te „robią ruch" dokoła teatru, budzą zainteresowanie i wzmażają liczbę widzów.

OCHRONA ZABYTKÓW

Dwie tablice. W Nowogródku będzie odsłoniętą dn. 30 maja tablica pamiątkowa ku czci Tadeusza Rejtana. Równocześnie tworzy się komitet do ufundowania w kościele pobernardyńskim tablicy pamiątkowej, która upamiętni fakt, że w kościele tym brał Władysław Jagiełło ślub ze swoją czwartą żoną, Zofią Olszańską, w r. 1422.

ZE ŚWIATA FILMU

Nowy film Pagnola ma tytuł „Arsule" i jest zaczerpnięty nie z twórczości samego Pagnola, lecz z romansu „Regain", napisanego przez p. Giono.

CO SŁYCHAĆ PRZEZ RADJO?

„Szwejk" w radio moskiewskim. Jeszcze w r. 1913 radiofonia sowiecka wykorzystała znaną groteskę Haszeka do słuchowiska, mającego charakter antymilitarystyczny — oczywiście nie w odniesieniu do militaryzmu sowickiego, który jest jednym z radzieckich świętych. Obecnie dzięki przyjaźni Czechosłowacji z Sowietami, „Szwejk" nie tylko wszedł znów na program rozgłośni moskiewskiej, ale przygotowują się jego dalsze części do obrobienia w formie słuchowiska.

ŚLĄSK PRACUJE NAUKOWO: CO TAM SŁYCHAĆ?

(Dwie wielkie placówki regionalne)

Miałem wygłosić w Katowicach odczyt. Dobra okazja do chwycenia paru informacyj o pracy naukowej w tym ważnym regionie. Rozpisałem listy, aby mnie wyprzedziły i niemal prosto z dworca pędziłem na ulicę Francuską, gdzie pod numerem dwunastym zgodnie współmieszkają dwie główne instytucje śląskie: Towarzystwo Przyjaciół Nauk i Instytut Śląski.

Wchodzę do Towarzystwa, aby odwiedzić ks. dr. Szramka, jego prezesa. Wchodzę i cofam się: przy biurku oczekuje dr Roman Lutman, dyrektor Instytutu.

— Niech Pan nie ucieka... — zatrzymuje mnie dr Lutman. — Teraz reprezentuję Towarzystwo Przyjaciół Nauk, jako jego sekretarz. Za chwilę ujrzy Pan we mnie przedstawiciela Instytutu, którym kieruję. Ks. dr Szramek wyjechał, więc rad nierad staję się żywym przykładem rozdwojenia osobowości, który to stan jest częstym u nas, jak Panu wiadomo. W różnych instytucjach muszą pracować nieraz jedni i ci sami ludzie... Od sił się nie przelewa.

— Idzie mi o to, co Towarzystwo zamierza teraz wydawać? Do czego się gotuje?

— Masz tobie...! Sprawami wydawniczymi i redagowaniem zajmuje się, jak raz, sam nasz prezes. Ale coś niecoś i mnie będzie wiadomo — uśmiecha się mój rozmówca. — Wiem przeto, że np. tom VI Roczników z rozprawami naukowymi jest w przygotowaniu, a także III tom wydawnictw źródłowych, ukazujących się pod nazwą „Fontes", ten ostatni będzie obejmował protokóły dekanatu pszczyńskiego. Poza tym planujemy wydawnictwo monografij miast śląskich (Mikułów i Pszczyna są już „załatwione"). Wreszcie zamierzamy ożywić szare dni katowicke przez tzw. wieczory dyskusyjne. W roku zeszłym, wykorzystując siły miejscowe, rozpatrywaliśmy kwestię kryzysu kulturalnego, obecnie zamierzamy poświęcić te wieczory sprawom społecznym: dr Gołembski zajął się uniwersalizmem i kolektywizmem w ciągu dziejów, p. Rybicki wraz ze mną — problemem uspołecznienia.

—

*

Następuje chwila przerwy, z której wywnioskowuję, że dr Lutman chciałby przestać być sekretarzem Towarzystwa Przyjaciół Nauk, a zostać dyrektorem Instytutu Śląskiego. Domysł mój zostaje przyjęty potakująco. Wobec tego przesiadam się na inne krzesło i pytam:

— Co zamierza Instytut?

— Mówiłem o odczytach i dyskusjach Towarzystwa. Otóż i my, Instytut, urządzamy prelekcje, o czym Panu coś niecoś wiadomo, chociażby jako jednemu z prelegentów. Są to publiczne odczyty o przeszłości Polskiego Śląska, o jego kulturze, o jego zagadnieniach gospodarczych. Ale organizujemy też wieczory dyskusyjne. Niedawno gościliśmy dr. Stanisława Kutrzebę, prof. U. J. i sekretarza generalnego Akademii Umiejętności, który mówił o elementach historycznych kultury polskiej. Teraz czekamy na prof. Ajdukiewicza — przedstawi nam czym są w nauce tzw. pierwiastki konwencjonalne.

— Więc konkurencja z Towarzystwem Przyjaciół Nauk?

— Przeciwnie: współpraca. A zarazem —jakby podział pracy, przynajmniej co do prelegentów. Towarzystwo nie posiada wielkich funduszów, więc posługuje się raczej siłami miejscowymi. Instytut jest zasobniejszy, może sobie pozwolić na pewien import prelegentów z poza Katowic. Cel jest wspólny, tylko środki nieco odmienne. Poza tym z naszej opieki korzysta „Żywy Dziennik", urządzany raz na miesiąc. Kontynuujemy inwentaryzację zbiorów archiwalnych, bibliotecznych i muzealnych, a teraz zaś próbujemy zbierać pieśni śląskie, dzięki wydatnej współpracy prof. U. P. dr. Kamieńskiego. Przy pomocy prof. U. J. dr. Dobrowolskiego przystąpimy do badań nad stosunkami społecznymi na Śląsku.

— A wydawnictwa?

— Pracujemy na dwóch warsztatach. Kontynuujemy dawne cykle, podejmujemy zamierzenia. Co do pierwszych, wyjdą z druku nowe zeszyty, mieszczące prelekcje o polskim Śląsku i jego zagadnieniach gospodarczych. Idzie też dalej wydawnictwo „Śląsk, ziemia i ludzie", oraz Biblioteka Pisarzy Śląskich. Ma ona pod prasą dwa tomiki: o podróży Benedykta Polaka do Tartarii, oraz wybór pism Gdaciusza. Przygotowujemy pisma polityczne Miarki i Stalmacha, oraz Księgę Henrykowską w przekładzie prof. U. J. dr. Romana Grodeckiego. Wydamy dr. Gumowskiego herby i pieczęcie śląskie, oraz Okołowicza pracę o stosunkach rolnych na Śląsku. A tutaj proszę obejrzeć próbę ilustracyj do książki dr. Stanisława Wasylewskiego z Poznania, o Śląsku Opolskim.

Oglądam. Istotnie piękne, a jest ich mnóstwo.

— To musi sporo kosztować...

— Chcemy, aby książka miała piękną szatę. Będą to rotograwury, trzystasiedemdziesiąt pięć sztuk. Przygotowujemy też książkę o Śląsku Zaolzańskim, pióra p. Hulki-Laskowskiego. W ten sposób wywiążemy się z obowiązku informatorskiego w stosunku do obu ziem śląskich, które zostały odcięte od Macierzy. Nie zapominamy i o samym województwie śląskim: przewodnik, opracowany przez p. St. Berezowskiego, jest na ukończeniu.

*

— To wszystko dalsze ciągi, prawda? A nowości?

— Nie zbraknie i tych. Wydamy kilka zeszytów o tańcach śląskich. Zaczną ten korowód tańce z powiatu rybnickiego. Jest ich 10, a obejmują nuty i teksty przyśpiewek. W sąsiednim pokoju sortuje się właśnie świeżo wydane mapy ścienne Śląska w podziałce 1:100.000 (wydana będzie jeszcze mapa podręczna 1:400.000). Mapa nasza obejmuje także Śląsk Opolski i Zaolzański, przy czym w odniesieniu do nazw miejscowości użyliśmy tam nomenklatury polskiej, a tylko dla łatwiejszej orientacji podaliśmy obok także nazwy obce. Skoro mowa o atlasie, to nie będzie panu obojętne jako historykowi, że właśnie umówiliśmy się z dr. Buczkiem z Krakowa o opracowanie atlasu historycznego. Prawdopodobnie obejmie on około 20 map, obrazujących Śląsk w różnych fazach dziejowych. Wreszcie razem z Instytutem Bałtyckim zamierzamy jeden z zeszytów tamtejszego czasopisma angielskiego „Baltic Countries" wypełnić rozprawami śląskimi, ażeby zagranica dowiedziała się, co Śląsk produkuje i jak się rozwija.

*

Gawędka jest rzeczą miłą, lecz połyka czas z przerażającą żarłocznością. rzucam okiem na zegarek i zrywam się. Moi słuchacze napewno już się schodzą... Dr Lutman przyjmuje tę gorliwość życzliwym uśmiechem. — Oczywiście, już idziemy... Ale cóż to by był za gospodarz, gdyby wypuścił gościa bez zapasów na drogę?

Dostaję cały plik wydawnictw od „Zarania Śląskiego" poczynając. Usiadłszy w wagonie, zacząłem je wertować. Dwie nowe broszury z cyklu o rozwoju gospodarczym Śląska, jedna z cyklu „Śląsk ziemia i ludzie", jeden tom Biblioteki Pisarzy Śląskich. Zacząłem od rozprawy dr Kazimierza Tymienieckiego w „Zaraniu" o germanizacji Śląska w wiekach średnich, przeskoczyłem na A. Szczepańskiego eksport górnośląski, potem znów wróciłem do „Zarania" i tak się zaczytałem, że gdym pochwycił p. Gizińskiego rzecz o postępach przemysłu chemicznego na Śląsku konduktor otworzył drzwi przedziału:

— Poznań, proszę państwa...

Dr Janusz Staszewski.

Poznań

Pisma nadesłane

„Arkady". Nr. 4. Treść: P. Smolik: „Salon 1937". — A. Kołtoński: „U podstaw włoskiej nowoczesnej architektury". — T. Przypkowski: „Ferrara". — Fez. — Windsor. — Pena. — Pławdiw. — Warszawa". — T Berlinerblau: „Osiedla pod Sztokholmem". — Z mieszkań warszawskich. — P. Smolik: „Hellenistyczny portret rzymsko - egipski". — L. Nitschowa: „Syrena". — R. Przeździecki: „Trzy portrety Władysława IV przez Rubensa". — P. M. Lubiński: „Plakat angielski". — M. Markiewicz: „Okropności wojny" Franciszka Goyi. — H. Majkowski: „Rozmowa z ceramikiem". — Ozdoby z metali. — Pod Arkadami. — Adr. Red. Warszawa, Królewska 5.

DZIAŁ GOSPODARCZY

O współpracę Europy z krajami zamorskimi

Niedawno temu odbyło się w Paryżu 54 posiedzenie rady Międzynarodowej Izby Handlowej, poświęcone głównie omówieniu zagadnienia współpracy Europy z krajami zamorskimi. Spośród licznych przemówień notujemy poniżej streszczenia najciekawszych wypowiedzeń, opublikowanych w ostatnim numerze (nr. 3—4) organu M. I. H. „L'Economie Internationale".

Argentyna — kraj wielkich możliwości

Lord Luke of Pavenham (W. Brytania) referował interesująco o finansowym uzdrowieniu Argentyny. Przypomniawszy, że obszar rolniczy Argentyny przewyższa obszary użytkowane przez rolnictwo Francji, Niemiec, Wielkiej Brytanii, Włoch, Belgii, Holandii, Szwajcarii, Austrii i Danii, lord Luke dał wyraz przekonaniu, że Argentyna z łatwością będzie mogła wyżywić i odziać 50 milionów ludności, którą to cyfrę mieszkańców zapewne osiągnie za 100 lat; dzisiaj liczy ona zaledwie około 12 milionów mieszkańców. Obecny stan ekonomiczny Republiki Argentyńskiej jest więcej niż zadowalający.

Przedstawiciel Argentyny, José A. Dodero uzupełnił referat lorda Luke obrazując skutki, jakie ożywienie gospodarcze pociągnęło za sobą dla Argentyny; import do tego kraju wzmógł się b. poważnie. Zarysowują się korzystne możliwości inwestycyjne. „Nie ma dwóch innych kontynentów, które uzupełniały by się tak całkowicie, jak Europa i Ameryka Południowa" — oświadczył p. Dodero, zwracając uwagę na okoliczność, iż przemysł argentyński znajduje się dopiero w pierwszej fazie swego rozwoju.

Wiek XX będzie wiekiem Afryki

Pan Bernard Desouches (Francja) mówił o wielkich możliwościach rozwojowych „czarnego kontynentu". Afrykę zamieszkuje obecnie 150 milionów ludności tubylczej, wiodącej żywot nędzny. Tych 150 milionów tubylców należałoby ucywilizować w pełnym tego słowa znaczeniu; odżywiając dobrze ludność afrykańską, zaznajamiając ją z higieną — mozna by w stosunkowo krótkim czasie zwiększyć ją do 300 milionów producentów surowców i konsumentów wyrobów przemysłowych. Dzisiejsza siła nabywcza 150 milionów Afrykańczyków nie przekracza 20 franków rocznie na głowę mieszkańca. Zdaniem p. Desouches, w ciągu 25 lat można by siłę nabywczą Afryki zwiększyć do 400—500 franków na głowę rocznie, tj. z 3 miliardów franków do około 150 miliardów franków. „Niechaj nikt nie nazywa tych nadziei chimerycznymi" — zastrzegł się z góry p. Desouches: „najlepszym przykładem niechaj będzie Algier; kraj ten do niedawna zamieszkały przez 5 milionów ubogich pasterzy, z chwilą gdy ludność miejscową uzupełnił dopływ miliona Europejczyków, rozwinął się gwałtownie; dzisiaj ludność Algeru liczy 10 milionów głów, a roczna zdolność nabywcza wyraża się w kwocie 600 franków na głowę".

Trzeba wygotować plan akcji nad podniesieniem gospodarczym i cywilizacyjnym Afryki — zakończył swój referat p. Desouches — tak, aby z chwilą ustania szaleństwa zbrojeniowego wysiłek twórczy Europy mógł skierować się ku nowym, bardziej jej godnym celom.

Czy uprzemysławianie nowych krajów szkodzi Europie?

Jeden z członków dyrekcji I. G. Farbenindustrie A. G., dr Max Ilgner wystąpił przeciwko dość rozpowszechnionemu poglądowi, że uprzemysławianie nowych krajów zamorskich szkodzi interesom Europy. Zdaniem mówcy rzeczy mają się wręcz przeciwnie, gdyż kraj bogaty, cywilizowany jest wielokroć lepszym i pewniejszym odbiorcą - importerem, niż kraj ubogi, zacofany. Byłoby ze wszech miar pożałowania godne, gdyby nowe kraje pozostawiono na łasce losu; byłoby to przeciwne interesom Europy.

Dodajmy od siebie, że ta ostatnia uwaga z równym powodzeniem powinna być stosowana również wobec niektórych krajów europejskich!

KRONIKA GOSPODARCZA

Samorząd gospodarczy przeciw zwyżce cen

Związek Izb Przem.-Handl. wydał odezwie w sprawie zwyżki cen na rynku wewnętrznym, stwierdzając, iż w ciągu ostatnich kilkunastu miesięcy ujawnił się w Polsce znaczny wzrost ogólnego wskaźnika cen hurtowych. Zjawisko to wystąpiło u nas w sposób więcej jaskrawy, niż w znacznej większości państw, przede wszystkim w wyniku wzrostu cen krajowych artykułów rolniczych i towarów pochodzenia zagranicznego. Związek Izb Przem.-Handl. zgłosił gotowość czynnego współdziałania w pracach komisji kontroli cen. W swej pracy, która będzie skoncentrowana w izbowych komisjach badania cen, samorząd przemysłowo-handlowy będzie dążyć do utrzymania obecnej poprawy koniunktury, jako jedynej drogi prowadzącej do naprawienia głębokich szkód kryzysowych i przeciwstawi się wszelkim tendencjom spekulacyjnym. Związek Izb apeluje do sfer gospodarczych o ułatwienie mu zadania i wzywa warsztaty pracy do podjęcia najdalej idących wysiłków w celu utrzymania równomiernego poziomu cen i niedopuszczenia do nieuzasadnionych gospodarczo-przerostów.

*

Zjazd Izb Rzemieślniczych, obradując w Warszawie w dniach 10 i 11 kwietnia 1937 r. powziął uchwałę, w której stwierdza, iż poprawie koniunktury gospodarczej towarzyszy niczym nieuzasadniona, raptowna zwyżka cen niektórych półfabrykatów i artykułów, czego nie można uważać za objaw zdrowy. Zjazd rzemiosła postanowił współpracować z komisją kontroli cen i wzywa rzemiosło do wytwarzania atmosfery spokoju i zaufania potrzebnego dla uregulowania tak trudnego i ważnego zadania. Rzemiosło poddaje się arbitrażowi rządu, wierząc, że w najkrótszym czasie nastąpią słuszne, gospodarczo uzasadnione decyzje w sprawie cen artykułów produkcji rzemieślniczej.

PODATKI I OPŁATY

(p) **Wezwanie urzędów skarbowych w sprawie danych do wymiaru podatkowego drobnych płatników.** Od dłuższego czasu domagały się sfery gospodarcze, by władze skarbowe, poza prawidłowymi księgami handlowymi, brały pod uwagę przy ustalaniu obowiązku podatkowego również inne dane, przedstawiane przez płatników na poparcie obrotu lub dochodu. Po porozumieniu się z Izbą Skarbową urzędy skarbowe wysyłają do drobnych płatników, nie prowadzących ksiąg handlowych, wezwania o wypełnienie kwestionariuszy, w których uwidocznione być mają zakupy towarów, dokonane w ciągu ubiegłego roku oraz wydatki związane z prowadzeniem przedsiębiorstwa. Izba Przem.-Handl. przywiązuje do należytego wypełnienia tych kwestionariuszy dużą wagę, gdyż interesy szerokich kół płatników, nie mogących prowadzić prawidłowych ksiąg handlowych idą w tym kierunku, żeby praktykę tę możliwie rozpowszechnić. Izba zwróciła się do wszystkich organizacyj gospodarczych jej okręgu, przesyłając wyjaśnienia w tej sprawie. Dobrze by więc było, żeby płatnicy skomunikowali się z organizacjami, do których należą.

Z KRAJU

(k) **Ustawodawstwo gospodarcze.** Ukazał się nr 28 Dziennika Ustaw R. P. z dnia 12 bm. Opublikowano w nim m. in. nast. ustawy i rozporządzenia o charakterze gospodarczym: ustawa z dnia 7 bm. o konwersji i zamianie papierów emisyjnych państwowych, samorządowych i gwarantowanych przez skarb państwa, wypuszczonych w walutach obcych (poz. 207); ustawa z dn. 7 bm. w sprawie zmiany rozp. Prezydenta R. P. z dnia 7 marca 1928 r. o podatku od olejów mineralnych (poz. 208); rozp. Rady Ministrów z dn. 7 bm. w sprawie zakazu wywozu pszenicy, żyta i owsa oraz produktów ich przemiału (poz. 210); rozp. ministra spraw wewn. z dn. 8 bm., wydane w porozumieniu z ministrami: przem. i handlu, rolnictwa i r. r. oraz skarbu o przemiale pszenicy i żyta (poz. 212).

(k) **Zakaz wywozu zbóż.** Ukazało się rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 kwietnia rb., na którego podstawie zabroniony jest wywóz z polskiego obszaru celnego pszenicy, żyta i owsa oraz produktów ich przemiału. Rozporządzenie upoważnia min. przem. i handlu w porozumieniu z ministrami: rolnictwa i r. r. oraz spraw wewn., do zezwalania na wywóz zbóż i produktów przemiału oraz do ustalania warunków, na jakich zezwolenia te będą wydawane. Rozporządzenie weszło w życie z dniem ogłoszenia i obowiązuje do dnia 31 lipca rb.

(k) **Ulgowa taryfa na powrotny przewóz zboża i mąki do kraju.** Celem umożliwienia sprowadzenia z Gdańska do kraju nie wywiezionych jeszcze za granicę partii zboża i mąki, znajdujących się obecnie w gdańskich magazynach, ustanowiono na czas od 1 bm. do 31 maja br. taryfę wyjątkową na powrotny przewóz zboża i mąki. Taryfa ta pociąda zastosowanie wyłącznie do tych partii zboża i mąki, które były przeznaczone w swoim czasie na eksport i w tym celu wysłane do Gdańska.

(k) **Przemiał pszenicy i żyta.** Ukazało się rozporządzenie ministrów z dnia 8 bm., na którego podstawie przemiał pszenicy jest dozwolony na mąkę 65 pct, jako gatunku najwyższego, oraz na mąkę gatunków niższych. Dla żyta ustalono normę 70 pct. Rozporządzenie zakazuje używania w zakładach przemysłowych do przerobu i wszelkiego rodzaju wypieku, przeznaczonego do spożycia, mąki nie odpowiadającej normom, przewidzianym powyżej. Nie podlega żadnym ograniczeniom przemiał żyta dla celów: wskazanych przez władze wojskowe, dla potrzeb specjalnych, uznanych przez ministra spr. wewn. oraz na własne potrzeby. Z kolei rozporządzenie zajmuje się uprawnieniami powiatowych władz administracji ogólnej — w zakresie kontroli nad przestrzeganiem postanowień rozporządzenia. Dalsze przepisy dotyczą przekroczeń oraz kar. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 25 kwietnia rb. co do przemiału żyta oraz z dn. 1 maja rb. co do przemiału pszenicy i obowiązuje do dnia 31 lipca rb.

(k) **Maksymalne ceny mąki żytniej i pszennej.** Jak donoszą z Warszawy, zapadła decyzja ustalenia maksymalnych cen mąki żytniej i pszennej, przy czym jej granicą ma stać się cena 0,34 zł. Zarządzenie to ma wpłynąć hamująco na zwyżkowy ruch cen zboża, a nawet spowodować ich obniżenie.

(k) **Czyżby pominięcie Wielkopolski w rozdziale rolniczych kredytów siewnych?** Ogłoszono komunikat, iż Państw. Bank Rolny dla drobnych rolników, którzy w r. ub. ponieśli straty z powodu klęsk żywiołowych, uruchomił kredyty siewne na terenie działalności swych oddziałów w Warszawie, Katowicach, Kielcach, Krakowie, Lwowie, Łucku i Wilnie. Kredyty te oprocentowane w wysokości 3 od sta w stosunku rocznym mogą być wpłacane po 6,9 lub 12 miesiącach ratami lub jednorazowo. Zabezpieczenie wekslowe na normalnych zasadach, obowiązujących w Państw. Banku Rolnym. Komunikat nie wymienia oddziału P. B. R. w Poznaniu. Znaczyłoby to, że wymienione wyżej kredyty nie będą udzielone dla rolnictwa wielkopolskiego, które, jak wiadomo, w ciągu ostatnich 2 lat zostało dotknięte klęską suszy.

(k) **„Przedsiębiorstwa surowcowe" na wsiach.** W okręgu łódzkim zanotowano zakładanie przez chłopów w większych wsiach „przedsiębiorstw surowcowych", które mają na celu zbieranie starych ubrań i odpadków włókienniczych, które masowo dostarczają do Łodzi do fabryk włókienniczych. W ten sposób Łódź stara się o własny surowiec na wzór Niemiec, chcąc zastąpić nim surowiec zagraniczny. Sfery przemysłowe twierdzą, że nie należy tej akcji lekceważyć.

(k) **Nowe kredyty dla handlu chrześcijańskiego.** Delegacja Naczelnej Rady Zrzeszeń Kupiectwa Polskiego przyjęta została przez prezesa P. K. O. w sprawie rozszerzenia akcji kredytowej dla kupiectwa polskiego, z funduszów przeznaczonych na ten cel przez P. K. O. Po wysłuchaniu delegacji p. prezes Gruber ustosunkował się życzliwie do przedłożonych postulatów i oświadczył, iż P. K. O. przeznaczy na ten cel dalszy milion złotych. Jast to zatem trzeci milion złotych specjalnego kredytu, uzyskanego dla handlu chrześcijańskiego przez Naczelną Radę Zrzeszeń Kupiectwa Polskiego.

(k) **Udogodnienia kolejowe osobowe i towarowe na IX Targi Katowickie.** Min. Komunikacji przyznało dla wystawców IX Targów Katowickich, które odbędą się w czasie od 16 maja do 1 czerwca br. następujące ulgi: towary wystawiane na Targach Katowickich mają prawo do bezpłatnego zwrotnego przewozu z Katowic do miejsca ich nadania, eksponaty zaś które z Targów Poznańskich będą wysyłane na Targi Katowickie, otrzymają 50 pct zniżki przy przesyłce kolejowej do Katowic i z powrotem do miejsca ich pierwotnego nadania. Odnośnie do zniżek osobowych Min. Komunikacji na czas trwania Targów Katowickich przyznało indywidualne zniżki kolejowe 33 pct na przejazd z miejsca zamieszkania lub od dowolnego punktu granicznego do Katowic w terminie od 14. 5. do 1. 6. 1937 r. i z powrotem w terminie od 16. 5. do 4. 6. 1937 r. na podstawie kart uczestnictwa, ważnych za okazaniem dowodu stwierdzającego tożsamość osoby.

Z ZAGRANICY

(z) **Podpisanie europejskiego układu koksowego.** Szereg zainteresowanych państw podpisało ostatecznie nowy układ, dotyczący europejskiego porozumienia koksowego. Wszedł on w życie odrazu, tj. dnia 10 bm. Kraje importujące podzielono na 4 grupy: do pierwszej wchodzą W. Brytania, Irlandia, Kanada i U. S. A., do drugiej — państwa skandynawskie i bałtyckie, do trzeciej — kraje Europy kontynentalnej, środkowej, do czwartej — państwa pirenejskie i inne państwa śródziemnomorskie. Każdy uczestnik porozumienia otrzymuje kontyngent roczny, oparty na podstawie eksportu z lat 1934 35.

Uprzemysłowienie Gdyni na Targach Gdyńskich

W związku ze wzrostem miasta i portu gdyńskiego mogą powstać na terenie Gdyni sprzyjające warunki rozwoju dla pewnych gałęzi przemysłu, zwłaszcza dla przemysłów związanych z eksportem oraz reeksportem, przy wykorzystaniu strefy wolnocłowej dla obrotu uszlachetniającego. Zarówno rodzaje tych przemysłów jak i wskazanie podstaw, na jakich mogłyby się wspomniane przemysły w Gdyni rozwinąć, zostaną obrazowo przedstawione na tegorocznych Targach Gdyńskich (20. 6. do 4. 7.), na podstawie materiałów zebranych przez gdyńską Izbę Przemysłowo-Handlową. Pokaz ten zajmować będzie specjalne stoisko uprzemysłowienia Gdyni łącznie z gminą m. Gdyni, która przedstawi wielki plan plastyczny Gdyni, informujący o rozplanowaniu pomieszczeń poszczególnych gałęzi przemysłu.

Krótkie informacje gospodarcze

— W marcu rb. wkłady oszczędnościowe, jak również liczba oszczędzających w P. K. O., wykazały znaczny wzrost Stan wkładów zwiększył się o 4 020 426 zł, osiągając na dzień 31 marca rb. sumę 688 745 zł. W ciągu marca rb. P. K. O. wydała 51 791 nowych książeczek oszczędnościowych, osiągając na dzień 31 marca ogólną ilość 2 416 849.

— W r. 1936 polski eksport drzewa wyraził się liczbą ponad 4 i pół mil. m³, stanowiących około 40 pct całej produkcji drzewnej. Z tej sumy na eksport prywatny przypada ponad 3 i pół mil. m³, na lasy państwowe przeszło 1 milion.

— W ciągu r. 1936 lasy państwowe wywiozły za granicę ponad 660 000 m sześc. drewna różnych sortymentów na ogólną sumę około 41 milionów złotych. Eksport morski przez porty Gdynia i Gdańsk wyniósł około 630 000 m sz. Wywóz kierował się do dwudziestu kilku państw.

Opera

Wznowienie „Cyganerii"

Z pośród stałych użytkowych oper naszego repertuaru „Cyganeria" należy do tych, które bodaj najmniej domagają się zmian w inscenizacji. Bo i cóż da się tam ulepszyć? Sama akcja jest na tyle logicznie rozplanowana, że nie można bez naruszenia jej wątku nic odjąć ani też tymbardziej dodać żadnego nowego obrazu (tak jak to nieraz bywa praktykowane). Radykalne inowacje reżyserskie byłyby także dość niebezpieczne, szczególnie w operze werystycznej gdzie tak często gesty i poruszenia aktorów wymagają uzgodnienia z muzyką. To też z radością przekonałem się, że „nowa inscenizacja Cyganerii" (jak głosiły anonse) dotyczy jedynie niewielkich zmian dekoracyjnych, zresztą racjonalnych. Scena w Quartier Latin znacznie zyskała na wewnętrznej plastyce przez umieszczenie w jej głębi wysokiego podium. Wskutek tego plan dalszy wraz z tłumem ulicznym lepiej oddziela się od przodu sceny. Także aktowi trzeciemu dodały perspektywy drobne retusze p. Z. Szpingera.

Wszelako głównym atutem tegorocznej „Cyganerii" była przede wszystkim nowa obsada — jak się okazało — celnie utrafiona. Mimi p. Zawadzkiej jest pięknie udźwiękowiona, bo postawiona głosowo swobodnie a interpretowana z dużą kulturą muzyczną. Przytem uderzyła nas jedna rzecz dziwna: temperatura miłosnych duetów z p. Wolińskim (wyborny głosowo Rudolf), która w śpiewie była bardzo wysoka, w akcji spadała nieraz blisko zera. Także i pierwsze sceny (np. kiedy Mimi słucha opowiadania Rudolfa) wartoby inaczej potraktować; szczególnie większa ekonomia ruchów byłaby tu wskazana. Wszakże śmierć Mimi należała do mocniejszych dramatycznie momentów i świadczyła że p. Zawadzka dobrze rolę czuje, to też napewno wyretuszowanie innych momentów gry nie przyjdzie jej trudno.

Tak powinna wyglądać Musette, paryska midinetka. jak ją ujmuje p. Fontanówna; jest w typie wyborna i gra z niemałym temperamentem. Jedynie głos chwilami zanadto bywał forsowany (szczególnie w pierwszych scenach).

Z przyjemnością trzeba zauważyć, że cały wieczór należał do rzędu najlepiej udanych przedstawień tegosezonowych. Dawno już nie sprzęgnął się tak dobrze aparat wokalny sceny z orkiestrą, a to dzięki czujnej i z rozmachem prowadzonej batucie dra Latoszewskiego. Ensemble solistów w II akcie, gdzie prócz wymienionych wyżej współdziałali pp. Karpacki, Urbanowicz i Maj, należał do najpiękniejszych kulminacyjnych momentów. Słuchacze opuszczając Teatr Wielki mieli wszelkie prawo do zadowolenia.

DR ZYGMUNT SITOWSKI.

Milionowe gaże w Hollywood

Świat filmowy w Hollywood jest zapewnie jedyną „wyspą szczęśliwych", która z powodzeniem opiera się kryzysowi światowemu. Miliony dolarów przepływają tędy szerokim strumieniem. Jeden udały film przynosi miliony. Ale Hollywood też nie skąpi. Gwiazdy i gwiazdory zarabiają krocie. Jeżeli już im samym nieraz nie dajemy wiary, to uwierzyć musimy władzom skarbowym, które ogłosiły wykaz gaż najlepiej płatnych artystek i artystów filmowych za rok 1936.

Na czele kroczy Mae West z gażą 480 tys. dolarów, po niej następuje Marlena Dietrich 368 tys., dalej Bing Crosby — 318 tys., Gary Cooper — 311 tys., Charles Chaplin — 260 tys., Janet Gaynor — 169 tys., Carole Lombart — 156 tys., Paweł Muni — 156 tys., Harold Loyd — 125 tys., Katherine Hepburn — 121 tys., Kay Francis — 115 tys., Ronald Kolman — 108 tys., Warner Baxter — 108 tys., Kladys Swarthout — 102 tys., Claudette Colbert — 101 tys., Lawrence Tibbett 94 tys., Ruby Keller — 90 tys., Dolores Del Rio — 75 tys., Adolf Menjou — 50 tys.

Jan Kiepura 101 tys., Elissa Landi 74 tys., Herbert Marshall 105 tys., Sylvia Sydney — 84 tys., Margaret Sullivan 102 tys., Shirly Temple — 70 tys., Al Jonson — 78 tys., Miriam Hopkins — 86 tys., William Powell — 67 tys., Wallace Beery — 75 tys., Dick Powell — 69 tys.

Bajkowej gaży Grety Garbo lista ta nie wymienia.

Również autorzy i reżyserzy filmowi poszczycić się mogą wcale ładnymi gażami. I tak zarobił James Wale 138 tys. dol., Lloyd Bacon — 122 tys., Busby Berkeley — 70 tys., William Dieterle — 76 tys., Michał Kertesc — 102 tys., Max Reinhard — 105 tysięcy.

Dochodów poniżej 50 tys. dol. statystyka nie wymienia. Widocznie mniej ją one interesują. (WiP)

Pp. Czarnecka i Kierczyński w komedii Niewiarowicza „Gdzie diabeł nie może..." granej w Teatrze Polskim w Poznaniu.

Ostryga na talerzu i perła w dłoni

W Japonii powstał i rozwinął się nowy rodzaj przemysłu eksportowego: puszki z ostrygami w konserwie. Każda puszka zawiera jedną ostrygę z prawdziwą perłą.

Przyznać trzeba, iż pomył jest nie byle jaki. Dostarczyć nabywcy ostrygi z gwarancją, iż w każdej puszce po otwarciu jej znajdzie się mięczaka z prawdziwą perłą — to jest idea godna przemysłowca XX wieku. Łatwo wyobrazić sobie, z jakim entuzjazmem witają tego rodzaju nowość w żądnej ekscentryczności Ameryce.

Pierwszym rynkiem, na który rzucili Japończycy nowy artykuł, były Stany Zjednoczone. W Nowym Jorku w ciągu pierwszego tygodnia skonsumowano nie mniej niż 25.000 puszek ostryg. Obecnie liczba ta wzrosła dziesięciokrotnie. Cena puszki wynosi dolara. Należy tutaj zaznaczyć, iż wielkość znalezionej perły jest dziełem przypadku i szczęścia nabywcy.

Nic dziwnego, że w tych warunkach Amerykanie, a zwłaszcza Amerykanki zachorowali na istną epidemię ostrygową. Żadna szanująca się Amerykanka nie wyruszy teraz na miasto, lub na wycieczkę bez klucza do otwierania puszek konserwowych. Klucz ten stał się tak samo niezbędną częścią zawartości torebki damskiej, jak laseczka karminu, lusterko, puderniczka. Bo — proszę sobie wyobrazić: za cenę jednego dolara staje się każda amatorka ostryg posiadaczką prawdziwej perły. Do najbardziej pożądanych dzisiaj prezentów należy w Nowym Jorku puszka ostryg japońskich.

Perły, które znajdują się w ostrygach konserwowanych, są prawdziwe, tyle tylko, że wobec masowej ich sprzedaży, trzeba było zorganizować produkcję w tych samych rozmiarach. Nie można było polegać na procesie naturalnym, który doprowadza do utworzenia się perły w muszelce z chwilą, gdy dostanie się tam przypadkowo jakieś ziarenko piasku, drażniące mięczaka. Ostrygi otwiera się zatem i wprowadza do środka maleńkie kamyczki. Proces tworzenia się perły trwa zresztą i tak parę lat.

Zachęceni powodzeniem w Ameryce, Japończycy postanowili wprowadzić sprzedaż ostryg w Anglii. Tutaj natrafili jednak na pewną trudność: sklepy kolonialne nie chciały się podjąć sprzedaży nowego artykułu, perły bowiem należą raczej do artykułów handlu jubilerskiego. W końcu zajęły się tym wielkie magazyny towarowe.

W górach czuć już wiosnę

Obuwie z papieru

Szkocki przemysł papierniczy urządził w Edinburgu wystawę, która wywołała żywe zainteresowanie. Eksponatami były najrozmaitsze przedmioty z papieru, których wykonanie i trwałość budziły podziw nawet fachowców. Były tam więc papierowe przedmioty galanteryjne, zasłony, pokrycia na meble, torebki a nawet i obuwie, którego trwałość podobno nie ustępowała wcale obuwiu skórzanemu. Gwoździem wystawy były papierowe kapelusze damskie. Papier był tak spreparowany, że nawet fachowcy nie od razu rozpoznać mogli materiał. Przeprowadzone próby wykazały, że kapelusze nawet w ulewnym deszczu nic nie ucierpiały.

Maluczko, a na rynku pojawią się te nowe cuda mody damskiej. (W. i P.)

Co dwie minuty nieszczęście

Londyński urząd statystyczny obliczył ilość wypadków samochodowych, jakie wydarzyły się w przeciągu ostatniego roku na terenie Anglii. Ogółem liczba ofiar wynosi 6.561 osób, liczba rannych dochodzi do 250 tys. ludzi. Według powyższych danych na drogach i ulicach Anglii co dwie minuty ma miejsce nieszczęśliwy wypadek.

Dzienniki londyńskie opierające się na tych informacjach apelują do utworzonych niedawno oddziałów policji drogowej, by przez wzmożenie dozoru nad kierowcami przyczyniły się do zmniejszenia tej smutnej statystyki.

Gdzie jest najwięcej łazienek?

Statystyka wykazuje, że najwięcej łazienek posiadają Stany Ameryki Północnej, bo aż 35 na tysiąc mieszkańców.. Następnie idą Anglia z liczbą 31, Niemcy z 26, Szwajcaria z 21, Dania z 20, Holandia z 19, Belgia z 18, Francja z 14, Japonia z 12, Czechosłowacja z 10, Norwegia z 8, Węgry z 7, Włochy z 6, Polska i Hiszpania po 5, Portugalia z 4, Grecja z 3, Rumunia z 2 i Jugosławia z 1.

Wysnuwanie wniosków z liczb o stanie kultury danego narodu byłoby zupełnie fałszywym. Rzecz prosta, że w krajach wysoce uprzemysłowionych, o wielkich skupieniach ludności, liczba łazienek musi być większa niż w krajach o ludności rolniczej. Poza tym i położenie geograficzne odgrywa tutaj wielką rolę. Duńczycy np. wolą kąpiel morską, którą używają prawie przez rok cały.

Na plaży w Venice, w Kalifornii, nakręca się obecnie nowy film, w którym girlsy występują w kostjumach ze skór drapieżców.

100 lat szczoteczki do zębów

W roku 1777 pojawił się na kontynencie europejskim dziwny przedmiot: patyk najeżony na jednym końcu szczeciną. Przywiózł go do Versailles pewien lekarz angielski, gdzie jednakże pierwsza ta szczoteczka do zębów doznała bardzo nieprzychylnego przyjęcia. Z biegiem lat zrozumiano jednakże doniosłość nowego tego wynalazku, a także jego znaczenie handlowe. To też propaganda szczoteczki do zębów, prowadzona przez francuskie związki lekarzy i towarzystwa higieniczne, uwieńczona została całkowitym powodzeniem.

Czynione są we Francji starania, by w roku obecnym uprzytomnić światu znaczenie szczoteczki do zębów, która obchodzi obecnie 160 rocznicę swego powstania. (WiP)

24 razy na ślubnym kobiercu

Stan Louisiana w Ameryce Północnej uchwalił ustawę, mocą której mężczyźnie nie wolno częściej zawierać ślubów małżeńskich jak dziesięć razy.

Powód do tej ustawy dało zawarte niedawno małżeństwo żyjącego w Hollywood artysty filmowego Jean Pierard, który po raz 24 stanął na kobiercu ślubnym, ustanawiając zapewne tym samym rekord światowy. Mimo tych dwóch tuzinów zaślubin Pierard nigdy nie wykroczył przeciwko obowiązującym ustawom małżeńskim. Dwa razy śmierć pozbawiła go żony, ale Pierard wkrótce znowu zawarł ślub, by niebawem przekonać się, że stał się „ofiarą" omyłki.

Pierard, który jest ojcem 14 dzieci, miał towarzyszki życiowe najrozmaitszych narodowości, a więc m. in. Belgijki, Rosjanki, Angielki i Norweżki.

Wystawa światowa w Nowym Jorku

Wystawa światowa w Paryżu nie otworzyła jeszcze swych bram, a już w Nowym Jorku rozpoczęły się przygotowania do „największej wystawy, jaką świat ujrzy". Wystawa światowa w Nowym Jorku, której otwarcie nastąpi w 1939 roku, odbywać się będzie pod hasłem: „Świat, jakim będzie jutro". Amerykanom chodzi o wskazanie idei i możliwości ukształtowania świata i kultury współczesnej.

Data otwarcia wystawy światowej w Nowym Jorku przypadnie na 150-tą rocznicę objęcia urzędu pierwszego prezydenta U. S. A. przez Jerzego Waszyngtona. Wystawa ma być jednocześnie świadectwem żywym niebywałego rozwoju Stanów od r. 1789 do 1939.

Organizatorzy wystawy liczą się z frekwencją do 50 milionów osób, co przy 200 dniach trwania wystawy czyni 250.000 osób dziennie. Tereny wystawowe zajmują przestrzeń 5 km kw. i znajdują się na Long Island. Już teraz prowadzą do wystawy 2 linie kolei podziemnej, trzecia znajduje się w budowie. Poza tym budowana jest autostrada oraz przygotowywane t. zw. parking dla aut w liczbie 30.000 wozów.

Sama wystawa podzielona będzie na dwie części, t. j. właściwe gmachy wystawowe i park rozrywkowy.

Dotychczas otrzymało zaproszenie oficjalne do wzięcia udziału w wystawie 59 krajów, z których 42 zgłosiło już swój akces.

Prace nad przygotowaniem terenów wystawowych rozpoczęły się już 1 kwietnia r. b., a za dwa lata nastąpi otwarcie wystawy.

Rok 1941 będzie oglądał znów wielką wystawę światową, tym razem w Rzymie.

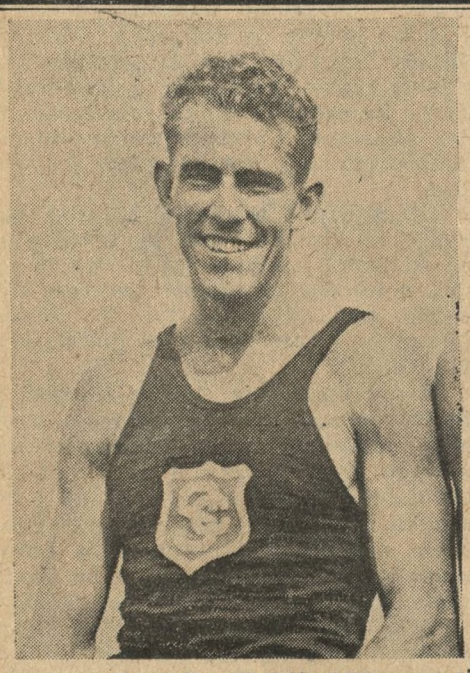

William H. Sefton (USA), który ustalił nowy rekord świata w skoku o tyczce wynikiem 4.48, o czym pisaliśmy we wczorajszym wydaniu.

Cukier sprzed 1200 lat

Miasto japońskie Nara posiada najstarszy cukier świata. Liczy on nie mniej jak 1200 lat.

Nara była od roku 710 do 784 po Chr. stolicą państwa japońskiego. Z tych czasów pochodzi szereg leków wówczas stosowanych. Między nimi znajduje się także pudełko, zawierające cukier z trzciny cukrowej. Wówczasto używano cukru jako lekarstwa, które chętnie zażywali pacjenci dla przyjemnego smaku. Przechowywany w Nara cukier przywieziony został z Chin przez pewnego lekarza. (W. i P.)

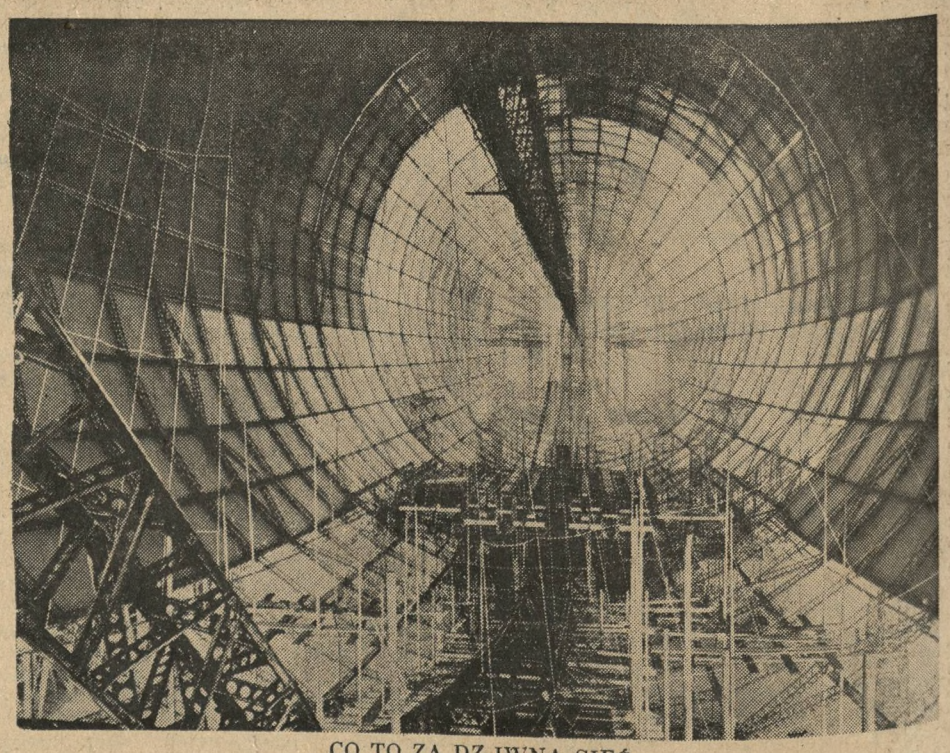

CO TO ZA DZIWNA SIEĆ

To szkielet nowego niemieckiego Zeppelina LZ 130.

SPORT

Podziękowanie

W związku z przeprowadzonymi przez nas w dniu 4 bm. imprezami lekkoatletycznymi, a mianowicie: XVII biegiem o puchar Redakcji „Kuriera Poznańskiego", III biegu o nagrodę przechodnią Redakcji „Kuriera Poznańskiego" oraz spotkaniem międzyokręgowym pań Pomorze — Poznań, pozwalamy sobie na tej drodze złożyć specjalne podziękowanie Redakcji „Kuriera Poznańskiego" za ufundowanie licznych i cennych nagród dla zawodników w obu biegach.

Dziękujemy również dalszym ofiarodawcom nagród, a przede wszystkim: F-mie Polcyn, KSMM w Poznaniu, KS Warta Poznań, TG Sokół Poznań KS H. Cegielski Poznań, KS Goplana Poznań, Ka De Ha i i.

Również serdecznie dziękujemy wszystkim tym, którzy w jakikolwiek sposób przyczynili się do wzorowego zorganizowania naszych imprez w powyższym dniu, a szczególnie JWP. JWP. Lekarzom, a specjalnie JWP. Drowi W. Spychale, dalej władzom wojskowym, władzom policyjnym, Polskiemu Czerwonemu Krzyżowi — Okręg Poznań, Klubowi Krótkofalowców w Poznaniu.

Przypuszczamy, że przez zorganizowanie tych imprez niemało pozyskaliśmy zawodników i zwolenników wśród mas Społeczeństwa.

Poznański Okręgowy Związek Lekokatletyczny

32 finalistów mistrzostw Polski

Niecałe dwa tygodnie dzielą nas od pięściarskich mistrzostw Polski, które po rezygnacji Śląska odbędą się jak wiadomo w Poznaniu, w cyrku Olimpia, w dniach 24 i 25 b. m.

Prawo startu mają:

W wadze muszej: Lischke (Poznań), Pawlica (Śląsk), Rundstein (Warszawa) i Stachurski (Lublin).

W koguciej: Koziołek (Poznań), „Teddy" (Warszawa, Jarzombek (Śląsk) i Zaleski (Lublin).

W piórkowej: Chrostek (Kraków), Piotrowicz (Białystok), Kowalski (Pomorze) i Krajewski (Lublin).

W lekkiej: Woźniakiewicz (Łódź), Błażejewski (Warszawa), Jaworski (Pomorze) i Berg (Lublin).

W półśredniej: Sipiński (Poznań), Kolczyński (Warszawa), Mieczysławski (Kraków) i Kulczycki (Lublin).

W średniej: Majchrzycki (Poznań), Pisarski (Warszawa), Bartosiak (Łódź) i Wosiek (Lublin).

W półciężkiej: Szymura (Poznań), Pietrzak (Łódź), Doroba I (Warszawa) i Frańczak (Lublin).

W ciężkiej: Piłat (Śląsk), Klimecki (Poznań), Mizerski (Warszawa) i Kowalski (Lublin).

*

Zapowiedziana na wtorek eliminacja w celu ustalenia reprezentanta do Mediolanu ww adze piórkowej, nie odbędzie się. Krzemiński nie może stanąć do eliminacji z Polusem z powodu kontuzji oka, wobec czego kapitan sportowy PZB p. Bielewicz do reprezentacji wyznaczył Polusa.

18 państw na mistrzostwach Europy. Po wycofaniu się Francji z mistrzostw Europy w walkach o mistrzostwo i puchar Mussoliniego walczyć będzie 18 państw, a mianowicie: Polska, Belgia, Dania, Estonia, Finlandia, W. Brytania, Niemcy, Holandia, Jugosławia, Łotwa, Norwegia, Austria, Rumunia, Szwecja, Szwajcaria, Czechosłowacja, Węgry i Włochy. Zwycięzcy w poszczególnych wagach otrzymają po raz pierwszy srebrne pasy mistrzowskie.

Termin zgłoszeń imiennych zawodników upływa dopiero 14 kwietnia. Z dotychczasowych zgłoszeń wynika, że w mistrzostwach wezmą udział m. in. następujący znani bokserzy:

Waga musza: Enekes (Węgry).

Kogucia: Almström (Szwecja), Kubinyi (Węgry) i Barnes (Anglia).

Piórkowa: Frigyes (Węgry), Sörensen (Dania), Jaro (Austria).

Lekka: Harangy (Węgry), Agren (Szwecja), Nielsen (Dania), Danaber (Anglia), Weilhammer (Austria).

Półśrednia: Petersen (Dania), Mandi (Węgry), Agren (Szwecja) Dave Lynch (Anglia).

Średnia: Szigetti (Węgry), Henry Nielsen (Dania), Resko (Finlandia), Tiller (Norwegia).

Półciężka: Koivunen (Finlandia), Szolnoki (Węgry), Johnsen (Norwegia), Anderson (Szwecja).

Ciężka: Nagy (Węgry), Erlich Nilsen (Norwegia), Tandberg (Szwecja), Stuart (Anglia).

Gimnastyka

Zawody gimnastyczne poznańskiego okr. Sokoła przyniosły następujące wyniki: W stopniu średnim zwyciężył Kazimierz Kaszkowiak (Poznań III) 68 p., przed Edmundem Seichertem (Poznań III) 63.30 p., 3. Witold Szymkowiak (Poznań III) 57.45 p.

W stopniu niższym zwyciężył Adam Chmielewski (Poznań I) 60.75 p., 2. Aleksander Śmieszalski (Poznań I) 57.77 p., 3. Władysław Krasicki (Poznań III) 54.63 p. Zespołowo zwyciężyło gniazdo Poznań III.

W konkurencji gniazd pozamiejscowych zwyciężył Tadeusz Jańczewski (Krzesiny) 32 p., 2. Stefan Suchowiak (Luboń), 3. Ratajczak (Luboń).

W konkurencji pań zwyciężyły w stopniu średnim Helena Łuczyńska (Poznań XIII) 51.05 p., w stopniu niższym Janina Wlaźlakówna (Poznań XIV) 49.85 p.,

Lekka atletyka

A. Z. S. — Poznań przypomina o treningach odbywających się we wtorki i piątki od godz. 17 — 18 na boisku „Sokoła" oraz w niedziele od godz. 12,30 — 14 na boisku okręgowego ośrodka w. f. Treningi pań prowadzi instruktorka Pozn. O. Z. L. A. p. Litwinówna.

Wobec bliskich terminów meczów — pań z reprezentacją Łodzi (6 maja) oraz panów z Warszawianką i Legią (9 maja) — wydział sekcji prosi o pilne korzystanie z treningów. (kom)

Panie „Sokoła" winny stawić się we czwartek 15 bm. o godz. 19 na boisku „Sokoła", gdzie odbędzie się trening z udziałem p. Litwinówny, instruktorki P. Z. L. A. (kom)

Piłka nożna

W Swarzędzu o nagrodę pocieszenia P. Z. P. N. „Unia" I wygrała z „Wiktorią" z Wrześni 4:3 (2:1), a na boisku huty w Antoninku „Unia" II przegrała z drużyną Pozn. Huta Szkla 0:8 (0:3). (sw)

Charlton Athletic, druga w tabeli mistrzostw ligi drużyna angielska rozgromiła w niedzielę w Paryżu reprezentację Francji w stosunku 5:2. Anglicy grali zamiast Włochów, którzy w ostatniej chwili odwołali przyjazd na spotkanie międzypaństwowe.

Piłka ręczna

Na mistrzostwa Europy, które odbędą się w dniach 3 do 7 maja w Rydze, wyjedzie również reprezentacja Polski, która w tej chwili nie jest jeszcze ostatecznie ustalona. Prawdopodobnie wejdą do niej: Kasprzak, Patrzykont, Grzechowiak, Śmigielski, Różycki i Kasprzak II z Poznania, Pluciński, Redlich i Stok z Krakowa, Nowakowski, Czyżewski i Gregołajtis z Warszawy. Dotychczas zgłosiły się do mistrzostw: Włochy, Egipt, Estonia, Litwa, Łotwa i Czechosłowacja.

Tenis

Zawody o mistrzostwo Środkowej Europy rozegrane zostaną na trzech kortach w Neapolu. Najlepiej obesłane są konkurencje męskie, nieco słabiej kobiece. — Tenisiści polscy — Jędrzejowska i Wittman przybyli w poniedziałek po południu do Neapolu i trenowali około półtorej godziny.

Jak się wyjaśniło, najgroźniejszą przeciwniczką Jędrzejowskiej będzie Niemka Zehden. Przy losowaniu obie zostały rozstawione. W grze podwójnej pań Jędrzejowska gra z Niemką Sander, a w grze mieszanej z Jugosłowianinem Kukulievicem.

W grze pojedyńczej panów Wittman wylosował w drugim kole Francuza Bolly, który w grze podwójnej miał grać razem z Borotrą. Bolly w ostatniej chwili zachorował. Nazwisko jego zastępcy nie jest dotychczas ustalone.

Pierwsze spotkania tenisistów polskich odbędą się w środę.

Polska — Francja. Na międzynarodowe spotkanie Polska — Francja, które się odbędzie w dniach 1, 2 i 3 maja w Warszawie zostali wyznaczeni: Feret, Jamain i pani Henrotin. Feret w poniedziałek zawiadomił jednak związek tenisowy, że nie może obecnie wyjechać do Polski. Na jego miejsce wyznaczono Journu. Ten ostatni przebywa obecnie poza Paryżem, tak, że związek na razie nie ma jeszcze jego zgody na wyjazd do Warszawy.

RADIO

„Portret Fryderyka"

W cieszącym się wielkim uznaniem słuchaczy cyklu „Opowieść o Chopinie" opracowuje Witold Hulewicz wieczór XIV na dzień 14 bm. o godz. 21.00. W audycji tej odmalowany zostanie wizerunek genialnego muzyka w życiu codziennym, jak wyglądał, jak spędzał dzień, jakie miał usposobienie, zwyczaje i powszednie troski i radości. Omówiona będzie iknografia chopinowska — uwzględnione zostanie to, co ustnie i pisemnie wypowiedział Chopin o sobie samym. Ilustracja muzyczna tego wieczoru, to wspaniała sonata h-moll, jedno z największych i najwszechstronniejszych jego dzieł, w którym jak w zwierciadle przeglądają się różne rysy jej autora. Sonatę wykona Stanisław Szpinalski, jeden z czołowych pianistów polskich.

Chór ludowy wyróżniony w konkursie

Na wsi polskiej w Małopolsce Wschodniej szerzy od szeregu lat Związek Teatrów i Chórów Włościańskich kult rodzimej pieśni i sztuki scenicznej. Praca ta wydaje piękne wyniki. Dowodem tego choćby urządzony przed dwoma laty konkurs chórów ludowych powiatu lwowskiego, który wykazał, że polska pieśń ludowa nie tylko nie zamilkła pod wpływem przesączających się z miast melodyj, tanga i foxtrottu, ale żyje coraz bujniejszym życiem. Taki sam konkurs odbędzie się we Lwowie, 4 chóry, które odniosły zwycięstwo w tym konkursie, stana przed mikrofonem Polskiego Radia dnia 14 bm. o godz. 16.30, aby poznać radiosłuchaczy całej Polski z bogactwem pieśni wsi małopolskiej.

KOMUNIKATY TEATRALNE

Z Teatru Wielkiego

Dziś pełna przepięknych melodyj i czaru egzotycznego opera Delibésa „Lakmeé",

W środę dnia 14 bm. po raz 17 „Miłastki kadetów". (Zniżki nieważne).

Z Teatru Polskiego

Do czwartku włącznie grana będzie doskonała komedia R. Niewiarowicza „Gdzie diabeł nie może", która zdobyła całkowite uznanie prasy i publiczności.

Z Teatru Nowego

Dziś we wtorek po raz ostatni „Profesja pani Warren".

Jutro we środę premiera świetnej Rawii Lwowskiej H. Zbierzchowskiego pt. „Co wolno wojewodzie". Bilety w cenie od 70 gr. do zł 3.20 do nabycia w firmie F. Zygarłowski.

✝

W poniedziałek, dnia 12 kwietnia 1937 r., zasnął w Bogu, po ciężkich cierpieniach, namaszczony Olejami św., nasz najukochańszy i najtroskliwszy ojciec, teść, dziadek, brat, szwagier i wuj, ś. p.

Józef Oehlrich

em. wyższy referent krajowy

przeżywszy lat 73, o czym donosi

w imieniu ciężko strapionej rodziny

Dr. Wiktor Oehlrich.

Poznań, ul. Szamarzewskiego 10.

Pogrzeb odbędzie się w czwartek, 15. bm. o godz. 16 z kaplicy cmentarnej na Jeżycach, msza św. żałobna nazajutrz o godz. 7 rano w kościele jeżyckim.

Osobnych zawiadomień nie wysyła się. Pg 26 054-54,419

Zakład Pogrzebowy „Ceremonia!", ul. Towarowa 25, tel. 31-80.

Zarząd Miejski miasta Miejskiej Górki

pow. Rawickiego

zamierza wydać w drodze przetargu

roboty przy budowie domu dla starców

w Miejskiej Górce.

Oferty należy składać do godz. 12-tej dnia 30 kwietnia 1937 w Zarządzie Miejskim w Miejskiej Górce. Dla zamiejscowych obowiązuje data stempla pocztowego i będą brane pod uwagę, o ile nadejdą przed dniem 1 maja 1937 r.

Otwarcie ofert nastąpi punktualnie o godz. 12-tej dnia 5 maja 1937 r.

Wzory ofert i warunki przetargu nabyć można w Zarządzie Miejskim za opłatą 5,— zł.

Zarząd Miejski zastrzega sobie prawo swobodnego wyboru oferenta, podziału robót pomiędzy kilku oferentów lub też nieuwzględnienia żadnej oferty. dg 22 783

Bliższych informacyj udzieli Zarząd Miejski w Miejskiej Górce, względnie p. Inż. Pękalski w Poznaniu, ul. Podgórna 2, m. 5, w godz. od 11—14.

Miejska Górka, dnia 10. IV. 1937 r. (—) **Zyniewicz,** burmistrz.

✝

Dnia 12 kwietnia 1937 r. o godz. 13,20, zasnął w Bogu, po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzony Sakramentami św., nasz najdroższy ojciec, teść, dziadek i brat, ś. p.

Marcin Kozłowicz

przeżywszy lat 80. Pogrzeb odbędzie się w czwartek, dnia 15. bm. o godz. 16,30 po poł. z kaplicy przedpogrzebowej Wały Jana III na cmentarz św. Marcina przy ul. Towarowej. Msza św. odprawi się w piątek, 16. bm. o godz. 8 rano w kościele św. Marcina, o czym zawiadamiają

w ciężkim smutku pogrążeni

ng 41 570 **córki, synowie i rodzina.**

Osobnych uwiadomień nie wysyła się.

Poznań, Grzymiszew, Gostyń, Magdeburg, Storkrade, Kostrzyn.

✝

Dnia 12 kwietnia 1937 r., zasnął w Bogu, po długich ciężkich cierpieniach, opatrzony Sakramentami św., nasz najdroższy syn i brat, ś. p.

Florian Grobelny

podchorąży

Pogrzeb odbędzie się w czwartek, 15. bm. z kostnicy cmentarnej parafii św. Łazarskiej Matki Boskiej Bolesnej w Górczynie, o czym zawiadamiają

w ciężkim smutku pogrążeni

Ng 40 550 **rodzice i rodzeństwo.**

Poznań, Niegolewskich 3.

OGŁOSZENIE

Więzienie w Rawiczu ogłasza **przetarg ofertowy** na dzień 23 kwietnia 1937 r. godz. 11,30 przed południem na dostawę **różnych artykułów spożywczych** na okres trzechmiesięczny. O bliższe informacje zgłaszać się do Zarządu Więzienia.

ng 40 749

Naczelnik Więzienia: A. Junczyc, Komisarz S. W.

APTEKĘ

w mieście dawniej powiatowym woj. Pozn. **oddam w dzierżawę** z dniem 1 maja lub później. Łask. zgł. Kurier Poznański zg **26 771.**

Wiatrówki

6 mm korzystnie sprzedam. Poznań, Gen. Chłapowskiego 7, — m. 14. zd 91 821

Piec piekarski

Który z pp. piekarzy w Poznaniu reflektuje na duży gazowy piec piekarski — zechce się zgłosić **pisemnie** do dnia 20 kwietnia br. do Gazowni Miejskiej, Grobla 15, pokój 162. ng 41 552/3

ZAKŁAD ARTYST. FOTOGRAFII

pierwszy na miejscu, w pełnym biegu, Poznańskie, większe miasto, garnizon 2 pułki, szkoły średnie, dobre ceny, **od zaraz do wydzierżawienia.** Tylko poważni reflektanci do Kuriera Poznańskiego Ng **40 499.**

Nagłówkowe słowo (tłusto) 25 groszy, każde dalsze słowo 15 groszy, 5 liczb = jedno słowo, i, w, z, a = każde stanowi 1 słowo. Jedno ogłoszenie nie może przekraczać 100 słów, w tem 5 nagłówkowych.

OGŁOSZENIA DROBNE

Ogłoszenia wśród drobnych:
1-łamowy milimetr 50 groszy

Znak oferty naprzykład: n 2395, z 21 025, d 1811 i t. d. = 1 słowo.

Drobne ogłoszenia w dni powszednie przyjmuje się do godz. 11,10, w soboty i dni przedświąteczne przyjmuje się do godz. 10,45.

1. DOMY - PARCELE

Parcelę
przy Aleji Hetmańskiej okazyjnie sprzedam. Oferty Kurier Poznański zdg 89 614

Willę
dwumieszkaniową składem przy tramwaju nadzwyczaj solidna budowa amorytzacja okazyjnie sprzeda. Pocztowa 15 — 2. zdg 91 635

Dom
nowy piętrowy dwumieszkaniowy ogród (Jarocinie) 7 000,— wpłaty 5 000,— Rutkowski, Półwiejska 5 zdg 92 009

Parcelę
ca 870 m² pod budowę przy uregulowanej ulicy w mieście Poznaniu na sprzedaż. Adres wskaże Kurier Poznański zdg 92 000

Kamienica
śródmieściu, dochód 13 000,— wpłaty 60 000,— reszta amortyzacja. Gruszczyński, Marcinkowskiego 17 a. zdg 92 056

Willę Dębiec
dwumieszkaniową zamienię na jednomieszkaniową. Oferty Kurier Poznański zdg 92 053

Kamienica
nowa, komfortem, wpłaty 40 000 Ratajczak, Skarbowa 18. zdg 91 955

2 domy 1 willę
parcele i łąkę sprzedam 20 min. od tramwaju. Zgłoszenia Kurier Poznański zdg 91 919/20

Kamienicę
śródmieściu 30 000,— wpłaty 10 tys. okazyjnie sprzedam. **„Jur“,** Piekary 26. zdg 92 198

Parcelę
przy Ostrorogu tanio sprzeda **„Jur“,** Piekary 26. zdg 92 199

Willę w Dębcu
sprzedam lub wydzierżawię 5 pokoi kuchnia, łazienka, garaż, duża oszklona weranda i 1 pokój z kuchnią w suterenie. Bardzo ładny ogród, kilkadziesiąt drzew owocowych, szlachetnych, również krzaków agrestu, porzeczek czerwonych i czarnych i ogródek ozdobny. Elektryka, gaz i kanalizacja. Zgłoszenia na ul. Chmielną 4, Dębiec, telefon 41-25. zdg 92 151

Dom
dwupiętrowy Sołacz, Winiary, 9 lokatorów, około ½ morgi owocowego ogrodu zł 28 000,— Dom w rodzaju willi dwa mieszkania dwupokojowe z komfortem, 2 ubikacje dla stróża, ogród, Osiedle Warszawskie zł 16 200,— wpłaty 12 000,— Parcele Sołacz, Nad Wierzbakiem około 1 000 mtr.² z planem budowy 10 000.— zł korzystnie wprost od właściciela. Zgłoszenia Grządzielski, Poznań, ul. Wroniecka 16, telefon 36-73. zdg 91 622/3

Willę
5 pokojową murowane zabudowania gosp., ogród 1 500 m² Główna ul. Rzeczna zaraz sprzedam lub wydzierżawię. Osobno parcela 800 m² na sprzedaż. Oferty Plac Działowy 11, m. 4. zdg 90 716/7

Parcelę
przy dworcu kol. Luboń sprzedam korzystnie. Gołębiewski, Żabikowo, Puławskiego 12. zdg 91 263-4

Willa
dwumieszkaniowa, bezpodatkowa 23 000, wpłata 11 000, reszta amortyzacja. Kossmann, Fredry 6. zdg 92 347

Kupię
dom-willę, szopami ewentualnie ogrodem, Poznaniu, wpłaty do 20 000.—. Oferty szczegółowe Kurier Poznański zdg 92 367

Sprzedam
wydzierżawię willę, ogród, miasto powiatowe. Zgłoszenia Kurier Poznański zdg 86 131

Kamienicę
kupię. Warunki, oferty Kurier Poznański zdg 92 097

2. PIENIĄDZ

Celem
otwarcia placówki zarobkowej poszukuję udziałowców po zł 100 Zgłoszenia Polaków, katolików, podaniem zawodu Kurier Pozn. zdg 92 024

Wspólniczki
do składu cukierków. Oferty Kurier Poznański zdg 92 029

4. OSOBISTE

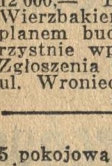

Trwałą
ondulację, farbowanie, włosów, peruczki, wykonuje fachowo N. Muszyński, 27 Grudnia 4 i 3 Maja nr. 3. zdg 92 189

Amatorzy
smacznych nóg wieprzowych — znajdą je u Sobczyńskiego, Ratajczaka 2. zdg 88 635/6

Cyganeria
rząd siedemnasty, niebieską blondynkę proszę nawiązać korespondencję, cel poważny, Kurier Poznański zdg 92 028

Krysiu!
gdzie **kupiłaś** ten **gustowny kapelusz?** Kupiłam w **„Ines“,** Piekary 22/23 Pg 26 040-14,85

6. OŻENKI

Kupiec
lat 29, samodzielny szuka żony do lat 26, gospodarnej, gotówka dla wspólnego dobra pożądana. Oferty wraz z fotografią do Kuriera Poznańskiego zdg 91 999

Cyganeria
Panią K. W. 158 jeśli zaznajomienie celach poważnych możliwe prosi wdowiec 4 rząd prawo stanowisku kilka słów do Kuriera Poznańskiego zdg 91 922

Dyskretnie
solidnie ułatwiam znajomości matrymonialne. „Wanda“, Romana Szymańskiego 4 — 5. zdg 92 218

7. SPRZEDAŻE

Maszyny do pisania

małe i duże — nowe, używane z gwarancją — dostarcza najkorzystniej **Kochanowicz S-ka** Plac Wolności 13 Pg 29 945-14,13

Motocykl
gotowy do jazdy 200 cc. Telefon 27-97. zdg 92 381

Młyn
parowy 150—250 zł poszukuje dzierżawy ewentl. zaraz. Zgłoszenia do Kuriera Poznańskiego zdg 92 313

Motocykl „Phänomen“
notorem Sachsa 2 75 KM, 2 biegi 1 wolny światło elektryczne. Bezpodatkowy. Rejestracja jak rower. Cena **695,— Wul - Gum,** Poznań Wielkie Garbary 8. Pg 25 100-52,93

Dla bławatnika
lat 29, dobrze zaprowadzony interes łokciowy, dom murowany, 2 piętrowy w rynku, 11 pokoi, 3 kuchnie, duży skład, sklepy, spichlerz welbowane, roczna dzierżawa ca 2 000,— zł wpłaty 15 000 zł. Zgłoszenia Kurier Poznański zdg 92 314

Jadalnie
stylowe tanio. Stolarnia, Bukowska 9. zdg 92 138

Maszyny
do pisania nowe i używane z gwarancją. — Skóra i S-ka, Poznań — Aleje Marcinkowskiego 23. ng 39 493

Meble
na 2 pokoje kuchnię. Adres Kurier Poznański zdg 92 134

Pianino
korzystnie. Mickiewicza 18 — 5. zdg 92 130

Wózek
dziecięcy sprzedam. Wawrzyniaka 15 — 6. zdg 92 129

Żaluzje i Rolety
poleca tanio **R. Schneider,** Gdańsk. Reitbahn 15. Inform. udzieli J. N. Ulatowski. — Poznań, Ogrodowa 20. Telefon 26-13. automatyczne ng 40 143

Fiat 501
otwarty za gotówkę sprzedam. Oferty Kurier Poznański zdg 92 127

Sportkę
białą jak nową. Skryta 1, m. 9. zdg 92 124

Beczki
pojemn. 2 100—3 000 litrów, 6 kadzi po 2 500 na sprzedaż. Jan Guć, Marcelego Mottego 8. zdg 92 233

Materiały Bielskie
GEYER ubraniowe, płaszczowe najkorzystniej **św. Marcin 18** narożnik Ratajczaka — Asygnaty „Kredyt“. Pg 25 137-3,25

Rzeźnictwo
dobrze zaprowadzone kompletnym urządzeniem, mieszkaniem, elektrycznym napędem, ruchliwej ulicy Poznania z powodu choroby w rodzinie natychmiast sprzedam. Informacje udzieli i wskaże Milewicz, Masztalarska 7. zdg 92 237

Siewnik
„Senior“, Sołacka 6/8. zdg 92 243

Deski
szalówkę używane tanio sprzedam. Kraszewskiego 11 (gospodarz). zdg 92 246

Tragarze
Sołacka 6/8. zdg 92 244

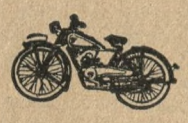

Motocykl N. S. U.“
3 KM 2 biegi 1 wolny. Bezpodatkowy — rejestracja jak rower **Najsilniejszy, Najtańszy Motor** Poznań, Dąbrowskiego 5. dg 22 588

Płachty
nieprzemakalne, impregnowane przeciwgnilnie dostarcza najtaniej Wejman, Kościelna 17. zdg 69 187

Gospodarstwo
140 mórg sprzedam zaraz, wpłaty 25 000,— gotówką. Agenci wykluczeni. Oferty Kurier Poznański zdg 90 034

Motocykl
Ariel gotów do jazdy i wózek rowerowy dla chorego. Oferty Kurier Poznański zdg 90 055

Dywanik
do sprzedania. Towarowa 20, — m. 4. zdg 91 965

Psa
charta syberyjskiego sprzedam. Promienista 102. zdg 91 960

Sprzeda
dywan smyrneński, ręcznie związany 4×5 m, żyrandol kryształowy, lustro, obrazy. Romana Szymańskiego 6, mieszkanie 17. zdg 91 958

Ramę
do roweru reklamowego sprzedam Kowalski, św. Marcin 25, ślusarnia. zdg 91 881

Westfalkę
sprzedam. Chociszewskiego 23. zdg 91 834

Rower
damski „Gloria“ jak nowy tanio sprzedam. Poznańska 35, m. 2. zdg 91 913

Skład
cukrów owoców, centrum okazyjnie sprzedam. Ratajczak — Skarbowa 18. zdg 91 954

Angielkę westfalską
tanio sprzedam. Promienista 122 Górczyn. zdg 91 944

Samochód reklamowy
4 cylindrowy Skoda 1½ tonn. — Warszawska 6. zdg 91 972

Skład
kapeluszy damskich, dobrze zaprowadzony centrum Poznania, sprzedam, powód choroba. Oferty Kurier Pozn. zdg 90 697

2 beczki
żelazne 600 litrowe lub 3 po 400 litrów używane w dobrym stanie czyste do spirytusu kupię. Oferty Kurier Poznański zdg 91 988

Detektor
głośnikiem zł 10. Adres Kurier Poznański zdg 91 930

Sprzedam
tapczan stolik, biurko parawan, etażerkę słupki szafkę kuchenną, stolik. Za bezcen! Fredry 6 — 6. zdg 91 934

Pralnię
dobrze prosperującą tanio sprzedam. Adres Kurier Poznański zdg 92 247

Parę
dobrych koni i platformę na 30 ctn. sprzedam. Górna Wilda 59 skład węgli. zdg 92 163

20
mórg położone przy Poznaniu — nad jeziorem, nadające się na letnisko, wzgl. parcele na sprzedaż, cena według ugody. Zgłoszenia do Kuriera Poznańskiego zdg 92 036

Gospodarstwo
30 morgowe przy Poznaniu, położone nad jeziorem, nadające się na letnisko z inwentarzem na sprzedaż, cena według ugody. — Zgłoszenia do Kuriera Poznańskiego zdg 92 037

Kolonialkę
sprzedam z powodu objęcia nowego przedsiębiorstwa. Zgłoszenia Górna Wilda 40 kuchnia wildecka. zdg 92 038

Szafa
2 łóżka. Wierzbięcice 17, m. 14. zdg 92 040

Meble
największy wybór, najniższe ceny, tylko **Wrocławska 38** „Hala Mebli“. Pg 26 052-54,415

Drzewo budulcowe
belki, kantówki, deski z rozbiórki, ul. Kaź. Jarochowskiego 14, od 10—13, 14—16. zdg 92 177

Motocykle — przyczepki
tanio. Czerniak, Dąbrowskiego 7. zdg 92 078

Wózek
dziecięcy nowoczesny, dobrym stanie sprzedam. Prusa 14 — 8. zdg 92 077

Jadłodajnię
dobrze prosperującą, centrum powodu wyjazdu sprzedam. Oferty Kurier Poznański zdg 92 397

Restauracja Winiarnia — Dancing
komfortowe urządzenie, najruchliwszym punkcie Gdyni, pełnym biegu, dobry dochód, powód wyjazd, sprzedam, cena 8 000. Gdynia, Kujawa, Świętojańska 13. ng 40 855

Sprzedam
lepszy wózek dziecięcy. Poplińskich 8, m. 2. zdg 92 258

Pokój
damski różne meble tanio. Adres Kurier Poznański zdg 92 349

Półszorek
do ciężaru jednego konia tanio. Górna Wilda 63 — 1. zdg 92 366

Motocykl
Sarolea dobrym stanie. Focha 78 — 4. Telefon 76-06 zdg 92 372

Torebki damskie
Parasole — Laski Walizy — Paski **Czysz,** Szkolna 11. Pg 25 570-1/12,18-19

Urządzenie
kolonialne, drogeryjne. Rynek Śródecki 12. zdg 92 203

Kinoaparat
Erneman **krzesła** teatralne sprzedam. Półwiejska 2, m. 1. zdg 92 176

Singer
maszynę krawiecką sprzedam. — Poznań, Wielka 10, m. 8. zdg 91 628/9

Meble
kupuje się najtaniej u **Bakosia, Stary Rynek 51** zdg 90 296-7

Płaszcze Kostiumy Komplety
przodują elegancją — cenami najniższemi bo wprost z fabryki konfekcji damskiej **Wildowa - Syn Wodna 1** Asygnaty kredytowe. ng 39 944/5

Kafle
kolorowe, szamotowe, białe — szmelcowe poleca korzystnie Fr. Masadyński, Poznań, Plac Nowomiejski 10a, fabryka kafli. zdg 90 334-5

Urządzenie
składowe, stoły, gablotkę, regały oszklone. Błaszczyk, Śrem, Kościuszki 10. zdg 90 606/7

Zakład
fryzjerski aparatami 1 800,— sprzedam zaraz. Oferty Kurier Poznański zdg 92 204/5

10. MAJĄTKI

Wielki
wybór majątków ziemskich, gospodarstw każdej wielkości kupna oraz dzierżawy poleca Rutkowski, Półwiejska 5. zdg 92 016/7

Folwarczyk
135 morgowy, zabudowania pierwszorzędne, uroczo położony nad jeziorem 28 000,— wpłaty 20 000 Rutkowski, Półwiejska 5. zdg 92 018/9

Majątek
500—600 mórg tylko dobrej ziemi kupię zaraz gotówką. Zgłoszenia B. Wawrzyniak — Września. ng 41 503

11. KUPNA

Lombardowe
kwity, srebro, złoto, wszelkie starożytności kupuje „Lamus“, — Strzelecka 1. Pg 24 994-57,277

Wiatrówkę
kupię. Solna 4, Spółdzielnia. zdg 90 865

Kiosk
dobrym stanie około 2×3 m kupimy. Oferty opisem cena Kurier Poznański zdg 91 730

Kupię
małą maszynę do rachowania. — Oferty Kurier Poznański zdg 91 963

Tokarnię
kupię 1 500 mm podać cenę. — Oferty Kurier Poznański zdg 91 894

Motocykl
z przyczepką nowszy model kupię zaraz, pośrednictwo wykluczone, szczegółowy opis, oferty Kurier Poznański zdg 91 947

Kupię
magiel. Górna Wilda 43. zdg 91 932

Antyczną
lub nowoczesną elegancką sypialnię, stołowy pokój czeczotowe kupię. Oferty Kurier Poznański zdg 92 112

Lodówkę
kupię. Oferty Kurier Poznański zdg 92 359

Ubranie
smukłą figurę, lat 17, ewentualnie większe przerobienie. Wierzbięcice 39 a — 16. zdg 91 655

Wózek
czterokołowy na resorach do mebli kupię. Poznań, Wielkie Garbary 32 — Pracownia mebli. zdg 91 612

Kupię
kilka kanapek restauracyjnych. Zgłoszenia do Kuriera Poznańskiego ng 41 554

12. DO WYNAJĘCIA

6-pokojowe
komfortowe w bardzo dobrym stanie, słoneczne na pierwszym piętrze przy ul. Skarbowej. Zgłoszenia Kurier Poznański p. 20 441

Czteropokojowe
komfort, centralne wysoki parter, 5 pokoi III. piętro. Chełmońskiego 9, portier. zdg 90 286

Mieszkanie
w willi z ogródkiem (okolica Ostroroga) I ptr., 4 pokoi, piąty służbowy, łazienka luksusowa, — kuchnia umeblowana, ogrzewanie centralne, taras. Do wynajęcia bezdzietnym, od maja lub czerwca. Wiadomość Kurier Poznański zdg 90 729

Czteropokojowe
komfortowe, parkiety, bezpodatkowe zaraz. Focha 125. zdg 91 524

Trzypokojowe
Filarecka 3. zdg 91 918

Pięciopokojowe
Ratajczaka 33. zdg 91 917

Trzypokojowe
Dąbrowskiego 151. zdg 91 916

Czteropokojowe
wyższemu urzędnikowi od maja. Przemysłowa 41, Dąbrowski. zdg 92 023

Dwupokojowe
łazienką 60,— rok zgóry, zwrot kosztów. Wierzbięcice 40, m. 7. zdg 92 058

3 pokoje
z przynależnościami, dobry płatnik od 1 czerwca lub wcześniej od gospodarza. Oferty Kurier Poznański zdg 92 057

Pięciopokojowe
komfortowe 1 lipca. Chełmońskiego 4. zdg 92 054

3 pokojowe
narożnik Kwiatowej, Rybaków, 2 balkony od 1 maja. Zgłoszenia Kurier Poznański zdg 91 989

5
pokoi odświeżone do wynajęcia. Działyńskich 6, portier. zdg 92 195

Komfortowe
czteropokojowe przy Wierzbięcicach, wysoki parter urzędnikowi od 1 maja. Oferty Kurier Poznański zdg 92 172

Pięciopokojowe
Wielka 9, od lipca. zdg 92 265

Sześciopokojowe Pięciopokojowe
Działyńskich 7. zdg 92 267

Trzypokojowe
Focha 126. zdg 92 268

Trzypokojowe
Hetmańska 1. zdg 92 270

Pokój
kuchnia, trzy pokojowe św. Marcin. Informacyj Ogrodowa 9 — 1. zdg 92 275

3
pokoje kuchnia, łazienka, oddam za zwrot połowy remontu, dzierżawa 50 zł. Adres Kurier Poznański zdg 92 355

Trzy
pokoje z kuchnią, łazienką, bezpodatkowe, E. Sczanieckiej 7 a, od 15 maja. Wskaże portier. zdg 92 357

Dwa
pokoje kuchnia tanio do wynajęcia. Starołęka, Minikowska 7. zdg 92 358

Pięciopokojowe
Marsz. Focha 78. zdg 92 371

Mieszkania
nowe 2—3 pokojowe, łazienkami, Łazarzu do wynajęcia 1. 5. Wroniecka 1/2 — 16. zdg 92 311

Dwupokojowe
obejrzeć od 4—5 po południu. — Młyńska 5, m. 1. zdg 92 221

Dwupokojowe **Trzypokojowe** czteropokojowe **„Be-Em-Es“** Grudnia 19, podwórze. zdg 92 128

4 pokoje
łazienka do wydzierżawienia. Poznań, św. Wojciech 30, m. 3. zdg 92 229

3
pokoje, kuchnia. Dąbrowskiego 187 — portier. zdg 92 210

5
pokojowe słoneczne II p. Piekary 9. — 6. zdg 92 155

Za 120 zł
6 pokoi w centrum Skarbowa 4. III ptr., Nowy remont, gospodarz. dg 22 771

Duży lokal
handlowy do wynajęcia, św. Marcin 22. Zgłoszenia św. Marcin 61 pokój 26, między godz. 15,00 i — 15,30. Pg 26 051-54,416

Trzypokojowe
Garncarska 2 — 7. zdg 92 390

Trzypokojowe Dwupokojowe
Park Wilsona — nowe. Klonowicza 8. zdg 92 394

Rzadka okazja **Czteropokojowe**
bardzo eleganckie komfortowym domu III piętro, centrum korzystnie wynajęcia. Oferty Kurier Poznański zdg 92 082

13. SZUKA MIESZK.

Trzypokojowego
do 2 piętra urzędnik na stałej, czynsz ewentl. z góry. Oferty Kurier Poznański zdg 90 435

Mieszkanie
3 pokoje kuchnią od 1 maja poszukuję. Oferty Kurier Poznański zdg 91 957

Szuka
3—4 pokoi blisko centrum profesor gimnazjalny. Oferty Kurier Poznański zdg 91 986

Pokoju
wprost od gospodarza. Oferty Kurier Poznański zdg 91 174

Dwupokojowego trzypokojowego
zapłacę powstałe koszta. Oferty Kurier Poznański zdg 92 197

Mieszkania
dwupokojowego. Oferty pod nr 36 Denar, Wielka 10. zdg 92 209

Pokoju
kuchnią lub pokoju wprost od gospodarza od zaraz, dam za rok z góry ewentualnie kaucja. Oferty Kurier Poznański zdg 92 182

Inteligentna
starsza wdowa po artyście poszukuje pokoju od gospodarza, nie wysoko. Śródmieściu. Pośrednicy wykluczeni. Oferty Kurier Poznański zdg 83 804

15. POKOJE UMEBL.

Większy
mniejszy. Poznańska 27 b — 7. zdg 90 997

Pokój
umeblowany do wynajęcia każdego czasu. Aleje Marcinkowskiego 1, m. 8 (dom narożny). zdg 89 467

Pokój
Szkolna 7/8, m. 12. zdg 91 594

Frontowy
niekrępujący. Działyńskich 11, parter. Matuszek. zdg 91 543

Żupańskiego
21 — 1, jedno- dwuosobowy, samotnym. zdg 91 868

3 Maja
3 — 17. zdg 91 761

Ładny
dwom panom. Szamarzewskiego 36, m. 9. zdg 91 803

Dąbrowskiego
23 — 8 utrzymaniem. zdg 91 401

Pokój
dla 2 panów. Poznańska 21, — m. 19. zdg 91 959

Pokój
blisko dworca. Gąsiorowskich 10, m. 10. zdg 92 006

Pokój
panu. Matejki 65 — 3. zdg 91 997

Utrzymaniem
3 Maja 3 a — 17. zdg 91 906

Pokój
Jeżycka 35 — 8. zdg 91 883

Panom
Śniadeckich 18 — 9. zdg 91 893

Komfortowy
utrzymaniem. Pocztowa 21 — 4. zdg 91 897

Słowackiego
25 — 12. zdg 91 910

Pokój
15,— zł. Grobla 1 a, m. 4. zdg 92 025

Święty
Marcin 65 — 12, pianino. zdg 92 026

Słoneczny
Wielkie Garbary 40 — 8. zdg 91 953

Pokój
Gajowa 4 — 4a. zdg 991 950

Elegancki
słoneczny duży 2 panom, paniom zaraz. Pocztowa 28, — 6. zdg 91 974

Spokojny
Żupańskiego 4 — 15 potrzebna posługaczka. zdg 91 [illegible]

Frontowy
Gasiorowskich 11 — 10. zdg 91 983

Słoneczny
utrzymaniem, bez. Kręta 6 — 7 zdg 91 987

Pokój
komfortowy z telef., przyjazd na kilką dni, centrum. Zgłoszenia Kurier Poznański zdg 91 992

Działyńskich
2 — 8 elegancki, czysty. zdg 91 993

Kulturalnym
czysty, słoneczny, tani. Aleje Marcinkowskiego 1 — 7, II. zdg 91 903

Dwuosobowy
elektryczność. Szamarzewskiego 16 — 8. zdg 92 192

Marcinkowskiego
20 — 36. zdg 92 170

Frontowy
obiadami lub bez. Wodna 11 — 3. zdg 92 200

Dwuosobowy
duży, elektryczność, telefon. St. Rynek 91 — 2. zdg 92 263

Niekrępujący
Plac Nowomiejski 6 a — 24. zdg 92 272

Wojciech
2 — 4. zdg 92 273

Pokój
Piłsudskiego 24 — 3. zdg 92 276

Elegancki
Dąbrowskiego 36 — 1. zdg 92 341

Słowackiego
69 — 9. zdg 92 342

Słoneczny
Słowackiego 37 — 10. zdg 92 343

Dąbrowskiego
63 — 8. zdg 92 344

Czysty
niekrępujący. Jackowskiego 11, mieszkanie 2. zdg 92 345

Szymańskiego
6 — 10. zdg 92 374

Pokój
utrzymaniem — bez — 1 lub 2 osoby. Pocztowa 26. Zgłoszenia Pod Strzechą. Pg 26 049-15,657

Pokoik
niekrępujący panu. Marcina 5 — m. 9. zdg 92 278

Próżny
pokój lub częściowo. Adres wskaże Kurier Poznański zdg 92 279

Pokój
Wielkie Garbary 8 — 12. zdg 92 301

Stary
Rynek 58 — 5. zdg 92 320

Wielka
18 — 12 a. zdg 92 321

Jedno-
dwuosobowy. Słowackiego 25 — m. 5. zdg 92 323

Łąkowa
14 — 7, dwóch. zdg 92 336

Dwuosobowy
elektryczność. Półwiejska 38 a — m. 15. zdg 92 338

Śniadeckich
21 — 5. zdg 92 277

Pracującej
osobie. Piekary 24, m. 18. zdg 92 220

Słoneczny
Piekary 10 — 11. zdg 92 139

Paniom
Śniadeckich 9 — 8. zdg 92 126

Dwuosobowy
Piekary 22, m. 10. zdg 92 119

Wolnica
3 — 10. zdg 92 103

Klatki
duży frontowy. Św. Wojciech 25 m. 9. zdg 92 099

Pocztowa
16, m. 14 a, bez pościeli dla pani zdg 92 096

Matejki
57, m. 1. zdg 92 094

Przyjezdnym
niekrępujący. Piekary 24, m. 2. zdg 92 142

Dwuosobowy
elektryczność, łazienka. Szkolna 3 — 26. zdg 92 143

Dwuosobowy
lub bezdzietnym. Strzelecka 28b, mieszkanie 6. zdg 92 240

Pokój
Strzelecka 12, m. 10. zdg 92 209

Pokój
Półwiejska 11 — 5. zdg 92 157

Tanio
Wroniecka 6/8 — 12. zdg 92 161

Niekrępujący
Wierzbięcice 18 — 34. zdg 92 032

Ratajczaka
11a — 71. zdg 92 033

Małżeństwu
z kuchnią pościel pożądana. — Szymańskiego 9, m. 8 zdg 92 041

Pokój
Wierzbięcice 55 — 3. zdg 92 046

Dwuosobowy
jedno (utrzymaniem). Półwiejska 2 — 6. zdg 92 404

Dwom
panom, paniom. Długa 4, m. 9, front. zdg 92 079

Skarbowa
1 — 5, urzędnikom utrzymaniem. zdg 92 076

Pocztowa
10 — 4. zdg 92 075

Słowackiego
39 — 4. zdg 92 070

Umeblowany
Fredry 4, II. zdg 92 069

Dwuosobowy
utrzymaniem. Działyńskich 7 — 9. zdg 92 067

Frontowy
jedno- dwuosobowy, słoneczny od 18. Rybaki 12 — 21. zdg 92 066

Półwiejska
33 — 8. zdg 92 063

Słoneczny
Grottgera 3 — 1. zdg 92 389

Mały
czysty. Mazowiecka 65, parter. zdg 92 384

Szkolna
10 — 12. zdg 92 383

Panu
Działyńskich 6 — 10. zdg 92 380

Frontowy
słoneczny, elektryczność, czysty. Strzelecka 19 — 8. zdg 92 081

Elektryczność
Łazarz, Kossaka 21, mieszkanie 4, narożnik Wyspiańskiego. zdg 92 093

Wspólny
panienkom. Pocztowa 13 — 6. zdg 92 084

16. SZUKA POKOJU

Studentka
25,— zł od zaraz. Oferty Kurier Poznański zdg 91 968

Niekrępującego
Jeżyce bliżej śródmieścia. Oferty podaniem warunków Kurier Poznański zdg 91 892

Niekrępujący
pełnym utrzymaniem od 15 kwietnia. Oferty ceną do Kuriera Poznańskiego zdg 91 946

Małżeństwo
pokoju czystego używaniem kuchni. Oferty Kurier Poznański zdg 92 280

25,—
okolica uniwersytetu bliżej centrum, czystego, słonecznego. — Oferty Kurier Poznański zdg 92 332

Pokoju
poszukuje w okolicy Półwiejskiej aplikant sąd. Oferty Kurier Poznański p. 20 443

Próżnego
pokoju krawiectwo poszukuje okolicy Ostroroga. Oferty Kurier Poznański zdg 92 208

Pokoju
ładnego bezwzględnie czystego szuka urzędnik, śródmieście, Łazarz. Oferty Kurier Poznański zdg 92 071

Niekrępującego
pokoju, centrum od 15. poszukuje pan. Oferty Kurier Poznański zdg 92 406

17. LOKALE

Skład
na drogerię, kawiarnię podobne wynajmę gospodarz. Focha 39. zdg 91 752

Ubikacje przemysłowe
obszernymi piwnicami, razem 600 m², nadające się specjalnie na kiszarnię kapusty, ogórków, konserw, składnice piwa itp. do wydzierżawienia od zaraz. Poznań, Warszawska 6. zdg 91 971

Skład
dwupokojowe kuchnia gospodarza, dzierżawa 60 Wilda, — Świercz, Żupańskiego 18. zdg 91 924

Sala
150 m² światło, gaz, renowowane wynajmę. Półwiejska 2. zdg 92 175

Piec cukierniczy
ubikacją. Rynek Wildecki 73. zdg 92 264

Cztery składy
Rynek Wildecki 73. zdg 92 266

Skład
3 ubikacje oraz
ubikacje
przemysłową wydzierżawię. Św. Marcin 77. Zgłoszenia: Chwaliszewo 24 — 1. zdg 92 362

Ubikacje
przemysłowe z mieszkaniem przy M. Focha 65 do wynajęcia. Zgłoszenia Górna Wilda 75, m. 10. zdg 92 370

Poszukuję
ubikacji warsztat 15 złotych. — Oferty Kurier Pozn. zdg 92 064

Skład
wolny nadający się na branżę obuwia, kapeluszy, drobiu itd. Wielkie Garbary 13, stróżka. Pg 26 047-54,237

18. DZIERŻAWY

Młyn Parowy
przemiału 12 ton w dobrym stanie i okolicy zaraz do wydzierżawienia. Oferty Kurier Poznański zdg 91 777

Dzierżawy
poszukuje 500—700 mórg. Oferty Kurier Poznański zdg 91 888

Piekarnia
cukiernia, piec rurkowy (własny) do wydzierżawienia. Odpowiedź znaczek. Gozimirski, Inowrocław, Mikołaja 30. zdg 92 317

Majątek administracja
tysiącdwieście mórg, inwentarzem gwarancja 15 000,—
Folwarczyk
sześćset mórg nadkompletne inwentarze, objęcie 23 000.—
Resztówkę
trzysta mórg, inwentarzem 9 000, trzysta mórg bez inwentarza 3 000 sto morgowe bez inwentarza 1 500,— wydzierżawi
Nowak,
Poznań, Skarbowa 1, telefon 12-79 dg 22 781

22. ZGUBY

Zaginął
czarny Rehpintscherek. Oddać wynagrodzeniem. Szelągowska 22 m. 3. zdg 92 114

23. ROZMAITE

Każdej
instytucji poszukujemy osób do wydawania
asygnat
ratowych, kapelusze damskie. — Oferty „Par" pod „14,91". Pg 26 039-14,91

Administrację
większych domów za kaucję obejmie emerytowany, energiczny urzędnik, znający dokładnie ustawodawstwo. Zgłoszenia „Par". — „54,406". Pg 26 041-54,406

Baczność!
Wykonuję reperacje w marmurze, kuję litery wszelkiego rodzaju i odnawiam nagrobki po niskich cenach. St. Zieliński, — ul. Dąbrowskiego 88, m. 22. zdg 90 322/3

Ekspresdruk
Grudnia 5 — drukuje tanio, śpiesznie. dgr 22 721/2

Akuszerka
Poznań, Strzelecka 2,
przy Świętokrzyskim
przyjmuje, udziela porady, pomocy położniczej. dg 22 396/7

Dziecko
sfer wyższych przyjmę za jednorazowym wynagrodzeniem, zapewniona dyskrecja. Adres Kurier Poznański zdg 92 312

Wytępiam
szczury, karal., szwaby, liczne uznania, kilka lat praktyki. Zgłoszenia do Kuriera Poznańskiego zdg 92 379

24. NAUKA

Kroju
modelowania nowoczesnego. — Strojna, Szkolna 3 — 26. zdg 91 731

Student
niemiecki do przetłumaczenia z fizyki, matematyki na 4 godz. jednorazowo, wynagrodzeniem — Kurier Poznański zdg 91 970

Polonista
któryby przygotował ekst. do matury potrzebny. Oferty Kurier Poznański zdg 92 168

Wyuczam
kompletnie ondulacji. Oferty Kurier Poznański zdg 92 165

Kto
przygotuje do egzaminu z zakresu 7-miu klas szkoły powszechnej. Oferty ceną Kurier Poznański zdg 92 375

Kurs Tańców
zniżony 16 kwietnia. Średziński, Strzelecka 3. zdg 92 217

Nauczycielki
lub nauczyciela z kapitałem do współpracy do szkoły pryw. poszukuję. Oferty Kurier Poznański zdg 92 132

25. MUZYKA

Duet
zgrany akordeonem, śpiewem potrzebny. Kujawianka ul. Szamarzewskiego 12. zdg 91 938

26. SZUKA POSADY

Ogłoszenia do 30 słów dla poszukujących posady w tej rubryce obliczamy po jednej trzeciej cenie drobnych.

a) Służba domowa

Panienka
do dzieci z niemieckim, zna także kuchnię niemowlęcą oraz robótki. Oferty Kurier Poznański zdg 92 188

Szukam
posady z gotowaniem, praniem. Oferty Kurier Poznański zdg 92 196

Posługaczka
poszukuje posługi od 8—4. Oferty Kurier Poznański zdg 92 171

Polecam
uczciwą, pracowitą dziewczynę bez gotowania. Telefon 20-03. zdg 92 169

Praczka
akuratna czysto pierze. Plac Nowomiejski 5 — 6. zdg 92 166

Uczciwa
samodzielna poszukuje posady od zaraz w lepszym domu. Oferty Kurier Poznański zdg 92 174

Kucharka
restauracyjna z długoletnią — praktyką szuka posady tylko w Poznaniu od 1. 5. Oferty Kurier Poznański zdg 91 942

Posługaczka
uczciwa poszukuje posługi. Oferty Kurier Pozn. zdg 91 939

Praczka
czysto pierze 2,50 dziennie. Oferty Kurier Poznański zdg 91 937

Kucharka
do wszystkiego od zaraz. Oferty Kurier Poznański zdg 91 975

Uczciwa
dziewczyna poszukuje posady — służącej z własną pościelą od 15. Oferty Kurier Pozn. zdg 91 981

Dziewczyna
z gotowaniem poszukuje posady od 15 kwietnia lub 1 maja. Oferty Kurier Pozn. zdg 91 984

Dziewczyna
uczciwa szuka posady do wszelkiej pracy domowej. Oferty Kurier Poznański zdg 91 990

Szukam
posady do dzieci lub pomocy gosposi restauracji lub większym domu. Oferty Kurier Poznański zdg 91 914

Dziewczyna
szuka posady od 15. do wszystkiego cośkolwiek gotowaniem. — Oferty Kurier Pozn. zdg 91 929

Prasowaczka
praniem poszukuje posady. Oferty Kurier Poznański zdg 90 627

Gospodyni
samodzielna, skromne wymagania szuka posady w solidnym domu. Oferty Kurier Poznański zdg 91 525

Dziewczyna
poszukuje posady z małym gotowaniem od 15. 4. Oferty Kurier Poznański zdg 91 845

Dziewczyna
czysta, pracowita do wszystkiego szuka posady. Oferty Kurier Poznański zdg 91 967

Służąca
cośkolwiek gotowaniem poszukuje posady. Oferty Kurier Pozn. zdg 91 882

Polecam
bardzo dobrą, sumienną posługaczkę. Oferty Kurier Poznański zdg 91 900

Szukam
posady do wszystkiego z gotowaniem, własną pościelą 15 — 4. Oferty Kurier Poznański zdg 92 027

Sierota
szuka posługi poleceniami. Oferty Kurier Poznański zdg 92 059

Kuchmistrzyni
hotelowa, restauracyjna poszukuje posady. Oferty Kurier Poznański zdg 91 956

Gospodyni - kucharka
skromna, znająca całkowite gospodarstwo wiejskie i miejskie poszukuje posady na majątek lub probostwo. Oferty Kurier Poznański zdg 92 252

Posługaczka
poszukuje posługi. Oferty Kurier Poznański zdg 92 255

Gosposia
uczciwa, dobrym gotowaniem poszukuje posady w lepszym domu. Oferty Kurier Pozn. zdg 92 261

Posługaczka
uczciwa poszukuje posługi od zaraz. Oferty Kurier Poznański zdg 92 262

Szukam
posady jako samodzielna gospodyni najchętniej do samotnej osoby. Oferty Kurier Poznański zdg 92 194

Młodsza
dziewczyna poszukuje posady. — Oferty Kurier Pozn. zdg 92 181

Dziewczyna
czysta, pracowita, biegła, poszukuje posady, dobre traktowanie. Oferty Kurier Poznański zdg 92 340

Dziewczyna
dobrze polecona kucharka do wszystkiego szuka posady lub posługi. Oferty Kurier Poznański zdg 92 140

Dziewczyna
uczciwa, pracowita z gotowaniem poszukuje posady od 15 do wszystkiego. Oferty Kurier Poznański zdg 92 241

Kucharka
przychodnia poszukuje gotowania w lepszym domu lub pensjonacie. Oferty Kurier Poznański zdg 92 250

Poszukuję
posługi. Oferty Kurier Poznański zdg 92 154

Uczciwa
szuka posługi. Oferty Kurier Poznański zdg 92 156

Dobrze
polecona poszukuje posady posługi. Oferty Kurier Poznański zdg 92 160

Posługę
całodzienną, południową, prania. Oferty Kurier Pozn. zdg 92 048

Szukam
posługi za małym wynagrodzeniem. Oferty Kurier Poznański zdg 92 031

Posługaczka
poszukuje posługi. Oferty Kurier Poznański zdg 92 034

Przychodnia
starsza samodzielnem gotowaniem, poleceniem do wszelkich prac szuka zajęcia. Oferty Kurier Poznański zdg 92 044

Dziewczyna
porządna z dobrymi świadectwami szuka posady do wszystkiego. Oferty Kurier Poznański zdg 92 386

Dziewczyną
uczciwa szuka posady lub posługi od 15. 4. lub 1. 5. Oferty Kurier Poznański zdg 92 387

Dziewczyna
uczciwa ze wsi poszukuje posady do wszystkiego. Oferty Kurier Poznański zdg 92 378

Panienka
poszukuje posady z gotowaniem do wszelkich prac domowych, miejscowość obojętna. Oferty Kurier Poznański zdg 92 086

Dziewczyna
do lekkich prac domowych szuka posady. Oferty Kurier Pozn. zdg 92 080

Posługi
poszukuje uczciwa. Oferty Kurier Poznański zdg 91 736

Posługę
szukam gotowaniem od godz. — 9-tej. Oferty Kurier Poznański zdg 91 741

Posługi
3 razy w tygodniu poszukuję. — Oferty Kurier Poznański zdg 91 549

Dziewczyna
poszukuje posługi z praniem. — Oferty Kurier Pozn. zdg 91 745

Dziewczyna
z prowincji poszukuje posady od zaraz. Oferty Kurier Poznański zdg 91 747

Poszukuję
posady do wszystkiego lub do dzieci. Oferty Kurier Poznański zdg 91 749

Małopolanka
uczciwa z gotowaniem przyjmie posadę od 15. Oferty Kurier Poznański zdg 91 754

Posługaczka
poszukuje posługi okolicy Jeżyc. Oferty Kurier Pozn. zdg 91 770

Pracowita
uczciwa poszukuje posady długoletnimi świadectwami. Oferty Kurier Poznański zdg 91 774

Dziewczyna
do wszystkiego szuka posady. — Oferty Kurier Poznański zdg 91 514

Posługi
do wszystkiego. Oferty Kurier Poznański zdg 91 597

Uczciwa
sierota poszukuje posługi na pół dnia. Zgłoszenia Kurier Poznański zdg 91 541

Dziewczyna
do wszelkich prac domowych szuka posady od 15. Oferty Kurier Poznański zdg 91 591

Posługaczka
szuka posługi śródmieściu. Oferty Kurier Poznański zdg 91 819

Szukam
posługi. Oferty Kurier Poznański zdg 91 816

Dziewczyna
z prowincji lubiąca dzieci szuka posady. Oferty Kurier Poznański zdg 91 848

Kucharka
gosposia poszukuje posady z dobrym gotowaniem, wiek średni. Oferty Kurier Poznański zdg 91 846

Szukam
posady cośkolwiek gotowaniem. Oferty Kurier Poznański zdg 91 683

Poszukuję
posługi z gotowaniem od 15. lub 1. Oferty Kurier Poznański zdg 91 632

Posługi
poszukuję. Oferty Kurier Poznański zdg 91 611

Kucharka
bardzo dobrym gotowaniem poszukuje posady od 15. Oferty Kurier Poznański zdg 91 686

Dobrze
polecona poszukuje posługi. Oferty Kurier Poznański zdg 91 695

Dziewczyna
lat 27, pracowita, czysta, uczciwa, religijna, szuka posady u mniejszej rodziny od 15. IV. lub 1. V. 37. Oferty Kurier Poznański zdg 91 734

Starsza
uczciwa, spokojna, samodzielnym gotowaniem przyjmie posadę zaraz lub później. Oferty Kurier Poznański zdg 91 666

Poszukuję
posługi. Oferty Kurier Poznański zdg 91 858

Dziewczyna
młodsza poszukuje posady dzieci, prac domowych. Oferty Kurier Poznański zdg 91 873

Panna
do dzieci lat 22, dobrymi świadectwami od zaraz lub od 1. 5. szuka posady, najchętniej na wieś Oferty do Kuriera Poznańskiego zdg 91 878

programy radjowe

OGÓLNOPOLSKIE

Środa, 14 kwietnia.

6,30 audycje poranne; **11,30** audycja dla szkół: a) „Bajki wiosenne", b) muzyka (płyty; **11,57** sygnał czasu; **12,03** koncert orkiestry salonowej pod dyr. Teodora Rydera (z Łodzi); **12,40** dziennik południowy; **12,50** „Zabezpieczenie futer i dywanów przed molami" — pogadanka; **15,00** wiadomości gospodarcze; **16,10** „Kukiełki śląskie": „Strachy w bibliotece" — audycja dla dzieci młodszych z piosenkami Tadeusza Mayznera i Władysława Muzyka-Żmudzkiego (z Katowic); **16,30** koncert chórów ludowych (ze Lwowa); **17,08** w 50-tą rocznicę zgonu Juliusza Konstantego Ordona; **17,45** „Spokojne sumienie". „Rozmowa z przyjacielem"; **18,00** pogadanka aktualna; **18,10** przemówienie kierownika okręgowego urzędu W. F. i P. W. Lwów (ze Lwowa); **18,15** wiadomości sportowe; **18,50** „Lasy Państwowe w trosce o tańszy budulec dla wsi" — pogadanka (Katowice i Łódź nadają aud. lokalne); **19,00** „Wyprawa do Iluzjonu" — fragment z powieści Zbigniewa Uniłowskiego „Dwadzieścia lat życia"; **20,35** „Chwilka Biura studiów" **20,45** dziennik wieczorny; **20,55** pogadanka aktualna; **21,00** „Opowieść o Chopinie" — XIV wieczór — „Portret Fryderyka" w opracowaniu Witolda Hulewicza. Przy fortep. Stanisław Szpinalski. W programie sonata h-moll; **21,45** koncert kameralny w wykonaniu Smyczkowego Kwartetu Rotschilda z Wiednia (Fritz Rotschild — i skrzypce, Armin Kaufmann — II skrzypce, Artur Kreiner — altówka, Hans Czegka — wiolonczela; **22,25** muzyka taneczna w wykonaniu małej orkiestry P. R. z udziałem „Czwórki Radiowej".

WARSZAWA

Warszawa — (Raszyn) 15,15 Mozaika muzyczna. Wykonawcy: Władysław Szpilman i Jan Żyński (dwa fortep.), Jan Ciżyński (tenor), Jan Gulesca (skrzypce); **15,55** skrzynka techniczna; **18,25** muzyka lekka (płyty); **19,20** „Słynni dyrygenci" — „Willem Mengelberg i orkiestra Concertgebouw w Amsterdamie — IV-ta audycja — płyty; **20,05** koncert rozrywkowy — płyty.

Warszawa II (Mokotów) — 13,10 Ruggiero Leoncavallo: „Pajace" — opera w 2 aktach; **14,30** muzyka rozrywkowa — płyty; **23,00** muzyka taneczna — w wyk. małej ork. P. R. z udz. „Czwórki Radiowej".

POZNAŃ

Poznań — 13,00 koncert lekkiej muzyki — płyty; **13,55** przegląd giełdowy; **15,15** wesołe marsze — płyty; **15,35** życie kulturalne i społeczne Poznania; **15,40** pogadanka społeczna; **15,45** audycja dla dzieci a) listy od dzieci, b) muzyka wesoła dla dzieci — płyty; **18,25** „Czwartek literacko - artystyczny w Pałacu Działyńskich; **18,35** fragmenty baletowe — płyty; **19,20** „Wiosna w pieśni". Wykonawcy: Kazimierz Czarnecki — tenor. Przy fortepianie Władysław Raczkowski. **19,50** skrzynka muzyczna; **20,00** VI koncert „Wybitne indywidualności artystyczne": „Józef Szigeti" — płyty.

PROPONUJEMY LAMPOWICZOM

17.00 Berlin. Koncert ork., chóru i solistów.
18,00 Frankfurt. Popołudnie muzyczne.
19,00 Königswush. Wesoła audycja muzyczna. **Frankfurt.** Czajkowskiego koncert d-dur na ork. i skrz. **Londyn Reg.** Koncert ork. **19,30 Budapeszt.** „Sybilla" opt. Jacobi'ego **19,35 Wiedeń.** Koncert pośw. twórczości Brahmsa z udz. Eriki Morini (skrz.) i Grzegorza Piatigorskiego wiolonczela).
20,00 Bruksela flam. Koncert symf. **Droitwich.** Muzyka tan. z Paryża. **20,05 Radio Paris.** „Rigoletto" op. Verdiego. **20,20 Praga.** Koncert galowy zw. legionistów. **20,30 Strasburg.** Koncert symfoniczny. **20,45 Droitwich.** Koncert symf. **Monachium.** Wieczór wiedeński.
21,00 Mediolan. „Il Guarany" op. Gonzca (tr. z op. królewskiej). **Rzym.** Koncert symf. **Berlin.** Melodie z Wiednia.
22,20 Praga. Duńska i szwedzka muzyka fort. **Rzym.** Koncert rozrywkowy. **Wiedeń.** Koncert ork. wojskowej.
23,00 do 24,00. Königswsh. Muzyka tan.
24,00 Sztutgart. Koncert nocny.

Śpichrzu

4-piętrowego włącznie sklepieniem, bocznicą kolejową, najchętniej w Poznaniu lub okolicy szukamy celem dzierżawy na dłuższy okres. Oferty Kurier Poznański zg **26 773.**

Dziewczyna
z gotowaniem do wszelkiej pracy szuka posady, ostatnia posada 3½ roku. Oferty do Kuriera Poznańskiego zdg 91 715

Dziewczyna
uczciwa, czysta szuka posady skromnym gotowaniem. Oferty Kurier Poznański zdg 91 662

b) Inni

Przedstawiciel
lat 37, zatrudniony w większej fabryce wyrobów cuk., obeznany dokładnie z klientelą w Poznańskiem i na Pomorzu pragnie zmiany. Łaskawe zgłoszenia upraszam do Kuriera Poznańskiego pod zdg 92 109/10

Posady
ucznia w składzie drogeryjnym poszukuję. Łaskawe oferty Kurier Poznański zdg 91 601

Biuralista
szkołą handlową, znający książkowość, korespondencję, piszący maszyną, półtora roku pracy instytucjach finansowych, trzy lata samorządzie, szuka ukończenia praktyki banku, kasie oszczędności, ewtl. przyjmie inną odpowiednią posadę. Oferty Kurier Poznański zdg 90 663

Pielęgniarka - bona
skromna, z dobrymi świadectwami szuka posady do niemowlęcia Oferty Kurier Poznański zdg 92 008

Sierota
z lepszego domu, inteligentna poszukuje posady ekspedientki, lub zajmie się gospodarstwem samotnej osoby. Oferty Kurier Poznański zdg 91 977

Reprezentacyjna
inteligentna panna, praktyką, — kaucją poszukuje posady branży cukierniczej. Oferty Kurier Poznański zdg 91 952

Wychowawczyni
młoda początki francuskiego kilkoletnią świadectwa szuka pracy wyjedzie. Oferty Kurier Poznański zdg 91 864

Wychowawczyni
młoda inteligentna — referencje szuka posady młodszych dzieci większym domu — Poznaniu. — Łaskawe oferty do Kuriera Poznańskiego zdg 91 798

Agronom
starszy pan poszukuje pobytu na wsi jako doradca fachowy i towarzysz. Oferty Kurier Poznański zdg 91 855

Ekspedient - dekorator
pierwszorzędna siła rutynowany kupiec, Poznaniak, znający język polski i niemiecki oraz pismo plakatowe poszukuje posady tylko w przedsiębiorstwie chrześcijańskim branża obojętna, najchętniej Pomorze lub Wołyń. Oferty Kurier Poznański zdg 91 599

Krawcowa
dzielna pomocnica szuka posady. Oferty Kurier Pozn. zdg 91 643

TEATRY

Poznań, wtorek, 13. 4.
TEATR POLSKI: Wtorek, 13. 4. „Gdzie diabeł nie może".
Środa, 14. 4. „Gdzie diabeł nie może".
Czwartek, 15. 4. „Gdzie diabeł nie może".
TEATR WIELKI: Wtorek, 13. 4. „Lakme".
Środa, 14. 4. „Miłostki kadetów"
Czwartek, 15. 4. Teatr nieczynny z powodu próby generalnej do op. „Czterech Gburów".

KINA

Poznań, wtorek, 13. 4.
APOLLO: „Ordynat Michorowski".
CORSO: „Csibi".
GLORIA: „Romeo i Julia".
GWIAZDA: „Barbara Radziwiłłówna".
OŚWIATOWE T. C. L.: „Katarzynka" oraz „Cztery strony świata".
METROPOLIS: „Ordynat Michorowski".
RENAISSANCE: „Tajny wywiad".
SŁOŃCE: „Dyplomatyczna żona".
SFINKS: „Weź serce me".
ŚWIT: „Otchłań grozy".
TĘCZA-Łazarz: „Pani Minister Tańczy".
TĘCZA-Wilda: „Mazur".
WILSONA: „Urojony Świat".

Krawcowa
dłuższą praktyką elegancką garderobą damską, chłopieca poza dom szuka posady. Oferty Kurier Poznański zdg 91 654

Ogrodnik
zmieni posadę jako samodzielny lub pomocnik, większy zakład. — Zgłoszenia Śrem, Farna, „Dom Rezerwisty". ng 41 566

Ustosunkowany
poszukuje administracji majątku przemysłowego, wyższe wykształcenie, tytuł doktora, b. radca ministerialny, energiczny, dobry organizator. Oferty Kurier Poznański zdg 92 356

350,—
dam za wskazanie mi posady rządcy lub kasjera, dobry fachowiec, lat 36, dyskrecja. Mrozek, Piotrowice Śl., Przemysłowa 5. zdg 92 316

Szofer
mechanik szuka posady kaucją. Oferty Kurier Poznański p. 20 444

Chłopiec
lat 16, prowincji szuka nauki piekarza. Oferty Kurier Poznański zdg 92 120

Krawcowa
krój szuka posady domach dziennie 2,— Oferty Kurier Poznański zdg 92 102

Student
szkoły technicznej poszukuję zajęcia, skromne wynagrodzenie. — Oferty Kurier Poznański zdg 92 403

Młody
trzeźwy poszukuje jakiejkolwiek bądź posady fizycznej. Oferty Kurier Poznański zdg 92 047

Pracownik
ogrodniczy kawaler, lat 34 szuka posady. Oferty Kurier Poznański zdg 92 043

Krawczyni
szuka posady szycia 2 zł dziennie. Zgłoszenia Kurier Poznański zdg 91 746

Bezpłatnej
praktyki poszukuje biurowstka. Oferty Kurier Pozn. zdg 91 753

Inteligentna
młoda panienka kurs handlowy, ładnym pismem pragnie pracować w biurze lub księgarni. — Oferty Kurier Pozn. zdg 91 756

Krawcowa
rutynowana szuka posady po domach, chętnie na wieś, referencje. Oferty Kurier Poznański zdg 90 821

Poszukuję
praktyki biurowej. Oferty Kurier Poznański zdg 91 339

Panienka
zna haft i file poszukuje posady. Oferty Kurier Pozn. zdg 91 424

Krawcowa-krojczyni
poszukuje posady do pracown. majątku lub domu. Oferty Kurier Poznański zdg 91 163

Panienka
w przykrej sytuacji szuka jakiejkolwiek posady. Zgłoszenia Kurier Poznański zdg 91 239

Krawcowa
dobrym krojem szuka posady po domach, tanio. Oferty Kurier Poznański zdg 90 758

Pracowita
poszukuje zajęcia do chorej osoby lub dzieci, lat 31, za skromnym wynagrodzeniem Oferty Kurier Poznański zdg 90 907

Posługi
z gotowaniem bez. Oferty Kurier Poznański zdg 90 803

Ekspedientka
sierota pracowita, dobra siła poszukuje jakiejkolwiek posady. — Oferty Kurier Poznański zdg 91 213

Bieliźniarka
wykwalifikowana poszukuje posady poza dom — w dom. Wrocławska 5/6 — 6 zdg 91 245

Przystąpię
jako wspólnik do wyrobów cementowych. Oferty Orędownik, Poznań zd 91 880

Obuwnik
z kartą rzemieślniczą szuka posady lub prowadzenie warsztatu. Oferty do Orędownika Poznań zd 92 271

Fryzjerski
pomocnik poszukuje posady. — Oferty Orędownik, Poznań zd 91 969

Panienka
znająca dobrze szycie szuka jakiegoś zajęcia (najchętniej do składu). Oferty Orędownik, Poznań zd 92 101

Woźnica
lub robotnik w mieście z kaucją 100,— szuka posady od 15. Oferty Orędownik, Poznań zd 92 098

27. WOLNE MIEJSCA

Dwie
fryzjerki, wodną — żelazkową ondulacją, reflektuję tylko na pierwszorzędne siły, najpóźniej posadę objąć 24 kwietnia. Fryzjer „Bronisława", Gdynia, ul. Świętojańska. ng 40 853

Monter elektryk - mistrz
potrzebny od zaraz. Zgłoszenia odpisami świadectw i żądanym wynagrodzeniem przyjmuje Miejski Zakład Elektryczny, Kościan dg 22 782

Potrzebna
kucharka samodzielna, chów drobiu i pokojowa na wieś. Zgłoszenia osobiście w czwartek 15. — 3—5, Patrona Jackowskiego 33, m. 8, p. Waszak. zdg 91 915

Posługaczka
wszystkiego cały dzień potrzebna Cukiernia, Przecznica 7. zdg 92 055

Kucharz
(kucharka) restauracyjna potrzebni od 15 kwietnia względnie 1 maja. Zgłoszenia z podaniem dotychczasowej praktyki i wymagań do Kuriera Poznańskiego zdg 91 966

Szpital W. W. Świętych w Wieluniu ogłasza konkurs na natychmiastowe objęcie stanowiska
lekarza asystenta chir.-ginek.,
w tut. szpitalu. Warunki przyjęcia, prawo praktyki w Państwie Polskim i kurs gazowy. Pensja 150,— zł bez potrąceń, utrzymanie i mieszkanie w szpitalu. dg 22 784

Krawcowa
czeladniczka potrzebna. Skarbowa 17 — 9. zdg 92 187

Szofer
z bardzo dobrymi poleceniami od 1. 5. 37. Zgłoszenia piśmienne do Kuriera Poznańskiego zdg 92 191

Dziewczyna
do pomocy przy bufecie potrzebna zaraz. „Probiernia", Stary Rynek 4. zdg 92 201

Uczciwa
dziewczyna potrzebna od 15. bm. Plac Wyspiańskiego 9 „Sportowa". zdg 92 173

Prądnicę prądu stałego

100 V, 120 kW

silnik trójfazowy

220 V 50 okresów 180 KM — **kupimy używane, lecz w dobrym stanie.** Oferty pod „WK 342" do Tow. Reklamy Międzynarodowej, Katowice, Pl. Marsz. Piłsudskiego 11. Tg 20 527

Potrzebne
uczenice i panienki do krawcowej. Rom. Szymańskiego 9 — 21 suterena, wejście bramy. zdg 92 052

Ucznia
odpowiednim wykształceniem dobrej rodziny poszukuje Drogeria Deutsch, Wronki. zdg 91 835

Uczennica
potrzebna od zaraz. Pralnia Szarotka, Poznań, ul. Jaskółcza 32. zd 92 042

Uczennica
fryzjerska potrzebna. Zgłoszenia Gołąbek, Poznań, 27 Grudnia 20 wzgl. wprost Marsz. Focha 155. zd 91 333

Wojażerów
domokrążców branży kosmetycznej na prowincji angażuję, egzystencja zapewniona. Poznań, św. Marcin 46, m. 8. zd 91 631

Elewka
której zależy na dobrym wydoskonaleniu się gospodarstwie domowym może się zgłosić. Oferty Orędownik, Poznań zd 91 569

Krawcowej
dyplomowanej, wspólniczki poszukuję. Oferty Kurier Poznański zdg 91 951

Dzielnej kasjerki
rutynowanej siły poszukuje poważna ruchliwa firma. Oferty z fotografią, odpisami świadectw do Kuriera Pozn. pod zdg 91 896

Krawcowa
do garderoby dziecięcej w dom potrzebna. Marsz. Focha 127, I. p. zdg 92 185/6

Bufetowa
obsługą gości, prowincję. Zgłoszenia 15. 4. 37. Grand Cafe, bufecie godz. 9—10. n 41 561/2

Ekspedientka
siła fachowa do cukierni potrzebna. Oferty z odpisem świadectw do Kuriera Pozn. zd 92 256/7.

Bednarz
lepszy fachowiec może się zgłosić. Jan Guć, Poznań, Marcelego Mottego 8. zdg 92 226/7

Pomocnik
krawiecki potrzebny zaraz. Łucjan, Czarnków, Poznańska. ng 41 558/9

OKAZJA KUPNA

1 piec piekarski rurkowy, mało używany fabr. Borbecker Maschinenfabrick D. R. P. z dwoma tłami wyciąganymi, rozmiar 270×165 cm., 1 maszyna do wyrabiania ciasta oraz kompletne urządzenie piekarskie na zapęd **tanio sprzedam. MARSZAŁKIEWICZ, Września, ul. Warszawska 6.** ng 41 564

Nakładaczki
na pośpieszne maszyny mogą się zgłosić. Kapela, Wrocławska 18. ng 41 569

Kucharka
potrzebna zaraz. Restauracja, Kozia 5. zdg 92 251

Pracownik
ogrodniczy bartnik, wymagania skromne potrzebny zaraz. Dwór Paryż, p. Damasławek. zdg 92 107

Krawieczyzny
i kroju wyuczy za 7,— zł miesięcznie rutynowana krawcowa. Poznań, Piotra Wawrzyniaka 43, m. 2. zd 92 007

Chłopak
potrzebny do posyłek z dobrego domu. Restauracja, Poznań, Al. Piłsudskiego 7. zd 91 976

Marszantka
samodzielna na stałą posadę zaraz. Oferty Kurier Poznański zdg 92 360

Posługaczka
do wszystkiego na cały dzień od zaraz. Oferty Kurier Poznański zdg 92 365

Przedstawicili
rejonowych tylko prowincja poszukuje przemysł chemiczny Brogaj, Poznań, Strzelecka 31, m. 7. Odpowiedź znaczek. zd 91 940

Robotnik
młodszy uczciwy zaraz potrzebny, praca stała, zabezpieczenie sto złotych gotówki konieczne. Oferty Orędownik, Poznań zd 92 061

Ucznia
do drogerii przyjmę. Zgłoszenia z życiorysem Kurier Poznański zdg 92 368

Przychodnia
tylko polecona młoda, czysta, zwinna, gotowanie 15 kwietnia. Dąbrowskiego 8, m. 1. zdg 92 369

Czeladnik
krawiecki na małe sztuki potrzebny zaraz. Poznań, Wodna 1 m. 19. zd 92 060

Czeladnik
kowalski potrzebny samodzielny, duża wieś, kaucji do 100,— zł zaraz. Adres wskaże Orędownik, Poznań zd 92 050

Dziewczę
posyłek potrzebne. Plac Sapieżyński 11, skład. zdg 92 307

Młody
sprzedawca na rower potrzebny. Hurt Serów, Rynek Łazarski 4, m. 4. zdg 92 310

Pomocnik
ogrodniczy samotny warzywnik potrzebny od zaraz. Wielemiejczyk, Chartowo, poczta Poznań. zd 91 861

Czeladnik
piekarski kaucja lub wspólnik Poznaniu, pierwszorzędne miejsce, pewna egzystencja wskaże Zborowski. Półwiejska 28 — 15. zd 91 875

Francuzka rodowita
dobrze polecona do dzieci kl. V i VI powsz. na wieś. Zgłoszenia Kurier Poznański zdg 92 105

Erbedont
ELIKSIR · PROSZEK i PASTA DO ZĘBÓW
R. Barcikowski S. A. Poznań
ng 41 432/6

Dziewczyna
młodsza, uczciwa i czysta potrzebna. Ratajczaka 20, m. 7. zdg 92 228

Krawcowa
potrzebna. Stroma 22, Łacińska. zdg 92 137

Przedstawiciela
znana Fa przyjmie na stałą pracę, który złoży udział. Zgłoszenia z podaniem wysokości Kurier Poznański zdg 92 136

Wspólnik
cichy przedsiębiorstwa państwowego potrzebny, kaucja do 2 000. Oferty Kurier Poznański zdg 92 133

Posługaczkę
popołudnie, praniem. Aleja Wielkopolska 45 — I. zdg 92 131

Kucharka
na wyjazd — pensjonat — maj. Zgłoszenia Pocztowa 5, m. 12 a. zdg 92 122

Posługaczka
zaraz. Pocztowa 29, mieszkanie 8 zdg 92 104

Urzędnika
dokładnie obeznanego z działem gradowym poszukuje poważne Tow. ubezpieczeniowe. Oferty do Kuriera Poznańskiego zdg 92 400

Gospodyni -
kucharka z wykwintnym gotowaniem potrzebna na wieś do samotnej osoby. Oferty z kopią świadectw proszę nadesłać do Kuriera Poznańskiego zdg 92 108

Służąca
do wszystkiego od zaraz. Zgłoszenia Raczyńskich 8 a, m. 6. zdg 92 150

Krawiec damski
tylko pierwszorzędna siła. Zgłoszenia Fr. Ratajczaka 39, m. 3. zdg 92 152

Służącej
uczciwej, samodzielnej. Zgłoszenia ul. Sieroca 3/4, m. 2, od 8—9 wieczorem. zdg 92 230

Marszantkę
samodzielną na stałą posadę w Poznaniu. Zgłoszenia Kurier Poznański zdg 92 291

Ekspedientka
rzeźnicka samodzielna uczciwa, dobre świadectwa od zaraz. Poznań, Wielka 20. zdg 92 238

Ajentów
na Poznań, Kościan, Śrem, Środę, Szamotuły również innych miejscowościach poszukuje Towarzystwo Ubezpieczeń Piast, Poznań, Marcinkowskiego 13. zdg 92 239

Dziewczyna
z gotowaniem do wszystkiego potrzebna. Handke, Rom. Szymańskiego 1. zdg 92 392

Młoda kucharka
pracowita, sumienna, czysta do wszystkiego zaraz, świadectwa pierwszorzędne. Adres Kurier Poznański zdg 92 391

Mistrza
znajomość samochodów poszukuję natychmiast, znajomość języka niemieckiego lub francuskiego, gotówka 5 000,— Oferty Kurier Poznański zdg 92 388

Dziewczyna
do wszystkiego od zaraz. Świadectwa. Dąbrowskiego 7, m. 3, między 4—6. zdg 92 162

Rzeźbiarz
w drzewie potrzebny zaraz. — Oferty Kurier Pozn. zdg 92 164

Poszukuję
od zaraz 4 pomoc. krawieckich na pierwszorzędną pracę miarową. Banaś, 27 Grudnia. zdg 92 030

Ekspedientka
rzeźnicka potrzebna. Lewandowicz Wspólna 37. zdg 92 035

Fryzjerka
i pomocnik damsko-męski potrzebni. Gorzelanny, Toruń św. Jakuba. Pg 26 053-64.41

Potrzebny
majster
do prowadzenia działu maszyn w fabryce beczek na Pomorzu. Wymagana bezwzględna fachowość. Kandydaci z długoletnią praktyką złożą oferty do Kuriera Poznańskiego z podaniem dotychczasowej pracy, referencji i warunków dg 22 756

Francuzka
młodsza lub Polka nauczycielka, władająca językiem jak rodowita Francuzka, potrzebna do chłopca 8-letniego. Zgłoszenia z odpisem świadectw do „Par", Poznań Al. Marcinkowskiego 11. — pod „15,660". Pg 26 050-15 660a

Uczeń
fryzjerski potrzebny. Różański, Strumykowa 38. zdg 92 201

Dziewczyna
do obsługi oraz wszelkich prac domowych potrzebna. — Adres wskaże Kurier Pozn. zdg 92 170

Pomocnik
krawiecki. Skarbowa 14. zdg 92 072

Stenotypistka tylko rutynowana
poszukiwana. Oferty z odpisami świadectw pod nr „15,654" do „Par", Aleje Marcinkowskiego 11. Pg 26 048-15.654

Pomocnik
fryzjerski zaraz potrzebny. Kanałowa 16. zdg 92 396

Starszą
do wszystkiego. Jeżycka 35, skład zdg 92 118

29. ROZRYWKA

Kino
Renaissance
„Tajny Wywiad"
film szpiegowski
„Jean Harlow".
Pg 26 042-15,650

Romeo i Julia
Kino Gloria. zdg 92 223

„Weź serce me..."
Humorystyczne, przemiłe przygody pięknej dziewczyny
Kinoteatr „Sfinks"
zdrg 91 679

„Kapelusz"
modnie przefasonowany odświeżony zastąpi nowy. Tanie kapelusze na składzie. Polska Wytwórnia Kapeluszy, 27-go Grudnia 2 podwórze. zdg 85 552

Humor zagraniczny

Plastyczna konkurencja. (M)
(Judge, Nowy Jork)

Przedpłata na miesiąc kwiecień 1937 roku za oba wydania razem w Poznaniu w ekspedycji zł 3.20, w agencjach w mieście zł 3.50, z odnoszeniem do domu w Poznaniu zł 3.70, z odnoszeniem przez pocztę poza Poznaniem miesięcznie zł 4.10, kwartalnie zł 12.30, pod opaską miesięcznie w Polsce zł 5.00, w innych krajach zł 7,00—9,50. W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą, przeszkód w zakładzie, strajków i t. p. wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagania się niedostarczonych numerów lub odszkodowania.

Ogłoszenia na stronie 6-łamowej 25 gr, na stronie 4-łamowej przy końcu tekstu redakcyjnego 60 gr, na stronie czwartej (lub piątej) 100 gr, na stronie drugiej (lub trzeciej) 120 gr, przed wiadomościami potocznemi 200 gr od 1-łamowego milimetra. Ogłoszenia skomplikowane oraz z zastrzeżeniem miejsca 20% nadwyżki. Ogłoszenia do wydania porannego przyjmujemy do godz. 18.30, w nagłych wypadkach do godz. 22 u stróża, do wydania głównego (wieczornego) „drobne" do g. 11.10, w dni przedświąteczne do godz. 10.45, większe dłużej według możności. Drobne ogłoszenia (najwyżej) 100 słów w tem 5 nagłówk.), słowo nagłówk. (tłuste) 25 gr, każde dalsze słowo 15 gr. Za różnicę między zestawem a wysokością ogłoszenia, powstałą wskutek matryc, wydawnictwo nie odpowiada.

W wydaniach wielkoświątecznych i uroczystościowych poprzedza normalną codzienną część numeru z reklamami i ogłoszeniami materiał poświęcony danej uroczystości
Telefony do Redakcji i Administracji: 44-61, 14-76, 33-07, 35-24, 35-25, 40-72, w niedzielę, święta i nocą tylko 14-76, 35-24 i 40-72 P. K. O. Poznań nr. 200-149.